पैयूँ गाउँपालिकाको वार्षिक विकास योजना

आ.व. २०८१/०८२

गाउँसभाको चौधौं अधिवेशनबाट

पारित बजेट नीति तथा कार्यक्रम

०७ आषाढ, २०८१

पैयूँ गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

हुवास, पर्वत

गण्डकी प्रदेश, नेपाल

www.paiyunmun.gov.np

E-mail: info@paiyunmun.gov.np

पैयूँ गाउँपालिकाको
वार्षिक विकास योजना पुस्तक
आ.व. २०८१/०८२

गाउँसभाको चौधौं अधिवेशनबाट
पारित बजेट नीति तथा कार्यक्रम
०७ आषाढ, २०८१

पैयूँ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
हुवास, पर्वत
गण्डकी प्रदेश, नेपाल
www.paiyunmun.gov.np
Email: info@paiyunmun.gov.np

पैयूँ गाउँपालिकाको वार्षिक विकास योजना
आ.व. २०८१/०८२

सुझाव तथा सल्लाह

अध्यक्षः श्री तोरण मल्ल ठकुरी

उपाध्यक्षः श्री यामकुमारी राना

सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिज्यूहरु

संयोजन

ई.राजिव रिमाल

(प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत)

सुरज अधिकारी

(प्रशासकीय अधिकृत)

सरिता डुम्रे

(आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख)

ई.अनिलकमल न्यौपाने

(पूर्वाधार विकास शाखा प्रमुख)

सम्पादन तथा प्रकाशन

योजना तथा अनुगमन शाखा

सूचना तथा प्रविधि शाखा

अमूल्य सहयोग

सम्पूर्ण कर्मचारी साथीहरुबाट

पैयूँ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
हुवास, पर्वत

☏: 067 – 411101
067 – 411102
✉ : info@paiyunmun.gov.np
🌐: www.paiyunmun.gov.np
गण्डकी प्रदेश, नेपाल।

प.सं: ०८१/८२
च.नं :

मन्तव्य

नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४ र यससँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनहरूको परिपालना गरी स्थानीय तहमा विकास निर्माण सम्बन्धी हरेक योजना तथा कार्यक्रमहरू जनताबाट प्रत्यक्ष रूपमा छनौट गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने हुन्छ, यस क्रममा पैयूँ गाउँपालिकाले उल्लिखित ऐन कानुनहरूको परिधि भित्र रही आ.व.२०८१/०८२ को योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरी वार्षिक विकास योजना पुस्तक प्रकाशन गर्न लागेको छ। "समृद्ध पैयूँको आधार; कृषि, प्रविधि र पूर्वाधार" भन्ने लक्ष्यलाई मध्यनजर गर्दै जनसहभागिता र जनप्रतिनिधिहरूको प्रत्यक्ष संयोजनमा बस्तीस्तरबाटै रायसल्लाह सुझावसहित योजनाहरू छनौट गरी वडा समितिबाट प्राथमिकीकरण र गाउँसभाको चौधौं अधिवेशनबाट पारित भएका योजनाहरूले बस्तीस्तरका आवश्यकता तथा जनभावनाहरूलाई प्रतिविम्बित गर्दछन्।

गाउँपालिकाको आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, लगायत विविध पक्षहरूको वास्तविक अवस्था पहिचान गरी विगतमा भएगरेका असल अभ्यासको अनुसरण र कमजोरीहरूलाई नदोहोरिने गरी जनचाहना अनुसार समतामा आधारित समावेशी, समुन्नत पैयूँ गाउँपालिका बनाउन यस वार्षिक विकास योजना पुस्तकमा समावेश भएका योजना तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनबाट थप मद्दत पुग्नेमा म विश्वस्त छु।

अन्त्यमा यस पुस्तकमा समावेश योजना तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनमा सङ्घीय तथा प्रदेश सरकार, कर्मचारी प्रशासन, सबै राजनैतिक दल, विभिन्न संघसंस्थाहरू र आम विकासप्रेमी जनतासमक्ष सहकार्यको लागि अनुरोध गर्दछु र पुस्तक तयार गर्ने क्रममा अहोरात्र खटिनुहुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिहरू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै कर्मचारीहरूमा धन्यवाद दिन चाहन्छु।

धन्यवाद !

तोरण मल्ल ठकुरी
अध्यक्ष

पैयूँ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
हुवास, पर्वत
☎:{ 067 – 411101
067 – 411102
✉ : info@paiyunmun.gov.np
🌐: www.paiyunmun.gov.np
गण्डकी प्रदेश, नेपाल।

प.सं: ०८०/८१
च.नं :

मन्तव्य

यस पैयूँ गाउँपालिकाको आ.व.०८१/८२ को चौधौं गाउँसभाले पास गरेको नीति तथा कार्यक्रम समावेश गरी बार्षिक बजेट योजना तथा कार्यक्रम प्रकाशन गर्न लागेकामा खुसी व्यक्त गर्न चाहन्छु।

नेपालको संविधानले मुलुकको कार्यकारिणी अधिकार संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबिचमा स्पष्ट क्षेत्राधिकार सहितको व्यवस्था गरेको छ। संविधान कार्यान्वयन पछिको यो दोस्रो पटक तीनै तहका सरकारहरू निर्वाचित भई क्रियाशील रहेको सन्दर्भमा सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई जनमुखी बनाउनका लागि स्थानीय तहको अहम् भुमिका रहेको छ । नेपालको संविधान २०७२ एवं स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को व्यवस्था बमोजिम नीति तथा कार्यक्रम स्वीकृत भई वार्षिक बजेट समेत गाउँसभाबाट पारित भइसकेको सन्दर्भमा उक्त कार्यक्रम कार्यान्वयनबाट पैयूँवासीको जीवनस्तरमा परिवर्तन आई समृद्ध नेपाल, सुखी नेपालीको राष्ट्रिय आकाङ्क्षामा महत्वपूर्ण योगदान गर्ने अपेक्षा गरेकोछु ।

स्थानीय तहको निर्वाचन पश्चात् स्थानीय तहको विकासका लागि समस्याको पहिचान गरी स्रोतको परिचालन गर्ने व्यवस्था अनुरूप स्थानीय सरकार क्रियाशील रहेका छन। त्यही अन्तर्गत हामी जनप्रतिनिधिहरू रहेका छौं । नेपालको संविधान २०७२ ले समानुपातिक, समावेशी र सहभागिताको अधिकारको सुनिश्चितताका निम्ति अवश्य नै संवैधानिक र कानुनी रूपमा विशेष अर्थ राख्छ। स्थानीय सरकारप्रति जनताका असीमित आवश्यकता र चाहना छन। ती आवश्यकता र चाहनालाई मध्यनजर गर्दै सीमित श्रोत साधनलाई उच्चतम प्रयोग गरी जनचाहना पुरा गर्दै जानु, समाजको सकारात्मक परिवर्तनका लागी विकासमुखी व्यवहार अहिलेको आवश्यकता हो । यो बजेट तथा कार्यक्रमले यस गाउँपालिकाका सबै क्षेत्र वर्ग र समुदायको हक हितको लागि हदसम्म सम्वोधन गरी विकास निर्माणको कार्यलाई तीव्रता दिइने छ भन्ने विश्वास गरेको छु ।

अन्तमा नीति तथा कार्यक्रम र बजेट तर्जुमाका लागि अहोरात्र खटिनु हुने गाउँपालिका अध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत,वडाध्यक्षहरू, जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरू लगायत सम्पूर्णमा कृतज्ञता ज्ञापन गर्दै बजेट कार्यान्वयनमा गाउँपालिकावासीले सधैं हामीलाई सकारात्मक सहयोग र खबरदारी गर्नुहुने छ भन्ने अपेक्षा राख्दछु। धन्यवाद ।

Rama

याम कुमारी राना
उपाध्यक्ष

पैयूँ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
हुवास, पर्वत

☎: { 067 – 411101
067 – 411102
✉ : info@paiyunmun.gov.np
🌐: www.paiyunmun.gov.np

गण्डकी प्रदेश, नेपाल।

प.सं: ०८०/८१

च.नं :

मन्तव्य

नेपालको संविधानको प्रस्तावनमा उल्लेख भएको दिगो शान्ती, सुशासन र समृद्धिको आकांक्षा पुरा गर्ने दिशामा संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकारको भुमिका महत्वपूर्ण रहेको छ । जनताको नजिकको सरकारका रुपमा स्थानीय सरकार अझ बढी प्रभावकारी हुनुपर्ने संवैधानिक प्रावधान छ । संविधानको अनुसूची ८ मा रहेका एकल अधिकार र ९ मा उल्लेखित साझा अधिकारको जगमा आफ्नो आर्थिक अधिकार क्षेत्रभित्रको बिषयमा कानुन निर्माण गर्ने अधिकारको प्रयोग गर्दै जनताका आम चाहाना र अपेक्षाको सम्बोधन गर्न हामी बार्षिक नीति कार्यक्रम र बजेट निर्माण गरेर यो **बार्षिक बिकास कार्यक्रम पुस्तिका** प्रकाशन गरेका छौं ।

संघ र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने राजश्व बाँडफाड, वित्तीय समानिकरण अनुदान तथा हाम्रो राजश्व क्षमता र खर्च आवश्यकताका आधारमा प्राप्त हुने सशर्त, बिशेष र समपुरक अनुदान एंवम अन्य आय र ब्ययको प्रक्षेपण गरी बार्षिक बजेट निर्माण गरिएको छ । बस्ती स्तरका योजना छनौट एवंम गाउँपालिका स्तरीय कार्यक्रम र योजनाको समेत प्रस्ताव समेटेर पैयूँ गाउँपालिकाको गाउँसभाको १४ औं अधिवेशनले अनुमोदन गरेको नीति कार्यक्रम तथा आ.ब २०८१/८२ को आय र ब्ययको प्रक्षेपण समेतको आधारमा प्रकाशित बार्षिक बिकास योजना पुस्तिकाले योजना ब्यवस्थापन र गाउँपालिकाको ५ बर्षे दिर्घकालिन लक्ष्य **" समृद्ध पैयूँको आधार ; कृषि, प्रविधि र पूर्वाधार "** हाँसिल गर्न सफल हुने विश्वास लिएको छु ।

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ११ मा उल्लेखित काम कर्तव्य र अधिकारको सिमा भित्र रही कार्य सम्पादन गर्ने, परिच्छेद ९ को गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको वित्तीय अधिकारक्षेत्रका मार्गदर्शन हरुको अवलम्बन गर्ने, जनताको सार्वभौम अधिकार, स्थानीय स्वायत्तता, स्वशासन र विकेन्द्रीकरणको माध्यमबाट शासन व्यवस्थामा समानुपातिक सिद्धान्तको प्रत्याभूत गराउदै लोकतान्त्रिक अधिकारको उपभोग गर्न पाउने अवस्था सिर्जना गर्ने तर्फ हामी निरन्तर कटिबद्ध छौं । स्थानीय स्रोत साधनको अधिकतम परिचालान, लगानी प्रोत्साहन, बचत परिचालन र स्थानीय सवलिकरणमा जोड दिदै तीव्र आर्थिक वृद्धि मार्फत दिगो आर्थिक विकास हासिल गर्दै प्राप्त उपलब्धिहरुको न्यायोचित वितरणमा पैयूँ गाउँपालिका दृढताकासाथ अगाडी बढिरहेको छ ।

अन्त्यमा,

बार्षिक विकास योजना तर्जुमा गर्न सहयोग गर्नुहुने गाउँपालिकाका श्रद्धेय अध्यक्ष ज्यू, उपाध्यक्ष ज्यू, वडाध्यक्षहरु, कार्यपालिका सदस्यहरु, गाउँसभा सदस्यहरुलाई हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु साथै बार्षिक नीति एवम योजनालाई बजेटको माध्यमबाट कार्यन्वयन गर्न प्रयत्नशील गाउँपालिकाका सम्पूर्ण कर्मचारीहरुमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

धन्यवाद।

ई. राजीव रिमाल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

विषय सूची

परिचयः..१

आ.व. ०८१/८२ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम.. ४

आर्थिक ऐन, २०८१ ....१७

आ.व.०८१/८२ को बजेट वक्तव्य...३८

विनियोजन ऐन, २०८१ ....४३

आ.व.२०८१/०८२ को लागि अनुमानित आय... ४४

विनियोजन योग्य स्रोतबाट विषय क्षेत्रगत बजेट विनियोजन (व्यय) ४५

कृषि शाखा..४६

पशु विकास शाखा...४६

स्वास्थ्य शाखा ४७

शिक्षा युवा तथा खेलकूद शाखा.. ४८

पूर्वाधार विकास ४९

वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन ४९

महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक शाखा... ५०

न्यायीक समिति.. ५०

संस्थागत विकास तथा सुशासन.. ५०

कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्च...५१

वडागत योजनाहरु ५२

सशर्त अनुदान तर्फका कार्यक्रमहरु ६०

गाउँसभाको १४ औं अधिवेशनका निर्णयहरु ६६

पैयूँ गाउँपालिकाका पदाधिकारीहरु..६७

गाउँपालिका कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरु...६९

परिचयः

नेपालको संविधान मा उल्लेख भएअनुसार गरिएको राजनैतिक विभाजन अनुसार व्यवस्था गरिएका सातवटा प्रदेशहरुमध्ये गण्डकी प्रदेश अन्तर्गतको एउटा जिल्ला पर्वत हो । कालञ्जर हम्पाल पर्वत, डहरेको लेक, पैयूँ, पञ्चासे, सेतीवेणी, महाशिला, मोदीवेणी, विश्वकै ठूलो मानिएको शालिग्राम, गुप्तेश्वर गुफा, अल्पेश्वर गुफा, सहस्रधारा, शालग्रामयुक्त कालीगण्डकी नदी, विभिन्न स्थानमा रहेका ऐतिहासिक तथा प्रसिद्ध प्राचीन कोटहरु जस्ता प्राकृतिक र धार्मिक स्थलहरु रहेको यो जिल्ला पर्या-पर्यटन, धार्मिक पर्यटन, कृषि तथा लघु उद्यम आदिको विकासका लागि बलियो सम्भावना बोकेको जिल्लाका रुपमा चिनिन्छ । यो जिल्ला पहाडी भौगोलिक बनावट भएको, प्राकृतिक, सांस्कृतिक तथा सामाजिक विविधताका दृष्टिले महत्वपूर्ण र सुन्दर जिल्ला हो ।

नेपाल सरकारको मिति २०७३ साल फागुन ३० गतेको निर्णयअनुसार यस जिल्लाका साविकमा कायम रहेका ४७ वटा गा.वि.स. र एउटा नगरपालिकालाई समायोजन गरी गठन भएका सात वटा स्थानीय तहहरु (जलजला, मोदी, महाशिला, पैयूँ एवम् बिहादी गरी ५ वटा गाउँपालिका र कुश्मा तथा फलेवाससहित २ वटा नगरपालिका) मध्ये पैयूँ गाउँपालिका पनि एक हो । साविकमा कायम रहेका टकलाक, वेउलीबास, त्रिवेणी, हुवास(दुई वटा वडा कायम), सरौंखोला र भोर्लेसहित छ वटा गा.वि.स.हरुलाई समावेश गरी सात वटा वडामा विभाजन गरी पैयूँ गाउँपालिका गठन गरिएको छ । वर्तमान पर्वत जिल्लाको महाशिला गाउँपालिका-१ अन्तर्गत (साविकको होश्राङ्दी गा.वि.स.-१) मा पर्ने कालीगण्डकीको बायाँ किनार पर्वतको दक्षिणी भेगमा उत्तरबाट दक्षिणतर्फ फैलिएको र गोर्ल्याङको डाँडाको काखमा अवस्थित ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक महत्व बोकेको पैयूँकोटका नामबाट यस गाउँपालिकाको नाम 'पैयूँ रहन गएको देखिन्छ । यस कोटको नाम र मध्यकालमा पैयूँ राज्यका नामबाट शासित पर्वतको दक्षिणी पूर्वी क्षेत्रलाई अहिले पनि पैयूँ क्षेत्र भनेर चिनिन्छ ।

पैयूँ भन्ने रुखको बाक्लो घारी वा जङ्गल भएको स्थानमा कोटघर निर्माण गरिएकाले यस ठाउँलाई पैयूँकोट भनिएको हो भन्ने जनश्रुति यहाँ रहेको छ। हाल पैयूँकोट रहेको ठूलो चौरमा घोडालाई पैयाँ कुदाएर तालिम गर्न सक्ने फराकिलो ठाउँमा कोट दरबार भएकोले यसलाई पैयूँकोट भन्न थालिएको हो भन्ने भनाइ पनि प्रचलित छ । मध्यकालमा अस्तित्वमा रहेका बाइसे चौबीसे राज्यअन्तर्गतको एक प्रमुख राज्य पैयूँ थियो । मध्यकालको पैयूँ राज्य हालको पर्वत जिल्लाकै महत्वपूर्ण क्षेत्रका रुपमा रहेको छ । पैयूँ राज्य १६ औं शताब्दीदेखि १९ औं शताब्दी (वि.सं. १५०२-१८४२) सम्म अस्तित्वमा रहेको थियो ।

लिच्छवि शासनको पतनपश्चात् मगरात प्रदेशमा मगरहरुको बाहुल्य भएका कारण पैयूँ राज्य मगरहरुको बलढेङ्गी राज्यअन्तर्गत समाहित भएको थियो । पाल्पाली राजा मुकुन्द सेन प्रथमले गुल्मी, अर्घा र खाँचीको मद्दतले मगरहरुको बलढेङ्गी राज्यलाई परास्त गरेपछि पैयूँ क्षेत्रमा आले, राना, चितौरे र थापा मगरहरुको संयुक्त मुख्यौली शासन चलेको थियो । यिनीहरुको मुख्यौली शासन, परस्परको विरोधका कारण र वरिपरिका

राज्यहरुमा राजपूत वंशका राजाहरुको शासनको सुरुवात भइसकेकाले त्यसको प्रभावका कारण हुन सक्दछ, यी चार थरी मगरहरुले पैयूँ राज्यमा राजपुत वंशका राजा थाप्ने र उनैको हुकुम शिरोधार्य गर्ने सल्लाह गरेअनुरुप गञ्जु आले, पिउर राना, शेरु चितौरे र बदल थापाले वनारसको घाँसपानीस्थित राजपूतहरुको गाउँ बाँसी भन्ने ठाउँमा पुगी त्यहाँबाट राजपूत नाइकेका छोरा रामसिंह सेन र उनकी गर्भिणी श्रीमतीलाई समेत बोकेर ल्याई वि. स. १५०२ मा बडादसैंको अष्टमीका दिन रामसिंह सेनलाई पैयूँ राज्यको राजपूत सेनवंशका प्रथम राजा बनाइएको पाइन्छ । राजा रामसिंहले रैतीको भारा नलागोस् भनेर उपहार ल्याइदिनेहरुलाई जमिन उपलब्ध गराई कर माफी गरिदिएका थिए भने आफूलाई वनारसबाट बोकी ल्याई राजा बनाउने चार वटा मगरलाई चारकाजी बनाई चार वटा क्षेत्रको क्षेत्रपाल बनाएका थिए । यी चार क्षेत्रका क्षेत्रपालले पैयूँ राज्यलाई मानेकाले यस क्षेत्रलाई चारपाला पैयूँ भनेर पनि चिनिन्छ । यही ऐतिहासिक तथा पौराणिक महत्व बोकेको चर्चित स्थान पैयूँकोट र चौबीसी राज्य अन्तर्गतको प्रमुख राज्य पैयूँराज्यका नामबाट नै यस गाउँपालिकाको नाम पैयूँ राखिएको हो ।

पैयूँ गाउँपालिका २८०° ००' १९" देखि २८०° ०८' ०८" उत्तरी अक्षांश र ८३०° ३८' १३" देखि ८३०° ४२' ४९" पूर्वी देशान्तरसम्म यो जिल्ला अवस्थित छ। यस गाउँपालिकाको पूर्वी सिमानामा स्याङ्जा जिल्लाको भू-भाग, पश्चिममा बिहादी र महाशिला गाउँपालिका, उत्तरी भागमा महाशिला गाउँपालिका र दक्षिणमा स्याङ्जा जिल्लाको भू-भाग पर्दछ । यस गाउँपालिकाको कुल क्षेत्रफल ४२.५ वर्ग किलोमिटर रहेको छ भने समुद्र सतहबाट ५६० मिटर उचाइदेखि १८२० मिटरसम्मको उचाइमा यो गाउँपालिका फैलिएर रहेको छ। २०७८ सालको जनगणना अनुसार जनसङ्ख्याको दृष्टिले जिल्लाका सात वटा स्थानीय तहमा पाँचौं र गाउँपालिकाहरुमध्येमा तेस्रो स्थानमा यो गाउँपालिका पर्दछ । राष्ट्रिय जनजणना २०७८ अनुसार गाउँपालिकामा ३२६८ परिवारहरुमा १२७२५ जनसंख्या रहेको छ । जसमा महिला ६७९६ (५३.४०%) र पुरुषको सङ्ख्या ५९२९ (४६.६० %) छ भने साक्षरता दर ८१.२१% रहेको छ। जिल्ला निर्वाचन कार्यालय पर्वतका अनुसार वि. सं. २०७९ मा सम्पन्न स्थानीय तहको निर्वाचनमा यस गाउँपालिकामा कुल मतदाता संख्या ११६५४ रहेका छन् ।

कुल क्षेत्रफल ४२.५ वर्ग कि.मि. बराबर रहेको यस पैयूँ गाउँपालिकाको क्षेत्रफलका दृष्टिले सबैभन्दा ठूलो वडा नं. २ (साविक त्रिवेणी गा.वि.स.) रहेको छ भने सानो वडा नं. ४ रहेको छ । क्षेत्रफलका हिसाबले सानो वडा भए तापनि सघन बस्ती भएका कारण यस वडामा जनसङ्ख्या तथा घरपरिवार सङ्ख्या सबैभन्दा बढी रहेको देखिन्छ । सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या वडा नं. १ टकलाकमा रहेको देखिन्छ ।

ढुङ्गा, गिटी, बालुवा, वन पैदावर, स्थानीय सडक मार्ग आदिबाट प्राप्त हुने राजश्वको अतिरिक्त व्यक्तिगत कर, भूमि कर, सम्पत्ति कर तथा संविधानले व्यवस्था गरे अनुरुपका स्रोतबाट प्राप्त हुने राजश्व एवम् केन्द्रीय र प्रादेशिक

सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान नै गाउँपालिकाका आम्दानीका प्रमुख स्रोतहरु हुन् । गाउँपालिकाले स्पष्ट योजना, नीति तथा कार्यक्रम निर्माण गरी स्थानीय स्रोतहरुको अधिकतम परिचालन गर्दै आन्तरिक आय आर्जन वृद्धितर्फ लाग्नुपर्ने हुन्छ । गाउँपालिकाको समग्र विकासका लागि आन्तरिक स्रोतको परिचालनबाट प्राप्त हुने राजस्वको ठूलो भूमिका रहेको हुन्छ संविधान प्रदत्त अधिकारको प्रयोग गरी आन्तरिक स्रोत परिचालनबाट गाउँपालिकाले आय आर्जन अर्थात् राजस्व संकलनका लागि निकै ठूलो प्रयत्न गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

नेपाल सरकारले स्थानीय तहको पुनर्संरचना गर्दाका बखत गाउँपालिकाको केन्द्र साविक हुवास गा.वि.स.को कार्यालयमा तोके बमोजिम सोही स्थानबाट गाउँपालिकाको प्रशासनिक कार्य सञ्चालन भएको र गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माण सम्पन्न नहुँदासम्म भाडामा लिएको भवनबाट गाउँपालिकाले आफ्नो प्रशासनिक कार्य सञ्चालन गर्दै आएकोमा हाल गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माण सम्पन्न भई आफ्नै भवनबाट प्रशासकीय कार्य सञ्चालनको सुरुवात भएको छ। केन्द्रीकृत राज्य व्यवस्थाका कारण स्थानीय तहका साधन तथा स्रोतहरुमाथि केन्द्रको नै बढी अधिकार रहने र केन्द्रीय सरकारको विनियोजित बजेटमार्फत् स्थानीय तहहरु सञ्चालन भइरहँदा समेत गाउँमा विकासका आयामहरु समुन्नत अवस्थामा पुग्न प्रयासरत छन् । वर्तमान नेपालको संविधानले स्थानीय तहहरुलाई विभिन्न आर्थिक तथा राजनैतिक अधिकारहरु प्रदान गरेको छ । स्थानीय तहहरु अधिकारसम्पन्न भएका छन् । पैयूँ खोला किनारको आसपासका समथर फाँटदेखि लिएर उच्च लेकसम्म फैलिएको भू—भाग भएको, बालुवा गिटीदेखि लिएर विभिन्न प्रकारका वन पैदावरहरुको प्राचुर्यता यहाँ रहेको छ। यिनै प्राकृतिक साधन तथा स्रोतको उपयोग र यहाँका पर्यटकीय तथा धार्मिक सम्पदा स्थलहरुको अधिकतम प्रयोगको माध्यमबाट गाउँपालिकाको आर्थिक तथा सामाजिक विकासमा ठूलो योगदान पुग्ने देखिन्छ ।

आ.व. ०८१/८२ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

सभा सदस्यज्यूहरु,

पैयूँ गाउँपालिकाको गरिमामय गाउँसभाको १४ औं अधिवेशनमा आ.व. २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा गौरव महसुस गरेको छु।

१ यस अवसरमा लोकतन्त्र प्राप्ति तथा विभिन्न राजनीतिक, सामाजिक एवम आर्थिक परिवर्तनको आन्दोलनमा आफ्नो अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्नु हुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात सहिदहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु । साथै विभिन्न आन्दोलनका घाइते तथा वेपत्ता योद्धाहरु प्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्दछु ।

सभा सदस्यज्यूहरु,

२ नेपालको संविधानले तिन सरकारको परिकल्पना गर्दै राज्यको पुनसंरचना सहित संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारको व्यवस्था गरेपछि सम्पन्न भएको स्थानीय तहको दोस्रो निर्वाचन २०७९ बाट पैयूँ गाउँपालिकाको अध्यक्ष जस्तो गरिमामय पदमा निर्वाचित गराउनुहुने सम्पूर्णमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै यस्तो महत्वपूर्ण कार्यसम्पादन गर्ने अवसर प्राप्त भएकोमा यस गाउँपालिकाका सम्पूर्ण गाउँबासी आमाबुवा, दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरुमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु । यहाँहरुको अपार माया, विश्वास र समर्थनको जगमा **"समृद्ध पैयूँ"**को परिकल्पना पुरा गर्ने दृढ विश्वास र दरिलो प्रतिबद्धता समेत व्यक्त गर्दछु ।

३ राज्य शक्तिको प्रयोग संघ, प्रदेश र स्थानिय सरकारले संविधान तथा कानुन वमोजिम गर्न सक्ने व्यवस्था गरेको छ। संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारले नेपालको स्वतन्त्रता, सार्वभौमसत्ता, भौगोलिक अखण्डता, स्वाधिनता, राष्ट्रिय हित सर्वाङ्गिण विकास, वहुदलिय प्रतिस्पर्धात्मक लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक संघीय शासन प्रणाली, मानव अधिकार तथा मौलिक हक, कानुनी राज्य, शक्ति पृथकीकरण र नियन्त्रण तथा सन्तुलन, वहुलता र समानतामा आधारित समतामूलक समाज निर्माण गर्दै समावेशी प्रतिनिधित्व र पहिचानको संरक्षण गर्ने दायित्व पाएका छन

४ जनताको निकटतम दूरीमा रहेर सेवा प्रवाह गर्ने र स्थानीय लोकतन्त्रको अभ्यास गर्ने गरी संविधानद्धारा नै व्यवस्था गरिएको जनताको नजिकको सरकारको स्वरुप स्थानीय सरकार हो। नेपालको संविधान को धारा २१४ मा स्थानीय तह सम्वन्धि कार्यकारिणी अधिकार र धारा २२१ मा स्थानीय तहको व्यवस्थापिकीय अधिकार संविधानको अधिनमा रही हुनेछ भनिएको छ भने स्थानीय तहहरुले प्रयोग गर्ने अधिकारको व्यवस्था अनुसूचि ८ र ९ मा एकल र साझा अधिकारको रुपमा गरिएको छ ।

५ संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको माध्यमबाट दिगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिको आकांक्षा पुरा गर्ने प्रतिबद्धता बमोजिम जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकारको रुपमा पैयूँ गाउँपालिका पनि जनताको सानादेखि ठुला आवश्यकता पुरा गर्ने दिशामा निरन्तर अगाडी बढिरहेकोछ।

६ स्थानीय सरकारहरूको सञ्चालनमा स्रोत र सामर्थ्यको अभाव छ । आन्तरिक स्रोतको अवस्था कमजोर छ भने आन्तरिक आयवृद्धिका लागि लगाइने करहरू अलोकप्रियताका कारक बन्न सक्ने हुन्छन । जनताका अपेक्षाहरु असिमित छन् ।स्रोतको अभाव र कतिपय कानुनी सीमाले हाम्रो गति केहि सुस्त देखिएको हुन सक्छ । यद्यपी हाम्रो जोस, जाँगर, अठोट र इमान्दार प्रयास भने निरन्तर छ ।

७ स्थानीय तहमा सरकार बने पनि तिनलाई प्रभावकारी रूपमा काम गर्न नदिने केन्द्रीकृत मानसिकताले काम गरिरहेको छ । संविधान र ऐनले अधिकार दिने तर एउटा निर्देशनले काम गर्न रोक्ने विरोधाभास अभ्यासले सहजै काम गर्ने अवस्था छैन । स्थानीय तहलाई दिइएका विषय र कार्यक्रमहरू एवं तिनीहरूसँग जोडिएका बजेटहरू पठाउन आनाकानी र अलमल देखिएको छ । स्थानीय तहको बजेटमा निसर्त वा आफूले तय गरेर कार्यान्वयन गर्ने हिस्सा न्यून छ । सामाजिक सुरक्षा, शिक्षक कर्मचारीको तलब र साधारण बजेटको हिस्सा बढी छ भने कतिपय विकास निर्माणका गतिबिधि एवम बजेट स्थानीय तहमा हस्तान्तरण हुन सकेका छैनन ।

८ थुप्रै चुनौती भए पनि हामी संग प्रशस्तै अवसर र सम्भावना पनि छन । हामी पैयूँको समृद्धि र विकासका लागि अहोरात्र लागिरहँदा पनि बिगत दुई बर्षमा दीर्घकालीन, दूरदर्शी एवम महत्वपूर्ण योजना एवम कार्यक्रम लागु गरेर जनताको विश्वास अझै बढाउन सकिन्थ्यो तर जनताको नजिकको सरकारका रुपमा कतिपय साना र वितरणमुखी कार्यक्रम पनि समावेश गर्नुपर्ने हुँदा दिगो विकासका लक्ष हासिल गर्ने गरि गौरबका योजना संचालन गर्न केहि ढिलाई भएको चाँही पक्कै हो ।

९ हामी संग अझै महत्वपूर्ण ३ बर्षको अवधी बाँकी छ । काम गर्ने तीब्र इच्छा शक्ति साथै जुनसुकै राजनीतिक दलको प्रतिनिधित्व गरेर आए पनि पैयूँको अग्रगामी विकास र समृद्धिका लागि साझा सोंच र प्रतिबद्धता भएको जनप्रतिनिधिको समुह छ । त्यस्तै हामीलाई दक्ष र क्षमतावान एवम इमान्दार र निष्पक्ष कर्मचारीहरुको साथ छ । यिनै अवसरलाई सदुपयोग गरेर हामीले हाम्रो कार्यकाल ऐतिहासिक बनाउने र यहाँको शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि र अन्य सबै क्षेत्रमा जनताले महसुस गर्ने गरि परिवर्तनको जग हाल्ने दिशामा सकारात्मक पहलकदमी अगाडी बढाउन प्रतिबद्ध रहेको दृढ विश्वास व्यक्त गर्न चाहान्छु।

१० विगत २ बर्षमा मेरो नेतृत्वमा हजुरहरुको सहयोग र सत्प्रयासको प्रतिफल स्वरूप पैयूँ गाउँपालिकले आर्थिक, सामाजिक, संस्थागत एवम अन्य थुप्रै क्षेत्रमा उदाहरणीय र उल्लेख्य उपलब्धि हासिल गरेको सम्पूर्णमा सर्वविदितै छ ।

११ सुरुवातमा म, पैयूँ गाउँपालिकाको विगत २ वर्षको वार्षिक नीति कार्यक्रम र त्यस अनुसार पारित भएका बजेटका अपेक्षित लक्ष्य, कार्यान्वयन पछि भएका उपलब्धि, कार्यान्वयनमा थपिएका चुनौतिहरु बीच प्राप्त भएका केहि महत्वपूर्ण प्रगतिहरु समीक्षात्मक रुपमा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

१२ गाउँपालिकाको केन्द्रमा रहेको हुवास स्वास्थ्य चौकीमा १० शैयाको आधारभुत अस्पतालको निर्माण कार्य तिब्र गतिमा अगाडि बढेको छ ।

१३ गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माण सम्पन्न भइ उक्त भवनबाट सेवा प्रवाह सञ्चालनको तयारी अन्तिम चरणमा पुगेको छ साथै वडा नं. ३ र ६ का वडा कार्यालय भवनको निर्माण कार्य सम्पन्न भइ उक्त भवनबाट सेवा प्रवाह सञ्चालनको तयारी अन्तिम चरणमा पुगेको छ।

१४ पैयूँ गाउँपालिका वडा नं. ५ स्थित चिसापानी स्वास्थ्य इकाइको भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भई सञ्चालनमा रहेको छ ।

१५ गाउँपालिकाको वजार क्षेत्रबाट उत्सर्जन हुने फोहोरमैला व्यवस्थापनको लागि निर्माण भएको फोहोरमैला व्यवस्थापन केन्द्रलाई सञ्चालनमा ल्याइएको छ, उक्त कार्यको लागि महिनाको दुइ पटक गाउँपालिकाको बजार क्षेत्रबाट फोहोरमैला संकलन गरी व्यवस्थापन केन्द्रमा विसर्जन गर्ने कार्यको थालनी गरिएको छ।

१६ गाउँपालिकाको केन्द्र र धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थल सेतिबेनी सम्म जोड्ने ज्यामिरेगैरा रातो छहरा सेतिबेनी सडक- पैयूँ वडा नं.१मा निर्माण कार्य अगाडि बढेको छ ।

१७ गाउँपालिकाको बजार क्षेत्रमा देखिएको ढल निकास सम्बन्धी समस्यालाई समाधान गर्न गाउँपालिकाको मुख्य बजार क्षेत्रमा ढल व्यवस्थापन निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ

१८ हातेमालो चोक गल्छिना प्रशासकीय भवन जाने सडक निर्माणको कार्य अन्तिम चरणमा रहेको छ । वडा नं.७ को भोर्ले ग्यामी सडक स्तरउन्नतीको कार्य सडक बोर्डको साझेदारीमा सम्पन्न भएको छ

१९ कक्षा १ देखि ५ सम्म अनिवार्य अग्रेजी माध्ययमबाट पठनपाठन सञ्चालन गरिएको छ भने कक्षा ६ देखि कक्षा १० सम्म ऐच्छिक रुपमा नेपाली र अग्रेजी माध्यमबाट पठनपाठन गरी सोको लागि गाउँपालिकाबाट निशुल्क रुपमा पाठ्यपुस्तक वितरण समेत गरिएको छ ।

२० गाउँपालिकाको स्थानीय पहिचान सहितको गुणस्तरीय शिक्षामा विद्यार्थीहरुलाई पठनपाठन गराउने उद्देश्यले निर्माण गर्न लागिएको स्थानीय पाठ्यपुस्तक निर्माणको कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ

२१ गरिब विपन्न नागरिकहरुको सुरक्षित आवास र शैचालय निर्माण कार्य सञ्चालनमा रहेको छ।

२२ विद्यालय तहमा सञ्चालन हुने अर्धबार्षिक परिक्षालाई गाउँपालिका स्तरबाट व्यवस्थापन गरिएको छ साथै कक्षा ८ को बार्षिक परिक्षाको परिक्षा केन्द्र निर्धारण गरी सो को सम्पूर्ण ब्यवस्थापन गाउँपालिकाबाट गरिएको छ ।

२३ यसै गरी विद्यालयको शैक्षिक कार्यक्रममा एकरुपता ल्याउन गाउँपालिका स्तरीय शैक्षिक क्यालेण्डर निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ भने गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका सम्पूर्ण बाल बिकास शिक्षिकाहरुलाई ९० दिने आधारभूत मन्टेश्वरी तालिम प्रदान गरिएको छ ।

२४ विद्यालयका ६ कक्षा देखि १२ कक्षा सम्मका छात्राहरुको नियमित महिनावारी कारणले शिक्षण सिकाइमा पर्न जाने असर कम गर्न गुणस्तरीय सेनिटरी प्याड वितरणको ब्यवस्था मिलाइएको छ।

२५ शिक्षण सिकाइमा विद्यार्थिहरुले प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रुपमा भोग्नुपरेका समस्याहरुलाई अध्यक्ष उपाध्यक्ष संग विद्यार्थी कार्यक्रम सञ्चालन गरी विद्यार्थीहरुका विविध समस्याको समाधान गर्ने प्रयन्न गरीएको छ ।

२६ गाउँपालिकाको केन्द्रमा रहेको हुवास स्वास्थ्य चौकीमा १० शैयाको आधारभूत अस्पतालमा आफ्नै स्रोतबाट ब्यवस्थापन हुने गरी मेडिकल अधिकृत र रेडियोग्राफर नियुक्ति गरी सञ्चालन गरिएको छ

२७ मोतिविन्दुको शल्यक्रिया सहितको आँखा शिविर सञ्चालन गरि १०७३ जनालाई सेवा प्रदान गरिएको छ भने तालुफाटेका वालबालिकाहरुको पहिचान शिविर मार्फत उनिहरुको उपचारमा सहायता गरिएकोछ ।

२८ सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई वडा कार्यालयबाट अनलाइन मार्फत ब्यवस्थित गरिएको छ भने भत्ता वितरणको कार्य विद्युतीय प्रणाली (EFT) मार्फत गरिएको छ ।

२९ राजश्वको दायरा फराकिलो बनाई राजश्व संकलनलाई सरल र सहज बनाउन वडा कार्यालयबाटै अनलाइन माध्यमको प्रयोग गरी राजश्व संकलन गर्ने प्रणाली अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।

३० न्यायीक समितिलाई थप क्रियाशील बनाउदै न्याय सम्पादनलाई थप चुस्त र प्रभावकारी बनाउन सातवटै वडाबाट सेवा दिन मेलमिलापकर्ता सूचीकृत गरी चार दिवसीय आधारभुत पुनर्ताजकी तालिम प्रदान गरिएको छ।

३१ गाउँपलिकालाई मह उत्पादनमा आत्मनिर्भर बनाउन ५० प्रतिशत साझेदारीमा १९५ वटा मौरीका घार विरण गरिएको छ ।

३२ साना सिंचाई कार्यक्रम अन्तर्गतका १६ वटा आयोजना मध्ये ११ वटा सिंचाई आयोजनाहरु सम्पन्न भइसकेका छन् भने ५ वटा सिंचाई आयोजनाहरु यसै आर्थिक बर्षमा सम्पन्न हुने छन् ।

३३ कृषिको उत्पादकत्व वृद्धि गर्न किसानहरुको खेतबारीको माटोको नमुना परिक्षण गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ। परिक्षणको रिपोर्टको आधारमा किसानहरुलाई खेतबारीमा प्रयोग गर्न कृषि चुन निशुल्क वितरण गरिएको छ ।

३४ किसान सूचीकरण कार्यक्रम मार्फत चालु आ.व.मा १६२ घरधुरी किसानहरुको विवरण विद्युतीय प्रणालिमा प्रविष्टि गरिएको छ ।

३५ गाउँपालिकामा उद्यमशिलताको विकास गर्न बाँसका सामग्री बनाउने तालिम २० जनालाई र स्यानिटरी प्याड बनाउने तालिम १५ जनालाई प्रदान गरिएको छ ।

३६ गाउँपालिकाको समन्वय तथा भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र पर्वतको प्राविधिक र आर्थिक सहयोगमा सामुदायीक कुकुरहरुको बन्ध्याकरण कार्य सम्पन्न गरिएको छ ।

३७ पैयूँलाई दुध उत्पादनमा आत्मनिर्भर बनाउन भैसीपालक कृषकहरुको साझेदारीमा उन्नत जातका भैसी वितरण कार्यक्रम अन्तिम चरणमा रहेको छ भने राँगो पालक गर्ने किसानलाई प्रोत्साहन गर्न राँगो प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ ।

३८ गाउँपलिकाको विभिन्न स्थानहरुमा महामारीको रुपमा फैलिएको लम्पी स्किन लगायतका सरुवा रोगहरुलाई न्यूनिकरण गर्न घरपालुवा पशुहरुलाई खोप कार्यक्रम सञ्चालन गरी सम्पन्न गरिएको छ।

३९ पशु स्वास्थ्यलाई ध्यानमा राखी अत्यावश्यक औषधी, उपकरण र सामग्रीको व्यवस्था गरिएको छ साथै संघीय सरकारको सहयोग र समन्वयमा चालु आ.व.देखि एक भेटेरिनरी डाक्टरको नियुक्ति गरी भेटेरिनरी सेवा प्रदान गरिएको छ ।

४० प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत ६० जना बेरोजगार ब्यक्तिहरुलाई १०० दिन बराबरको रोजगारी प्रदान गरिएको छ साथै श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान कार्यक्रम मार्फत प्रत्येक वडामा प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम बारे अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ ।

सभा सदस्यज्यूहरु,

पैयूँ गाउँपालिकाको आ.व २०८१/८२ को नीति कार्यक्रम एवम बजेट निर्माण गर्ने सन्दर्भमा हामीले यहाँका प्रबुद्ध व्यक्तित्व, राजनितिक दल, सरोकारवाला संघ संस्था, सामाजिक आर्थिक क्षेत्रमा क्रियाशील व्यक्तित्वहरु संग बृहत छलफल र घनिभूत बहस तथा सूचना प्रविधिका बिभिन्न माध्यमबाट देश विदेशमा रहनुभएका महानुभावहरु संग सुझाव संकलन गरि बैज्ञानिक र बस्तुनिस्ठ नीति कार्यक्रम तय गरेर दिर्घकालिन र दिगो योजना छनौट गर्ने प्रयास गरेका छौं । अब म तिनै सुझाव संकलनबाट प्राप्त मार्गनिर्देशन सहित पैयूँ गाउँकार्यपालिका बाट स्वीकृत पैयूँ गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दछु।

आर्थिक क्षेत्र

४१ गाउँपालिकाको भौगोलिक तथा वातावरणीय सम्भाव्यताको अध्ययन गरी उपयुक्त स्थानमा कृषि, पशुपालन फलफूल खेती लगायतका नगदे बालीहरुको उत्पादनमा जोड दिँदै पकेट क्षेत्रको स्थापना गरी सामूहिक तथा व्यावसायिक उत्पादनमा जोड दिइनेछ। च्याउ, सुन्तला, तरकारी , अदुवा गोलभेडा,माछा लगायतका कृषि उपजको उत्पादकत्वमा वृद्धि गर्न कृषकसंगको साझेदारीमा **एक वडा एक पहिचान कार्यक्रम** सञ्चालन गरिने छ ।

४२ रैथाने बाली संरक्षण अन्तर्गत कोदोको उत्पादन वृद्धि गर्न उत्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान **कार्यक्रम** सञ्चालन गरिनेछ, साथै कोदोको मदिरालाई ब्राण्डिङ गरी बजारीकरण गर्न पहल गरिनेछ।

४३ स्थानीय नागरिकको परम्परागत सिप र उद्योगको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्न आरन सुधार कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

४४ पैयूँ गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका कृषियोग्य जमिनमा साना सिंचाइ कुलोहरुको निर्माण तथा मर्मत गरी बाह्रै महिना सिंचाइको सुविधा पुर्‍याउन आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ।

४५ व्यावसायिक खेती तथा नगदे बालीको प्रवर्द्धन गर्न प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गरी कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धनका माध्यमबाट रोजगारी सिर्जना गर्ने नीति लिइनेछ ।

४६ पशुपालक किसानहरुलाई प्रोत्साहन गर्न पशु स्वास्थ्यलाई ध्यानमा राखी कृत्रिम पशु गर्भाधन, पशु बीमा, अत्यावश्यक औषधी उपचार, ल्याब सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गरिनेछ।

४७ कृषि उपजको सङ्कलन तथा बजारीकरणलाई व्यवस्थित गर्न आगामी आर्थिक वर्षदेखि चिस्यान केन्द्र सञ्चालन गरिनेछ ।

४८ कृषि बालीमा रासायनीक विषादीको प्रयोगलाई न्यूनिकरण गर्न कृषक पाठशाला (IPM) कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

४९ आन्तरीक बाह्य पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न पर्यटन पूर्वाधार निर्माणको कार्यलाई जोड दिइनेछ।

५० ऐतिहासिक पैयूँकोट, नायक सायब थान, फूलबारी दरबार, पालुस्थान, दफूर्को, चालालुङ्ग गुफा, शिवपुरी धाम, चन्द्रेश्वर शिवालय मन्दिर, बानिडाँडा छहरे झरना, ढुवाखोला झरना, गोभानसिंह कपासे झरना, छिच्याउदी झरना, टकलाक शिवालय मन्दिर, विश्वनाथ शिला, नागेश्वर मन्दिर, नाच्नेडाँडा पर्यटकीय स्थल, कोलकाटे, वैष्णवी देवी मन्दिर, मुसुरबारी कालिकादेवी मन्दिर, चिन्तन चौतारी, टाङटाङ गुफा, न्यौपाने गाउँ मन्दिर, थुम्की गुफा,बाघखोर गुफा, सित्ले देवीथान, थमथमी माई ग्यामी, पात्ले पर्यटकीय स्थल, त्रिवेणी धाम लगायतका गाउँपालिकाका धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलहरुमा पर्यटन पूर्वाधारहरुको विकास तथा विस्तार गर्दै उपयुक्त पूर्वाधार निर्माण गर्न प्रदेश सरकारसंग सहकार्य गरिनेछ ।

५१ आर्थिक विकासका लागि औद्योगिक विकास अपरिहार्य रहने हुँदा औद्योगिक ग्रामको स्थापना गर्न संघ तथा प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।

५२ गाउँपालिकाभित्र राजश्वको दायरा फराकिलो बनाई राजश्व अन्तरगत सम्पत्ती कर तथा भूमिकर (मालपोत) संकलन कार्यलाई वडा कार्यालयबाटै अनलाइन माध्यमको प्रयोग गरी राजश्व संकलन गरिने छ ।

५३ लघुउद्यम विकास कार्यक्रमलाई थप व्यवस्थित गरी सम्भावित सबै बस्तीस्तरमा विस्तार गरिनेछ । ड्राइभिङ, हाउस वायरिङ, प्लम्बिङ्ग, कपाल काट्ने, सिकर्मी, डकर्मी, सिलाइकटाइ जस्ता सीपमूलक तालिम तथा क्षमता विकास कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरी स्वरोजगारीको अवसर सिर्जना गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

५४ लघुउद्यम प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तरगत स्थानीय बाँसको उपयोग गरी पैयूँ गाउँपालिकालाई बाँसका सामग्रीको हव वनाइने छ।

५५ सुन्तला कफी लिची कागती लगायतका फलफुलहरुको उत्पादन वढाई रोजगारी सृजना गर्ने कृषकहरु संगको साझेदारीमा फलफुलका विरुवाहरु वितरण गरिनेछ ।

५६ मह उत्पादनमा आत्मनिर्भर बनाउन मौरी प्रवर्द्धन कार्यक्रम मार्फत गोला सहितको आधुनिक मौरी घारहरु वितरण गरिनेछ ।

५७ गाउँपालिका भित्र उत्पादित कृषि तथा पशु उपजको बजारीकरण गर्न कृषि उपज संकलन केन्द्र स्थापना गरी सहकारी संस्थाको साझेदारीमा हाटबजार सञ्चालन गरिनेछ ।

५८ कृषिको आधुनिकरण गर्दै बजारीकरण र विविधिकरण गर्न कृषकहरुको साझेदारीमा कृषि यान्त्रिकरण कार्यक्रम मार्फत मिनि टेलर, कुटानी पिसानी मिल तथा टनेल बितरण गरिनेछ।

५९ कृषि उत्पादनको उत्पादकत्व वढाउन कृषकहरुलाई आवश्यक तालिमको व्यवस्था गरिनेछ साथै किसानको खेतबारीको माटो परिक्षण गर्ने र रिपोर्टको आधारमा किसानहरुलाई निशुल्क रुपमा कृषि चुन वितरण गरिने छ ।

६० कृषि उत्पादनको सुरक्षा गर्न बाँदर लगायतका बन्यजन्तुहरुको नियन्त्रण तथा कृषि उत्पादन बढाउन खेतबारी नजिकको झाडी तथा बुट्यान फडानी कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

६१ ब्यवसायीक रुपमा भैसी, बाख्रा, वंगुर, माछा लगायत पशुपालनमा संलग्न फर्महरुलाई प्रोत्साहन तथा साझेदारीमा यान्त्रिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

सामाजिक क्षेत्र

६२ विद्यालय उमेर समूहका सवै वालवालिकाहरुलाई विद्यालय शिक्षाको पहुँचमा पुऱ्याउन र विद्यालय टिकाउको दरमा वढोत्तरी गर्न गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालित सामुदायिक विद्यालयहरुको कक्षा १ देखी १० सम्म अध्ययनरत सवै विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पोशाक वितरण गर्दै विद्यार्थीहरुलाई शैक्षिक गतिविधिमा थप सक्रियतापुर्वक अगाडी वढ्न प्रेरित गरिनेछ।

६३ **आफ्नो गाउँ आफै चिनौ** भन्ने भावना अनुरुप विद्यार्थिहरुमा स्थानीय कला, संस्कृती, भाषा, भेषभुषा, धार्मिक, सास्कृतिक र ऐतिहासिक स्थलहरुको चिनारी एवं सोको संरक्षण र सम्मानको भावना जगाउन पूर्ण रुपमा स्थानीय विषयवस्तु समावेश गरी कक्षा १ देखी कक्षा ८ सम्म स्थानीय पाठ्यपुस्तक निर्माण गरी लागु गरिनेछ।

६४ शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि वालविकास शिक्षक, विद्यालय कर्मचारी र विद्यालय सहयोगीको उच्च मनोवल कायम गर्न वालविकास शिक्षक, विद्यालय कर्मचारी र सहयोगीलाई प्रदान गर्दै आएको सेवा सुविधालाई निरन्तरता दिइने छ।

६५ राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय स्तरमा प्रतिस्पर्धा गर्न सक्ने जनशक्ति उत्पादन गर्ने हेतुले गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालित सामुदायिक वहुमुखी क्याम्पसको सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक रकम अनुदान स्वरुप उपलव्ध गराइनेछ।

६६ वैज्ञानिक र समयानुकुल शिक्षा प्रदान गर्न गाउँपालिकाको पहलमा छनौट गरिएका नमुना विद्यालय र विज्ञान विषय सञ्चालनका लागि गाउँपालिका मार्फत आवश्यक रकम प्रोत्साहन स्वरुप उपलव्ध गराउने व्यवस्था गरिनेछ।

६७ शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि सवै सामुदायिक विद्यालयको के.जी. देखी कक्षा ५ सम्म अनिवार्य अंग्रेजी माध्यममा अध्ययन अध्यापन र कक्षा ६ देखी १० सम्म क्रमशः सवै सामुदायिक विद्यालयहरुमा अंग्रेजी र नेपाली दुवै माध्यमवाट पठनपाठन क्रियाकलाप सञ्चालन गर्दै लगिनेछ।

६८ त्रैमासिक रुपमा भुक्तानी हुँदै आएको शिक्षकहरुको तलव आगामी आ.व. २०८१/०८२ देखी मासिक रुपमा निकासा गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।

६९ विद्यार्थी मुल्याङ्कनलाई विश्वसनिय र वास्तविक गराई गाउँपालिकाको वास्तविक शैक्षिक अवस्था पहिचान गर्न आधारभुत तह कक्षा ५ र कक्षा ८ को अर्धवार्षिक र वार्षिक परीक्षा गाउँपालिका स्तरीय वनाइ सोको मूल्याङ्कन, प्रमाणीकरण र व्यवस्थापन गरिनेछ।साथै अन्य कक्षाहरुको परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका लागि विद्यालयहरुसँग आवश्यक समन्वय र सहजिकरण गरिनेछ।

७० कक्षा ३,५ र ८ कक्षामा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुको गणित,विज्ञान र अंग्रेजी विषयको वास्तविक सिकाइ उपलव्धि पहिचान गरी सोही अनुरुप मुख्य विषय लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

७१ प्रत्येक विद्यालयमा वाल क्लव गठन गर्न लगाई सवै विद्यालयको सहभागिता सुनिश्चित हुने गरी गाउँपालिका स्तरीय वाल क्लव गठन गरिनेछ। साथै वाल क्लवहरु लाई आफ्नो जिम्मेवारीको वोध गराउन हरेक सामाजिक क्रियाकलापहरुमा संलग्न गराइनेछ।

७२ विद्यार्थीहरुको वास्तविक शैक्षिक उपलव्धि मापन गर्न सञ्चालन गरिने विभिन्न तहका परीक्षाहरुको विषयगत प्रश्नपत्रका लागि गाउँपालिकामा **प्रश्नपत्र वैङ्क** स्थापना गरिनेछ।

७३ विद्यार्थिहरुमा सकारात्मक प्रतिस्पर्धाको भावना जागृत गराई गुणस्तरीय र सक्षम जनशक्ती उत्पादन गर्ने लक्ष्यका साथ आधारभुत तह (कक्षा-८),माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (SEE) र कक्षा १२ को अन्त्यमा लिईने परीक्षामा उत्कृष्ट नतिजा हासिल गर्ने विद्यार्थीहरुलाइ सम्मान तथा पुरस्कार प्रदान गरिनेछ।

७४ विद्यार्थीहरुमा सकारात्मक प्रतिस्पर्धामार्फत अन्तर्निहित प्रतिभाको प्रस्फुटन गराउन गाउँपालिका स्तरीय विविध अतिरिक्त क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिनेछ।

७५ विद्यार्थीहरुको खेल क्षमताको विकास गर्दै राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय स्तरमा प्रभाव पार्न सक्ने खेलाडी उत्पादन गर्न गाउँपालिका स्तरीय राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड प्रतियोगिता सञ्चालन गरिनेछ।

७६ विद्यार्थीहरुको मानसिक र शारिरीक विकास गर्न वालकक्षा देखी कक्षा ५ सम्म अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि विद्यालय मार्फत साप्ताहिक खाजा तालिका निर्माण गर्न लगाई गुणस्तरीय दिवा खाजा खुवाउने कार्यलाई व्यवस्थित गर्दै जंक फुडलाई निषेध गरिनेछ।

७७ वढ्दो विश्वव्यापिकरण तथा विज्ञान र प्रविधिको विकासमा विद्यार्थी तथा शिक्षकहरुलाई सामञ्जस्य वनाउन सवै विद्यालय प्रशासनलाई सूचना प्रविधि मैत्री वनाउदै कागज रहित (Paper Less) विद्यालयको अवधारणालाई सार्थक गराइनेछ।

७८ निशुल्क आधारभुत र माध्यमिक शिक्षामा सवै वालवालिकाको पहुँच सुनिश्चित गर्न सवै विद्यार्थीहरुलाई निशुल्क पाठ्यपुस्तक वितरण गरिनेछ।

७९ कक्षा ६ देखी १२ सम्म अध्ययनरत छात्राहरु नियमित महिनावारीको कारणले शिक्षण सिकाइमा पुग्न सक्ने शैक्षिक क्षति कम गर्न आवश्यक संख्यामा गुणस्तरीय सेनिटरी प्याड उपलव्ध गराइनेछ।

८० विषयगत शिक्षकहरुको अभावका कारण विषयगत शिक्षक व्यस्थापन गर्न कठिन भएका सामुदायिक विद्यालयहरुमा विशेष गरी गणित, अंग्रेजी र विज्ञान विषयका शिक्षक व्यवस्थापनका लागि शिक्षण सहयोग अनुदान उपलव्ध गराई शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धी गरिनेछ।

८१ सामुदायिक विद्यालयहरुको कक्षा १ देखी कक्षा ८ सम्म अध्ययनरत छात्राहरु तथा दलित विद्यार्थिको लागि छात्रवृत्ति उपलव्ध गराइनेछ।शिक्षक तथा विद्यालय कर्मचारीको क्षमता विकास गर्दै शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्न विभिन्न पुनर्ताजगी तालिम सञ्चालन गरिनेछ।

८२ समग्र गाउँपालिका र राष्ट्रप्रति जिम्मेवार वोध गराउँदै देश विकासमा योगदान दिन सक्ने सक्षम र नेतृत्वदायी जनशक्ति उत्पादन गर्न गाउँ युवा सञ्जाल गठन गरीनेछ र विभिन्न सामाजिक गतिविधिहरुमा युवाहरुलाई सक्रिय गराईनेछ।

८३ युवालक्षित सीपमूलक तालिम सञ्चालन गरी स्वरोजगारीको अवसर सिर्जना गर्दै विदेश पलायनको वर्तमान स्थितिमा सुधार ल्याइनेछ । विभिन्न युवा क्लबहरु तथा युवालक्षित संघ संस्थाहरुसँग सहकार्य गर्दै युवाहरुमा नेतृत्व विकासका अवसरहरु प्रदान गरिनेछ ।

८४ खेलकुदलाई मनोरञ्जन र स्वास्थ्यसँग आबद्ध गरी यसको विकास गरिने छ । साथै गाउँपालिकाभित्र रहेका राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय खेलाडीहरुलाई सम्मान र प्रोत्साहन गरिनेछ ।

८५ सामुदायिक प्रहरीसँगको समन्वयमा युवाहरुलाई दुर्व्यसनीमा लाग्न नदिन सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

सदस्यज्यूहरु,

८६ आधारभूत स्वास्थ्य नागरिकको मौलिक हकका रुपमा रहेकाले स्वास्थ्य चौकी, औषधालय, निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन तथा स्वास्थ्यकर्मीहरुको सेवालाई नियमित र पहुँचयोग्य बनाउन थप व्यवस्था गरिनेछ।

८७ मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमासुरक्षा, गर्भवती उत्प्रेरणा सेवा, न्यानो झोला र निःशुल्क गर्भपतन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।परिवार नियोजन तथा किशोर किशोरी प्रजनन स्वास्थ्य कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

८८ ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको लागि स्वास्थ्य जाँच तथा उपचारका लागि विशेषज्ञ सेवा सहितको **अध्यक्षसंग जेगठ नागरिक स्वास्थ्य परिक्षण शिविर कार्यक्रम** सञ्चालन गरिनेछ ।

८९ महिलाहरुको पाठेघर र स्तन क्यान्सर रोकथाम, २ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरुको पोषण स्थितिमा सुधार लगायत स्वास्थ्यसम्बन्धी पर्याप्त जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

९० गाउँपालिकाका स्वास्थ्य संस्थाहरुका लागि अत्यावश्यक पर्ने औषधीहरु, भिडियो एक्सरे मेसिन, ल्याव सञ्चालन उपकरणको व्यवस्था गरी सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी वनाइनेछ साथै स्वास्थ्य संस्थाको सेवामा विद्युतिय प्रविधिको प्रयोगको प्रवन्ध मिलाइनेछ।

९१ सुरक्षित प्रसूति सेवाका माध्यमबाट मातृशिशु मृत्युदरलाई न्यूनीकरण गर्न गाउँपालिकाभित्र सञ्चालित सबै बर्थिङ सेन्टरहरुलाई सुविधा सम्पन्न बनाइनेछ साथै स्वास्थ्य संस्थाबाहिर सुत्केरी हुने दरलाई शून्यमा झारी सुत्केरी भएको अवस्थामा आवश्यक पोषणको सुनिश्चित गर्न **उपाध्यक्षसंग सुत्केरी भेटघाट कार्यक्रम**लाई निरन्तरता दिइनेछ।

९२ विभिन्न सरुवा रोगहरु तथा महामारी रोकथामका निम्ति जनचेतनामूलक कार्यक्रमको व्यवस्था गरिनेछ। साथै आयुर्वेद चिकित्सा पद्धतितर्फ नागरिकहरुलाई प्रोत्साहन गरिनेछ।

९३ गाउँपालिका अन्तर्गत उपलब्ध स्वास्थ्य सेवालाई अझ प्रभावकारी बनाउन पैयूँ आधारभुत अस्पतालको सेवा विस्तार तथा फार्मेसी सञ्चालन गरिनेछ।साथै उत्कृष्ट स्वास्थ्य संस्थालाई पुरस्कृत गरी सेवा प्रवाहलाई अझ प्रभावकारी बनाइनेछ।

९४ गाउँपालिका अन्तर्गत समुदाय स्तरमा सेवारत सामुदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरुको सेवा प्रभावकारी बनाउन महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविकाहरुलाई रिपोर्टिङ र यातायात खर्चको व्यवस्था मिलाइनेछ।

९५ पैयूँ गाउँपालिकामा रहेका मानसिक रोगीहरुलाई निशुल्क रुपमा औषधी वितरणको कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

९६ सबै प्रकारका हिंसाहरु, जातीय तथा लैङ्गिक विभेद, छुवाछुत र कुप्रथामुक्त गाउँपालिका निर्माण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

९७ विपन्न तथा पिछडिएका वर्गका महिलाहरुलाई लक्षित गरी सशक्तीकरणका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ । दलित जनजाती तथा अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरुका लागि आयमूलक एवं क्षमता विकासका क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिने छ ।

९८ अपाङ्गता भएका व्यक्ति र आर्थिक रुपले विपन्न नागरिकहरुलाई स्वास्थ्य सेवामा पहुँच अभिवृद्धि गर्न **स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम** सञ्चालन गरिने छ ।

९९ बालबालिका सम्बन्धी बाल सञ्जाल गठन तथा परिचालन एवं बालबालिकाको क्षमता विकासका कार्यलाई प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

१०० निर्माण गरिएका वा गरिने सामाजिक एवं भौतिक पूर्वाधारहरुलाई बालबालिका एवं अपाङ्गतामैत्री बनाउँदै लगिने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१०१ आदिबासी जनजातिलगायत स्थानीय मौलिक कला, भाषा संस्कृति, भेषभूषा तथा परम्पराहरुको संरक्षण एवं सम्वर्धन गरिनेछ।साथै गाउँपालिकाका सबै जातजातिको मौलिक सँस्कृतिको संरक्षण गर्नका लागि गाउँपालिका स्तरीय एक सङ्ग्रहालय स्थापनाका लागि पहल गरिने छ ।

१०२ गाउँपालिकाभित्रका आर्थिक तथा सामाजिक रुपले पिछडिएका तथा लोपोन्मुख जातिहरुको संरक्षणका लागि ठोस तथा प्रभावकारी कदम चालिनेछ।

१०३ गाउँपालिकाभित्रका सुरक्षित घरबास नभएका परिवारहरुलाई आवास निर्माणका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

१०४ गाउँपालिकाभित्र परम्परागत रुपमा सञ्चालित मेला तथा जात्राहरुलाई संरक्षण तथा सम्वर्द्धन गरिनेछ।

१०५ सामाजिक न्यायलाई जनस्तरमा पुऱ्याउन स्थानीय न्यायिक समिति तथा वडास्तरमा स्थापना भएको मेलमिलाप सहजकर्तालाई क्रियाशिल बनाइनेछ ।

१०६ समाजमा विद्यमान जातीय विभेद, दाइजो प्रथा, महिला हिंसा, बालविवाह जस्ता कुरीतिलाई निरुत्साहित गरिनेछ, जाँड रक्सी, जुवातास तथा लागु औषध दुर्व्यसनी जस्ता सामाजिक विकृतिलाई नियन्त्रण गरिनेछ।

१०७ पूर्ण सरसफाइसम्बन्धी राष्ट्रिय रणनीति कार्यान्वयन गरी खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता सम्वन्धी कार्ययोजना वास प्लान तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ।

१०८ प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रममा रहेको सबै घरपरिवारलाई आधारभूत स्तरको खानेपानी सेवा पुऱ्याउन सञ्चालित **एक घर एक धारा**को कार्यक्रमलाई आत्मसात गर्दै नयाँ निर्माण तथा जीर्ण खानेपानी आयोजनाको मर्मतसम्भार गरी प्रशोधनसहितको खानेपानी योजना सञ्चालन गर्न प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

१०९ परम्परागत रुपमा निर्मित कुवा, ढुङ्गे धारा, चौतारी, पोखरीहरुको संरक्षण एवं सम्वर्द्धनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

११० गाउँपालिकाभित्र बढ्दै गरेको बजारीकरणबाट उत्पन्न फोहोरमैला व्यवस्थापनको दीर्घकालीन समाधानका लागी फोहोरमैला सङ्कलन केन्द्र सञ्चालन तथा ब्यवस्थापनको कार्य सुरुवात गरिएकोमा यस कार्यलाई थप व्यवस्थित गर्न फोहोरमैला ढुवानी गर्ने ट्याक्टर खरिद गरिनेछ।साथै गाउँपालिकाका सबै वडाहरुमा सरसफाई तथा फोहोरमैला व्यवस्थापनसम्वन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

सदस्यज्यूहरु,

<u>पूर्वाधार क्षेत्र</u>

१११ स्थानीय सडक सञ्जाललाई व्यवस्थित गरी यातायात सेवालाई प्रभावकारी बनाउन गाउँपालिकाको यातायात गुरु योजना निर्माण गरिनेछ।

११२ सडक, पुल, खानेपानी, सिंचाइ जस्ता भौतिक पूर्वाधार निर्माणमा आर्थिक, सामाजिक तथा वातावरणीय पक्षको अध्ययन गरी गुणस्तरीय एवं वातावरणमैत्री भौतिक पूर्वाधार निर्माणमा जोड दिइनेछ । साथै ग्रामिण सडकहरुलाई बाह्रै महिना सञ्चालन हुने गरी आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।

११३ गाउँपालिकाभित्र सञ्चालनमा रहेका सडकहरुको स्तरोन्नति गरी **सबै र सधैंका लागि सडक** भन्ने मूल मर्मलाई आत्मसात गर्न सडक स्तरोन्नतिको कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।

११४ पैयूँ गाउँपालिकाको बीच भागबाट वहने सेदीखोलाले बगाएर ल्याउने ढुङ्गा गिट्टी बालुवा लगाएतका दहत्तरबहत्तर संकलन तथा विक्री गरी गाउँपालिकाको आन्तरिक राजश्वमा अभिवृद्धि गर्न सेदीखोलामा चेकड्याम निर्माण गरिनेछ ।

११५ ग्रामीण तथा कृषि सडकहरु निर्माण गर्दा स्थानीय स्तरमा उत्पादन हुने निर्यातयोग्य उत्पादनलाई आधार मानी प्राथमिकता दिइनेछ।

११६ गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका सार्वजनिक तथा सरकारी जग्गाको एकीकृत लगत सङ्कलन गरी सरकारी तथा सार्वजनिक हितका लागि प्रयोग गरिनेछ ।

११७ गाउँपालिकाको बढ्दो शहरीकरण र यातायातलाई व्यवस्थित बनाउन एक सुविधा सम्पन्न बसपार्क निर्माणको कार्य प्रारम्भ गरिनेछ साथै सोका लागि आवश्यक कानुनी र नीतिगत व्यवस्थाका लागि सम्वन्धित निकायसंग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।

११८ गाउँपालिकालाई कार्यक्षेत्र बनाएर स्वच्छ पत्रकारिता गर्ने सञ्चारकर्मी/पत्रकारहरुलाई प्रोत्साहन गरिनेछ। गाउँपालिकाभित्र सञ्चालन हुने डिजिटल अनलाइन पत्रिका, एफ. एम. रेडियो लगायत सञ्चार मिडियालाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

११९ निजी क्षेत्र, गैर सरकारी संघ संस्था/व्यक्तिको अग्रसरतामा निर्माण हुने पर्यटकीय पूर्वाधार, सुरक्षित बस्ती स्थापना लगायतका कार्यलाई गाउँपालिकाले प्रोत्साहन गर्नेछ ।

१२० गाउँपालिकाभित्रका बजारोन्मुख क्षेत्रहरुमा सौर्य सडक बत्तीको व्यवस्था गर्दै उज्यालो पैयूँ अभियान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।

१२१ युवाहरुको खेल प्रतिभाको पहिचान र खेलकुद क्षेत्रको विकासका लागि पैयूँ गाउँपालिकाको केन्द्रमा एक सुविधा सम्पन्न कभर्डहल निर्माण कार्यको थालनी गरिनेछ।

<u>वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन</u>

१२२ मानव - वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापन गर्न जनचेतना, राहत, तथा क्षतिपूर्तिको प्रक्रियालाई आवश्यक समन्वय र सहजीकरण गरिनेछ ।वन्य जन्तुका लागि वनमा रहेका पानीका स्रोतहरु संरक्षण गरी वर, पिपल, समी लगायत वनजन्य फलफूलका विरुवा रोप्ने कार्यलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।

१२३ नदी तथा खोलामा तटबन्ध निर्माण गरी नदी किनाराका बस्ती, संरचना, सम्पदा जमिन संरक्षण गर्ने तथा जग्गा उकास गर्ने र आकस्मिक रुपमा आइपरेका जलउत्पन्न प्रकोपको क्षतिको प्रभाव न्यूनीकरण गर्ने प्रदेश सरकारको नीति अनुरुप उक्त कार्यका लागि प्रदेश सरकारसंग समन्वय तथा सहकार्य गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

१२४ सबै प्रकारका विपद्‌बाट सिर्जना हुने सङ्कटपूर्ण परिस्थितिलाई मध्यनजर गर्दै विपद् व्यवस्थापन कोषमा आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ । उक्त कोषबाट विपदजन्य क्षतिबाट हुन सक्ने जोखिमको न्यूनिकरण, प्रतिकार्य तथा पुनस्थापनाका क्रियाकलापहरु लाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१२५ स्थानीय नागरिकको सहभागिताका माध्यमबाट वनको संरक्षण, दिगो व्यवस्थापन तथा संस्थागत सुदृढीकरण गरी दैनिक जीवनयापनमा आवश्यक पर्ने वन पैदावारको सुलभ आपूर्ति गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१२६ गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका लोपोन्मुख वनस्पति, जडिबुटी र वन्यजन्तुहरुको पहिचान गरी संरक्षण र सम्वर्द्धन गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।

१२७ भू-संरक्षण तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्य तत्काल अगाडि बढाई सोको रोकथाम तथा नियन्त्रणका उपायहरु अवलम्बन गरिनेछ । साथै जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा वातावरण संरक्षणमा टेवा पुऱ्याउने जनचेतनामूलक कार्यक्रमलाई जोड दिइनेछ ।

१२८ घरवरिपरि तथा खेतीयोग्य जमिनमा रहेका जोखिमयुक्त रुखहरुको कटान गर्ने अभियान सञ्चालनमा निरन्तरता दिइने छ ।

१२९ संघ तथा प्रदेश सरकारको समन्वय र सहकार्यमा मनसुनजन्य तथा आगलागीजन्य विपद् प्रभावितलाई निजी आवास पुननिर्माण तथा पुनर्स्थापना कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

<u>संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन</u>

१३० **समृद्ध पैयूँको आधारः कृषि, प्रविधि र पूर्वाधार** भन्ने दिर्घकालिन सोच सहितको पाँच वर्षे (२०८१/०८२ - २०८५/०८६) आवधिक योजना निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ। पाँच वर्षे आवधिक योजना मार्फत पैयूँ गाउँपालिकाको विकास र समृद्धिका प्रमुख प्राथमिकतामा कृषि, प्रविधि र पूर्वाधारलाई आत्मसाथ गरी आवश्यक योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

१३१ पैयूँ गाउँपालिका र अन्तरगतका सबै कार्यालयबाट प्रदान हुने सेवालाई व्यवस्थित, प्रभावकारी, जनउत्तरदायी र पारदर्शी बनाउन आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, विद्युतीय शासन, गुनासो सुनवाई, नागरिक मत सर्वेक्षण जस्ता विधिहरुको प्रयोग गर्दै लगिनेछ ।

१३२ सेवाप्रवाहमा जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु, महिला तथा बालबालिकाहरुलाई प्राथमिकता दिँदै नागरिकहरुलाई घर दैलोमै सेवा प्रवाह गर्न घुम्ती सेवा कार्यक्रमको प्रवन्ध गरिनेछ।

१३३ पैयूँ गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन विद्युतीय हाजिरी, डिजिटल नागरिक वडापत्र को व्यवस्था गरिनेछ साथै सूचना प्रविधिसंग सम्वन्धित विभिन्न सफ्टवेयरको माध्यमबाट सेवा प्रवाह लाई गुणस्तरीय र सहज बनाइनेछ ।

१३४ सामाजिक सुरक्षा भत्ता तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणालीलाई अनलाइन प्रविधिमार्फत् सञ्चालन गरिएकोमा यस कार्यलाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाइनेछ।

१३५ सेवाप्रवाहमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधि (ICT) को प्रयोगमार्फत सार्वजनिक सेवाप्रवाहलाई थप छिटो छरितो र सहज बनाउँदै आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ ।

१३६ सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाइ जस्ता सार्वजनिक उत्तरदायित्वका अवयवहरुको प्रभावकारी उपयोग गर्दै आर्थिक पारदर्शिता कायम गरी भ्रटाचारविरुद्ध शून्य सहनशीलताको नीतिलाई अवलम्बन गरिने छ ।

१३७ स्थानीय आवश्यकता र उपलब्धता बीच सामञ्जस्यता कायम गरी सार्वजनिक, सहकारी र निजी क्षेत्रमा उपलब्ध स्रोतसाधनको उत्पादनशील क्षेत्रमा परिचालन गरी दिगो एवं उत्थानशील विकासमा जोड दिइनेछ ।

१३८ गाउँपालिकाको विविध पक्षको अध्ययन, अनुसन्धान र जनप्रतिनिधि तथा कार्यरत कर्मचारीहरुको क्षमता विकास कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न गण्डकी प्रदेश प्रशिक्षण प्रतिष्ठानसंग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।

१३९ पैयूँ गाउँपालिका भित्र रहेका युवाहरुलाई निजामती सेवा एवं सार्वजनिक प्रशासनमा आकर्षित गर्न **लोकसेवा आयोग तयारी कक्षा सञ्चालन** गरिनेछ।

१४० न्यायीक समितिलाई थप क्रियाशिल बनाउदै न्याय सम्पादनलाई थप प्रभावकारी र व्यवस्थित बनाउन न्यायीक समितिका सदस्य र टोल संयोजकहरुका लागि क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

सभा सदस्यज्यूहरु,

१४१ स्थानीय सरकारले प्राप्त गरेका उपलब्धिहरुलाई संस्थागत गर्दै आर्थिक, सामाजिक र साँस्कृतिक सबै क्षेत्रको तीव्र विकास गरी समृद्ध पैयूँको दिर्घकालिन लक्ष हाँसिल गर्ने अठोट सहित आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरेको छु ।

१४२ प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यन्वयनमा सबै क्षेत्रबाट सहयोगको अपेक्षा राख्दछु । साथै नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनले समृद्ध पैयूँ स्थापित भई पैयूँबासीमा खुसी प्राप्ति हुदै जाने कुरामा म विश्वस्त छु ।

अन्त्यमा, पैयूँको विकासमा योगदान पुऱ्याउने गाउँ सभा सदस्यज्युहरु, स्थानीय राजनैतिक दलहरु, निजी क्षेत्र र सहकारी क्षेत्रहरुप्रति आभार प्रकट गर्दछु। आ-आफ्नो क्षेत्रबाट महत्वपूर्ण भूमिका खेल्नुहुने राष्ट्रसेवक कर्मचारी, श्रमिक तथा श्रमजीवी, स्थानीय नागरिक समाज, बुद्धिजीवी, पत्रकार/सञ्चारकर्मी तथा पैयूँबासीलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

धन्यवाद ।
आषाढ ०७,२०८१

तोरण मल्ल ठकुरी
अध्यक्ष

आर्थिक ऐन, २०८१

प्रस्तावनाः पैयूँ गाउँपालिकाले आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क सङ्कलन गर्ने, छुट दिने तथा आय सङ्कलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकाले, नेपालको संविधानको धारा २८८ को उपधारा (२) र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ को दफा (१०२) बमोजिम यो ऐन बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः** (१) यस ऐनको नाम "पैयूँ गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०८१" रहेको छ (२) यो ऐन २०८१ साल श्रावण १ गते देखि पैयूँ गाउँपालिका क्षेत्रभित्र लागू हुनेछ ।

२. **सम्पति करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूची (१) बमोजिम सम्पत्ति कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

३. **भूमि कर (मालपोत):** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूची (२) बमोजिम भूमि कर (मालपोत) लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।

४. **घर बहाल करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै आंशिक तवरले बहालमा दिएकोमा अनुसूची (३) बमोजिम घर जग्गा बहाल कर लगाइने र असुल गरिनेछ ।

५. **व्यवसाय करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोबारका आधारमा अनुसूची (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

६. **जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोबार गरेवापत अनुसूची (५) बमोजिमको कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

७. **सवारी साधन करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूची (६) बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ।

८. **विज्ञापन करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूची (७) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ। तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।

९. **मनोरञ्जन करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरञ्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूची (८) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ। तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।

१०. **बहाल बिटौरी शुल्कः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका अनुसूची (९) मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोही अनुसूची मा भएको व्यवस्थाअनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।

११. **पार्किङ शुल्कः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराएवापत अनुसूची (१०) बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

१२. **ट्रेकिङ्ग, कायोकिड, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र न्याफ्टीङ्ग शुल्कः** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ्ग, कायोकिड, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र न्याफ्टीङ्ग सेवा वा व्यवसाय सञ्चालन गरेवापत अनुसूची (११) बमोजिमको शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।

१३. **सेवा शुल्क, दस्तुरः** गाउँपालिकाले निर्माण, सञ्चालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूची (१२) मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचीमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

१४. **पर्यटन शुल्कः** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र निर्माण गरेका उद्यान, पार्क,चिडियाखाना ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक सम्पदा,संग्रहालय जस्ता सम्पदाको उपयोग गरेबापत अनुसूची (१३) मा उल्लिखित दरमा पर्यटन शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।

१५. **कर छुटः** यस विधेयक बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिइने छैन ।

१६. **कर तथा शुल्क सङ्कलन सम्बन्धी कार्यविधिः** यो विधेयकमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क सङ्कलन सम्बन्धी कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुनेछ।

अनुसूची -१ सम्पत्ती कर

सि.नं.	सम्पत्ति मूल्य	चालु आ.व.को दर	आ.व.०८१/८२ को लागि प्रस्तावित	पुष्टयाई
१	रु. १ देखि १० लख सम्म	२००	२००	०.०२०
२	रु. १० लाख १ देखि २० लाख सम्म	५००	५००	०.०२५
३	रु. २० लाख १ देखि ३० लाख सम्म	९००	९००	०.०३०
४	रु. ३० लाख १ देखि ५० लाख सम्म	१७५०	१७५०	०.०३५
५	रु. ५० लाख १ देखि १ करोड सम्म	३०००	३०००	०.०३०
६	रु. १ करोड १ देखि २ करोड सम्म	६२००	६२००	०.०३१
७	रु. २ करोड १ देखि ५ करोड सम्म	१६०००	१६०००	०.०३२
८	रु. ५ करोड माथी जति सुकै भए पनि	१८०००	१८०००	०.०३३

क्र.स.	संरचनाको प्रकार	प्रति वर्ग फिट (मुल्य रु.)	कैफियत
१	कच्ची घर	२५०	
२	आर.सि.सि./ पक्की घर	१२००	

अनुसूची-२ भूमिकर

सि.नं.	जग्गाको मूल्य	चालु आ.व. को दर	आ.व.०८१/८२ को लागि प्रस्तावित	पुष्ट्याई
१	रु.१ देखि २ लाख सम्म	१००	१००	एकमुष्ट
२	रु.२ लाख १ देखि ३ लाख सम्म	१२५	१२५	प्रतिलाख रु.२५ थप
३	रु.३ लाख १ देखि ५ लाख सम्म	१७५	१७५	प्रतिलाख रु.२५ थप
४	रु.५ लाख १ देखि ७ लाख सम्म	२२५	२२५	प्रतिलाख रु.२५ थप
५	रु.७ लाख १ देखि १० लाख सम्म	३००	३००	प्रतिलाख रु.२५ थप
६	रु.१० लाख १ देखि १३ लाख सम्म	३९०	३९०	प्रतिलाख रु.३० थप
७	रु.१३ लाख १ देखि १६ लाख सम्म	४८०	४८०	प्रतिलाख रु.३० थप
८	रु.१६ लाख १ देखि २० लाख सम्म	६००	६००	प्रतिलाख रु.३० थप
९	रु.२० लाख १ देखि २५ लाख सम्म	७५०	७५०	प्रतिलाख रु.३० थप
१०	रु.२५ लाख १ देखि ३० लाख सम्म	९००	९००	प्रतिलाख रु.३० थप
११	रु.३० लाख १ देखि ४० लाख सम्म	१२००	१२००	प्रतिलाख रु.३० थप
१२	रु.४० लाख १ देखि ५० लाख सम्म	१५००	१५००	प्रतिलाख रु.३० थप
१३	रु.५० लाख १ देखि ६५ लाख सम्म	१९५०	१९५०	प्रतिलाख रु.३० थप
१४	रु.६५ लाख १ देखि ८० लाख सम्म	२४००	२४००	प्रतिलाख रु.३० थप
१५	रु.८० लाख १ देखि १ करोड सम्म	३२००	३२००	प्रतिलाख रु.४० थप
१६	रु.१ करोड १ देखि २ करोड सम्म	७२००	७२००	प्रतिलाख रु.४० थप
१७	रु.२ करोड १ देखि ३ करोड सम्म	११२००	११२००	प्रतिलाख रु.४० थप
१८	रु.३ करोड १ देखि ४ करोड सम्म	१५२००	१५२००	प्रतिलाख रु.४० थप
१९	रु.४ करोड १ देखि ५ करोड सम्म	१९२००	१९२००	प्रतिलाख रु.४० थप
२०	रु.५ करोड देखि माथि जतिसुकै भएपनी			प्रतिलाख रु.५० थप

अनुसूची ३- घरवहाल कर

सि.नं.	घरको प्रकार	चालु आ.व.का दरहरु	आ.व.०८१/८२ को प्रस्तावित दरहरु	कैफियत
१	**संस्थागत/व्यक्तिगत**	प्रतिशत १०	प्रतिशत १०	
२	**पक्की घर आफैं बस्ने प्रयोजनका लागि आर.सी.सी. पिलर भएको**			
	एक तले	२००	२००	
	दुई तले	३००	३००	
	तिन तले	४००	४००	
	चार तले	५००	५००	
३	**पक्की घर व्यावसायिक / भाडामा दिने प्रयोजनका लागि**			
	एक तले	५००	५००	
	दुई तले	७००	७००	
	तिन तले	९००	९००	
	चार तले वा सोभन्दा माथि	१२००	१२००	
४	**ढुंगा माटोले बनाएको र ढुङ्गा वा जस्तापाताले छाएको घर**			
	व्यक्तिगत प्रयोजनका लागि	१००	१००	
	व्यवसायिक प्रयोजनका लागि	२००	२००	
	गाउँपालिका र वडा कार्यालयका हल भाडा प्रति दिन	१०००	१०००	
	गाउँपालिका र वडा कार्यालयका कुर्ची प्रतिदिन प्रति कुर्ची	२	२	

अनुसूची -४ व्यवसाय कर

सि.नं.	व्यवसाय कर	चालु आ.व.का दरहरु	आ.व.०८१/८२ को प्रस्तावित दरहरु	कैफियत
१	**मदिरा पसल**			
	वितरक	२०००	२०००	
	थोक विक्रेता	१५००	१५००	
	खुद्रा विक्रि पसल	१०००	१०००	
२	**चुरोट बिडी सुर्तीजन्य**			
	वितरक	१५००	१५००	
	थोक विक्रेता	१०००	१०००	
	खुद्रा विक्रि पसल	७००	७००	

	थोक विक्रेता पसल	५००	५००	
	खुद्रा विक्रि पसल	२००	२००	
३	**सुनचाँदी पसल**			
	थोक रुपमा फेन्सि गहना बनाई विक्रि गर्ने पसल	२०००	२०००	
	साना वा हाते गहना बनाई विक्रि गर्ने पसल	१५००	१५००	
	साधरण गहना बनाई विक्रि गर्ने पसल	५००	५००	
४	**औषधी पसल**			
	औषधि थोक विक्रेता	२०००	२०००	
	औषधि खुद्रा पसल(डाक्टर भएको)	१०००	१०००	
	औषधि खुद्रा पसल (डाक्टर नभएको)	७००	७००	
	आयुर्वेदिक औषधि पसल	५००	५००	
	एग्रोभेट थोक विक्रेता पसल	५००	५००	
	एग्रोभेट खुद्रा विक्रेता पसल	२००	२००	
५	**स्टेशनरी तथा पुस्तक छापाखाना र कस्मेटिक**			
	स्टेसनरी तथा पुस्तक पसल	५००	५००	
	थोक विक्रेता	१०००	१०००	
	अफसेट	२०००	२०००	
	साधारण प्रेस फ्लेस बोर्ड समेत	१०००	१०००	
	ब्यूटी पार्लर समेत कस्मेटिक पसल	५००	५००	
	कस्मेटिक पसल मात्र	-	२००	**थप**
	हेयर कटिङ	५००	५००	
६	**मोटर पार्टस**			
	थोक विक्रेता पसल	२०००	२०००	
	खुद्रा विक्रेता पसल	१५००	१५००	
७	**प्लाई तथा ग्लास**			
	थोक विक्रेता पसल	५००	५००	
	खुद्रा विक्रेता पसल	३००	३००	
	थोक विक्रि पसल	१०००	१०००	
	खुद्रा विक्रि पसल	५००	५००	
८	**ब्याग हाउस**			

	थोक विक्रेता पसल	३००	३००	
	खुद्रा विक्रि पसल	२००	२००	
	धागो टाँक पसल	१००	१००	
९	**इलेक्ट्रोनिक्स पसल**			
	थोक विक्रेता पसल	२०००	२०००	
	खुद्रा विक्रेता पसल	५००	५००	
	मोबाइल, क्याल्कुलेटर,रेडियो,घडी,क्यासेट टिभी तथा अडियो भिडियो पसल	५००	५००	
१०	**विद्युत सामग्री**			
	थोक विक्रेता पसल	१५००	१५००	
	खुद्रा विक्रेता पसल	५००	५००	
११	**हार्डवयर मेसिनरी, पेन्टस ,स्यानिटरीमार्बल पसल ,**			
	थोक विक्रेता	३०००	३०००	
	खुद्रा विक्रेता	२०००	२०००	
१२	**पेट्रोलियम पदार्थ**			
	पेट्रोल पम्प	१५००	१५००	
	ग्याँस सिलिन्डर सब डिलर	२००	२००	
	मट्टितेल मात्र विक्रि गर्ने	५००	५००	
१३	**स्टील आल्मुनियम पसल**			
	थोक विक्रि पसल	२०००	२०००	
	खुद्रा विक्रि पसल	१०००	१०००	
१४	**फर्निचर**			
	थोक विक्रेता पसल	२०००	२०००	
	खुद्रा विक्रि पसल	१०००	१०००	
१५	**सवारी साधन बिक्री पसल**			
	बस ट्याक्टर ट्रक जिप कार भ्यान डिलर	२०००	२०००	
	मोटरसाईकल डिलर	१०००	१०००	
	साईकल डिलर	४००	४००	
	रिकन्डिसन हाउस	५००	५००	
	विविध विषयका सामान सप्लायर्स	५००	५००	
१६	**दैनिक उपभोग्य वस्तु**			

	खाद्यान्न किराना पसल थोक/ठुला पसल	५००	५००	
	खाद्यान्न किराना खुद्रा/साना पसल	३००	३००	
	सानो किराना पसल आलु प्याज लसुन आदि (५० हजार सम्म पूँजी भएको)	१००	१००	
१७	**फलफूल पसल**			
	थोक विक्रि पसल	५००	५००	
	खुद्रा विक्रि पसल	२००	२००	
१८	**तरकारी पसल**			
	थोक विक्रि पसल	५००	५००	
	खुद्रा विक्रि पसल	२००	२००	
	फलफुल र तरकारी समेत	**-**	**३००**	**थप**
१९	**फेन्सी तथा सुती कपडा पसल**			
	थोक विक्रि पसल	५००	५००	
	खुद्रा विक्रि पसल	२००	**३००**	**थप**
	टेलरिङ्ग (ठुलो)	-	**५००**	**थप**
	टेलरिङ्ग (सामान्य)	-	**२००**	**थप**
२०	**विशेषज्ञ परामर्श तथा अन्य व्यावसायिक सेवा**			
	चिकित्सा सेवा	१०००	१०००	
	कन्सल्टेन्ट(ईन्जिनियरिङ)	१०००	१०००	
	कानून व्यवसायी ल फर्म	१०००	१०००	
	लेखापरिक्षण व्यवसायी	२०००	२०००	
	सि.ए.	१५००	१५००	
	क र ख	१०००	१०००	
	ग र घ	१०००	१०००	
	दन्त चिकित्सक	१०००	१०००	
	अनुसन्धान कर्ता परामर्शकर्ता	१०००	१०००	
	पशु चिकित्सक डाक्टर पशु चिकित्सक सेवा प्रदायक	२००	**५००**	
२१	**ढुवानी तथा ट्रान्सपोर्ट**			
	क वर्ग	१०००	१०००	

	ख वर्ग	७००	७००	
	ग वर्ग	५००	५००	
२२	**निर्माण व्यवसायी**			
	नेपाल सरकारबाट ईजाजत पत्र प्राप्त क वर्गको निर्माण व्यवसायी	५०००	५००००	
	नेपाल सरकारबाट ईजाजत पत्र प्राप्त ख वर्गको निर्माण व्यवसायी	४०००	४००००	
	नेपाल सरकारबाट ईजाजत पत्र प्राप्त ग वर्गको निर्माण व्यवसायी	३५००	३५००	
	नेपाल सरकारबाट ईजाजत पत्र प्राप्त घ वर्गको निर्माण व्यवसायी	३०००	३०००	
२३	**भवन निर्माण**			
	मिक्सचर र सटरिङ सामान भएको	२०००	२०००	
	सटरिङ सामान मात्र भएको	१२००	१२००	
	उत्पादन मूलक उद्योग	१०००	१०००	
	ग्रिल उद्योग	१०००	१०००	
	जुत्ता उद्योग	३००	३००	
	जुत्ता सोरुम मात्र	३००	३००	
	पशु आहार विक्रि केन्द्र	३००	३००	
	घरेलु कुटिर उद्योग अगरवत्ती * मैनवत्ती टीका अचार तथा अन्य कुटिर उद्योग*	१००	१००	
	कपडा तथा गार्मेन्ट उद्योग	४०००	४०००	
	सिरक डसना उद्योग	१०००	१०००	
२४	**कुटानी, पिसानी , पेलानी**			
	फ्लोर मिल	१०००	१०००	
	सेलर मिल	८००	८००	
	होलर मिल	७००	७००	
	चिउरा मिल	५००	५००	
	मसला मिल	३००	३००	
२५	**डेरी उद्योग**			
	थोक विक्रेता	१०००	१०००	
	खुद्रा विक्रेता	३००	३००	

२६	**उपभोग्य वस्तु उत्पादन उद्योग**			
	कुकिज - नुडल्स- चाउमिन	५००	५००	
	दालमोट पाउरोटी	४००	४००	
	स मिल प्लाइ उद्योग	१५००	१५००	
२७	**वन उद्योग**			
	काठ विक्रि उद्योग	१०००	१०००	
	काठको फर्निचर उद्योग र शोरुम	५००	५००	
	क्रसर कंक्रिट इट्टा भट्टा उद्योग	५०००	५०००	
२८	**पर्यटन**			
	होटल लज रेष्टुरेन्ट	१०००	१०००	
	भोजनालय	५००	५००	
	मिठाइ पसल	५००	५००	
	पार्टि प्यालेस	१५००	१५००	
	साना खाजा नास्ता पसल	२००	**३००**	**थप**
	मदिरा समेत विक्रि गर्ने होटल/खाजा पसल	५००	५००	
	टेन्ट हाउस	१०००	१०००	
२९	**सेवा उद्योग**			
	कलरल्याव र फोटो स्टुडियो	५००	५००	
	सिनेमा हल	२०००	२०००	
३०	**संचार**			
	केवुल च्यानल प्रसारण	१०००	१०००	
	इन्टरनेट सेवा	-	१०००	
	एफएम प्रसारण	७००	७००	
	पत्रपत्रिका प्रसारण सेवा	५००	५००	
	अनलाइन पत्रिका	५००	५००	
	फोटोकपी पिसिओ साइवर क्याफे	२००	२००	
	कुरियर सेवा	२००	२००	
३१	**वित्तीय सेवा**			
	वाणिज्य बैंक प्रति शाखा	१००००	१००००	
	विकास बैंक प्रति शाखा	५०००	५०००	
	फाईनान्स कम्पन प्रति शाखा	३०००	३०००	
	लघु वित्त वित्तीय संस्था प्रति शाखा	२५००	२५००	

	बहुउद्येश्यीय सहकारी संस्था	२०००	२०००	
	वचत तथा ऋण सहकारी संस्था	१५००	१५००	
	कृषि सहकारी संस्था र अन्य सहकारी संस्था	५००	५००	
	रेमिटेन्स सेवा	५००	५००	
	वीमा कम्पनी प्रति शाखा	-	२५००	
३२	**स्वास्थ्य सेवा**			
	निजि अस्पताल तथा नर्सिङ होम	१००००	१००००	
	क्लिनिक - मेडिकल हल-	१०००	**२०००**	**थप**
	पोलिक्लिनिक		**५०००**	
	फार्मेसी	-	**२०००**	
	चस्मा पसल	५००	५००	
३३	**शिक्षा**			
	निजि क्याम्पस तथा मावि	१०००	१०००	
	निजी आधारभुत विद्यालय	८००	८००	
	निजि मन्टेश्वरी	५००	५००	
	सवारी चालक तालिम ⁄ड्राईभिङ इन्स्टिच्युट	१०००	१०००	
	भाषा शिक्षा कोचिङ सेन्टर	५००	५००	
३४	**मर्मत**			
	सवारी साधनको बडी मर्मत गर्ने	३००	३००	
	टायर ट्युब मर्मत / रिसोलिङ	३००	३००	
	इन्जिन मर्मत	३००	३००	
	डेन्टिङ पेन्टिङ	३००	३००	
	टि.भि.,फ्रिज, मोटर, पंखा, घडी, जेनेरेटरु, कम्प्यूटर तथा मोवाईल मर्मत	५००	५००	
	मोटरसाइकल शोरुम	१५००	१५००	
	मोटसाईकल मर्मत	५००	५००	
	बस, ट्याक्सि लगायत सवारी साधन मर्मत	१०००	१०००	
३५	**अन्य व्यवसाय**			
	ड्राईक्लिनिक	३००	३००	

	साइनबोर्ड आर्ट ब्यवसाय	३००	३००	
	माछा मासु विक्रि पसल	३००	३००	
	फूल विरुवा पसल	५००	५००	
	भाँडा पसल तथा किचन सामग्रि	५००	५००	
	खेलौन ,गिफ्ट हाउस , तथा फोटो फ्रेम	५००	५००	
	माथि उल्लेख नभएका पेसा ब्यवसाय	५००	५००	
	फेन्सी खुद्रा सामान कपडा चप्पल आदि(घुमन्ते ब्यापार)	प्रतिदिन ७५	**प्रति दिन १००**	
	खाद्यान्न सामान आदी (घुमन्ते ब्यापार)		**प्रति दिन १००**	घुमन्ते पसलहरु **वढेका दर स्थानीय ब्यापारी वाहेक**
	फेन्सी/खाद्यान्न सामान गाडिद्वारा घुमाएर बेच्ने(घुमन्ते ब्यापार)	प्रतिदिन ७५	**प्रति दिन १००**	
	आलु तरकारी गाडी द्वारा घुमाएर बेच्नेका लागि (घुमन्ते ब्यापार)	नलिने	नलिने	
	ठेला पोकामा सामान राखी बेच्ने (घुमन्ते ब्यापार)	प्रतिदिन २०० र मासिक १०००	**प्रतिदिन १५० र १००० मासिक**	
	बिमा एजेन्ट	५००	५००	
	सर्वेयर	५००	५००	
	नोटरी	१०००	१०००	

अनुसूची -५ जडिवुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर

सिनं.	राजश्वका क्षेत्रहरु	चालु आ.व.का दरहरु	आ.व.०८१/८२ को प्रस्तावित दरहरु	कैफियत
१	उन (प्राकृतिक तथा कृत्रिम)	प्रति के.जी.२५ पैसा	प्रति के.जी.२५ पैसा	
२	काठ गोलिया चिरान	प्रति क्यू फिट रु.१	प्रति क्यू फिट रु.१	
३	खालि सिसी वियर बोतल	प्रति गोटा २० पैसा	प्रति गोटा २० पैसा	
४	प्लास्टिक बोतल भाडाकुँडा जर्किन चप्पल	प्रति के.जी.२५ पैसा	प्रति के.जी.२५ पैसा	
५	धातु तथा फलामका टुक्रा	प्रति के.जी.२५ पैसा	प्रति के.जी.२५ पैसा	
६	मरेका मारिएका पशुको हाडखुर,सिङ,छाला,	प्रति के.जी.२५ पैसा	प्रति के.जी.२५ पैसा	

अनुसूची -६ सवारी साधन

सि.नं.	सवारी साधनका प्रकार	चालु आ.व.का दरहरु	आ.व.०८१/८२ को प्रस्तावित दरहरु	कैफियत
१	वस, लरी, ट्रक र अन्य हेभि गाडि	तत्काल लागु नगर्ने	तत्काल लागु नगर्ने	
२	भाडाका कार जिपमा			
३	भाडाको मिनि बसमा			
४	निजी कार मिनि बसमा			
५	स्कुटर , मोटरसाइकल तथा अन्य सवारी साधन			
६	रातो कालो प्लेट भएको भाडामा चल्ने टेक्टर			

अनुसूच -७ विज्ञापन कर

सिनं.	विज्ञापनका प्रकारहरु	चालु आ.व.का दरहरु	आ.व.०८१/८२ को प्रस्तावित दरहरु	कैफियत
१	सार्वजनिक स्थानमा विज्ञापन वा साईनबोर्ड राखेवापत वार्षिक व्यावसायिका लागि मात्र ।	५००	५००	

अनुसूची -८ मनोरञ्जन कर

सिनं.	मनोरञ्जनका प्रकारहरु	चालु आ.व.का दरहरु	आ.व.०८१/८२ को प्रस्तावित दरहरु	कैफियत
१	सिनेमा हल तथा मनोरञ्जन प्रदर्शन स्थलको प्रवेश शुल्कमा २ प्रतिशत कर लाग्नेछ ।	२ प्रतिशत कर	२ प्रतिशत कर	
२	जादु सर्कस चटक आदि प्रतिदिन ३०० कर लाग्ने)	प्रति दिन ३०० कर	प्रति दिन कर ३००	

अनुसूची-९ बहाल बिटौरी कर

सि.नं.	बहाल बिटौरीका प्रकार	चालु आ.व.का दरहरु	आ.व.०८१/८२ को प्रस्तावित दरहरु	कैफियत
१	टहरो छाप्रो मासिक	१००	१००	
२	घुम्ति मासिक	१००	१००	
३	ठेला मासिक	१००	१००	

अनुसूची-१० पार्किङ शुल्क

सिनं.	सवारी साधनका प्रकारहरु	चालु आ.व.का दरहरु	आ.व.०८१/८२ को प्रस्तावित दरहरु	कैफियत
१	बस, जीप, ट्राक्टर र ट्रक	-	-	पार्किङ शुल्क बस पार्क स्थल व्यवस्थित भएपछि मात्र लाग्ने
२	मोटरसाईकल ठेला गाडा र अन्य साधन प्रतिघन्टा	-	-	

अनुसूची - ११ ट्रेकिङ कायोकिङ वञ्जीम्प जिपफ्यायर र र्‍याफ्टिङ

सि.नं.	साहसिक यात्राका प्रकारहरु	चालु आ.व.का दरहरु	आ.व.०८१/८२ को प्रस्तावित दरहरु	कैफियत
प्रदेश कानुनले तोके बमोजिम हुने ।				

अनुसूचीः १२ — सेवा शुल्क दस्तुर

सि.नं	सेवाका प्रकारहरु	चालु आ.व.का दरहरु	आ.व.०८१/८२ को प्रस्तावित दरहरु	कैफियत
१	**नागरिकता**			
	नागरिकता सिफारिस	१००	<u>२००</u>	<u>**वढेका दर**</u>
	नागरिकता संसोधन, प्रतिलिपि सिफारिस	१५०	<u>२५०</u>	<u>**वढेका दर**</u>
२	**भूसेवा**			
	रजिष्ट्रेशन पास लिखत	५००	५००	
	नामसारी लिखत	५००	५००	
	श्रेष्ता दाखिल खारेज	५००	५००	
	संशोधन घर कायम	निशुल्क	निशुल्क	
	फोटो टाँस	निशुल्क	निशुल्क	
	तिन पुस्ते कायम	२००	२००	
	श्रेष्ता प्रतिलिपी	३००	३००	
	रोक्का फुकुवा	५००	५००	
३	**नक्सा पास**			
	नक्सा पास निवेदन शुल्क	५००	**१०००**	
	अभिलेखीकरण निवेदन शुल्क	१०००	**२०००**	
	नक्सा संशोधन निवेदन शुल्क	१०००	१०००	
	निर्माण सम्पन्न प्रमाणपत्र	५००	**१०००**	
	नापी शुल्क प्रति कित्ता		<u>२०००</u>	<u>***थप शिर्षक प्रति***</u>

				कित्ता थप ५००।.
४	**नक्सा/अभिलेखिकरण दस्तुर**			
	भुइतला प्रति वर्गफिट रु.	२	**३**	
	प्रथम तला प्रति वर्गफिट रु.	२	**४**	
	दोस्रो तला प्रति वर्गफिट रु.	३	**५**	
	तेस्रो तला प्रति वर्गफिट रु.	४	**७**	
	चौंथो तला वा सो भन्दा माथि प्रति वर्गफिट रु.	५	**९**	
	कच्ची तथा माटोको घर प्रति वर्गफिट रु..	१	१	
५	**स्वदेशका लागि सामान्य सिफारिस**			
	नामथर संशोधन सिफारिस	१००	**३००**	**वढेको दर**
	नाता प्रमाणित सिफारिस नाताकायम सिफारिस बसोबास प्रमाणित सिफारिस	१००	**२५०**	**वढेको दर**
	पारिवारिक विवरण सिफारिस	१००	१००	
	पिछडिएको क्षेत्र सिफारिस	१००	१००	
	नावालक सिफारीस	१००	**२००**	
	जन्म मिति प्रमाणित सिफारिस	-	**२००**	
	विवाह दर्ता सिफारिस	-	**२००**	
	घरजग्गा नामसारी सिफारिस	२००	**३००**	**वढेको दर**
	मोही लगत कट्टा सिफारिस	२००	२००	
	विपन्न विद्यार्थी छात्रवृत्ति सिफारिस	निशुल्क	निशुल्क	
	अपाङ्गता सिफारिस	निशुल्क	निशुल्क	
	घर कायम सिफारिस	५००	५००	
	छात्रवृत्ति सिफारिस	निशुल्क	निशुल्क	
	अस्थायी बसोवास सिफारिस	५००	५००	
	स्थायी वसोवास सिफारिस	५००	५००	
	अङ्गिकृत नागरिकता सिफारिस	५००	५००	
	आर्थिक अवस्था वलियो वा सम्पन्नता सिफारिस	१०००	**२०००**	
	आर्थिक अवस्था कमजोर वा विपन्नता सिफारिस	निशुल्क	निशुल्क	

	विद्युत जडान सिफारिस	१००	१००	
	धारा जडान सिफारिस	१००	१००	
	जीवित रहेको सिफारिस	२००	२००	
	दुवै नाम गरेको व्यक्ति एकै हो भन्ने, जन्म मिति सिफारिस	२००	२००	
	व्यवसाय वन्द सिफारिस	१००	१००	
	व्यसाय सञ्चालन नभएको सिफारिस	१००	१००	
	व्यापार व्यवसाय नभएको सीफारिस	१००	१००	
	कोर्ट फी मिनाहा सिफारिस	१००	१००	
	नाबालक परिचयपत्र सिफारिस	१००	१००	
	चौपाया सम्वन्धि सिफारिस	१००	१००	
	व्यवसाय दर्ता सिफारिस	२००	२००	
	व्यावसाय नविकरण/ नविकरण सिफारिस	१५०	१५०	
	उद्योग ठाँउसारी सिफारिस	५००	५००	
	निजी विद्यालय ठाँउसारी सिफारिस	५००	५००	
	निजी विद्यालय ठाउँसारी सिफारिस, कक्षा बृद्धि सिफारिस	१०००	१०००	
	आन्तरिक वसाइसराई सिफारिस	५००	५००	
	व्यक्तिगत विवरण सिफारिस	१००	१००	
	जग्गा दर्ता सिफारिस	२००	२००	
	संरक्षक व्यक्तिगत सिफारिस	१००	१००	
	संरक्षक संस्थागत सिफारिस	१००	**५००**	
	नेपाल सरकारको नाममा बाटोकायम सिफारिस	निशुल्क	निशुल्क	
	बन्द कोठा रोहबरमा खोल्ने कार्य	२००	२००	
	निशुल्क वा सशुल्क स्वास्थ्य उपचार सिफारिस	निशुल्क	निशुल्क	
	अन्य सरकारी कार्यालयको माग अनुसार विवरण खुलाई पठाउने कार्य	निशुल्क	निशुल्क	
	संस्था दर्ता सिफारिस	२००	२००	

	घर बाटो प्रमाणीत	५००	५००	
	चार किल्ला प्रमाणित	३००	३००	
	घर सम्पन्न प्रमाणीत	१०००	१०००	
	विवाह प्रमाणित	-	**२००**	
	मिति प्रमाणीत- जन्म, मृत्यू, विवाह, बसासराई र सम्बन्ध विच्छेद	४००	४००	
	घर पातल प्रमाणित	२००	२००	
	मञ्जुरिनामा प्रमाणित	१००	१००	
	हकवाला वा हकदार प्रमाणित	२००	२००	
	अविवाहित प्रमाणीत सिफारिस/ ब्यक्तीसिफारिस	१००	१००	
	मदिरा व्यवसाय सिफारिस	१००	१००	
	व्यक्तिगत घटना दर्ता ३५दिन भित्र निशुल्क*	२००	२००	
	व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रमाण पत्र, प्रतिलिपी दस्तुर	५००	५००	
	व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा नागरिक अभिलेख दर्ता किताव हेरेको दस्तुर	२००	२००	
	व्यक्तिगत घटना दर्ताको संशोधित प्रतिलिपी	७००	७००	
	घर नभएको जग्गा खरिद विक्रि बकस पत्र सट्टा पट्टा आदि प्रयोजनका लागि मालपोत कार्यालयलाई गर्ने सिफरिससमेत भएको जग्गा सिफारिस	१००	१००	
	जग्गावालाको मृत्युपछी नामसारी वा अंसवण्डा प्रयोजनको लागि मालपोत कार्यालयलाई गरिने सिफारिस/ घर समेत भएको जग्गा सिफारिस	१००	१००	
	पेन्सन पट्टा सिफारिस	१००	१००	
	खानेपानी विद्युत टेलिफोन जडान र	१००	१००	

	नामसारी ठाँउसारी सिफारिस			
	विविध ईजाजत दस्तुर	१००	१००	
	विभिन्न उद्योग सिफारिस	२५०	२५०	
	पेट्रोल डिजेल पम्प स्थापना सिफारिस	२५००	२५००	
	प्रत्येक सिफारिस अंग्रेजिमा	२००	**३००**	**वढेको दर**
	प्रत्येक सिफारिस अंग्रेजिमा र नेपालीमा प्रमाणित	२००	२००	
	अस्थायी घर ईजाजतपत्र दस्तुर	१००	१००	
	वस्तुगत विवरण घर, गोठ, टहरा भए नभएको प्रमाणीत सिफारिस	१००	१००	
	छात्रवृत्ति सिफारिस दस्तुर	निशुल्क	निशुल्क	
	मिलापत्र बक्सौनि दस्तुर	२००	२००	
	अन्य विविध सिफारिस	१००	**२००**	***वढेको दर***
	पशुपालन फर्म दर्ता नवीकरण	२००	**३००** **वढेको दर**	
	पन्छी पालन फर्म दर्ता नवीकरण	२००	**३००**	
	मौरीपालन फर्म दर्त नविकरण	२००	**३००**	
	माछापालन फर्म दर्ता नविकरण	२००	**३००**	
	व्यवसाय कृषि फर्म दर्ता नविकरण	२००	**३००**	
	आमा समुह दर्ता / नविकरण	-	**२००**	थप
	मासिक वा बार्षिक आम्दानी प्रमाणित	५००	**१०००**	***वढेको दर***
६	**अन्य नखुलेको**	सेवाको प्रकृति हेरी १०० देखि ५०० सम्म	सेवाको प्रकृति हेरी १०० देखि ५०० सम्म	
७	**सम्पत्ती मुल्याङकन कुल मुल्यमा**	०.प्रतिशत ०५	०.१० प्रतिशत	
८	**सम्पत्ति तथा भूमि करको विवरण म्याद भित्र दाखिला नभएमा लिइने थप शुल्क**			
	चालु आ.व. भित्र म्याद नाघेमा शुल्कको	प्रतिशत ५	प्रतिशत ५	
	एक आ.व. भन्दा वढि म्याद नाघेमा प्रति वर्ष शुल्कको	प्रतिशत १०	प्रतिशत १०	
९	**घ वर्गको निर्माण व्यवसायी दस्तुर**			

	इजाजत पत्र दस्तुर	३०००	**१००००**	
	ईजाजतपत्र नविकरण	३०००	**५०००**	
	ईजाजत पत्र प्रतिलिपि दस्तुर	१०००	१०००	
१०	**पूर्वाधार उपयोग अन्तर्गत सडक सेवा शुल्क (भ्याट बाहेक)**			
	ठूलो बस	२००	२००	
	मिनी बस	१५०	१५०	
	मिनी ट्रक(टन भन्दा कम ५)	१५०	१५०	
	ठुलो ट्रक (टन भन्दा बढी ५)	२५०	२५०	
	जीप	७५	७५	
	हाते ट्रयाक्टर	५०	५०	
	ठूलो ट्रयाक्टर	३००	३००	
	डोजर, भ्याकु, स्क्याभेटर	४००	४००	
११	**ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, दहत्तर बहत्तर**			
	बिक्री कर प्रति क्यू फिट रु	प्रदेशले तोके अनुसार	प्रदेशले तोके अनुसार	
	बिक्रि कर प्रति क्यू मिटर रु	प्रदेशले तोके अनुसार	प्रदेशले तोके अनुसार	

१२ फोहोरमैला ब्यवस्थापन शुल्क				
क्र.स.	सेवा लिनेको किसिम	सेवा शुल्क दर प्रति महिना	सेवा शुल्क दर प्रति महिना	**कैफियत**
१	आवासिय घर प्रति घर धुरी		२५	
२	साइकल, कुकर, पंखा, छाता, स्टोभ मर्मत व्यावसायी		२५	
३	घडी, रेडियो, टि.भि.		२५	
४	साउण्ड सिस्टम		२५	
५	मोटरसाइकल मर्मत तथा ग्यारेज सर्भिस र मोटर पार्टस		१५०	
६	शोरुम, रिपेयरिङ तथा सर्भिस (प्रकृति हेरी सवै प्रकारका)		१५०	
७	नर्सिङ होम		५००	
८	एक्सरे ल्याव सुविधा सहित डाक्टरको सुविधा भएको मेडिकल		२००	

९	दाँत उपचार केन्द्र		१००	
१०	डक्टरको सेवा नभएको मेडिकलहल		१००	
११	सर्जिकल सामान वेच्ने पसल		१००	
१२	बैद्यखाना तथा अन्य क्लिनिक ल्याव		७५	
१३	दुग्ध व्यावसायी / डेरी पसल		५०	
१४	सामान्य टेलर्स १ देखि ५ वटा सम्म मेशिन राख्ने		२५	
१५	व्यवस्थित टेलर्स ५ भन्दा वढी मेशिन राखेको		५०	
१६	सुनचाँदी व्यवसायी		५०	
१७	भाँडा व्यवसायी		२५	
१८	उच्च सुविधा सम्पन्ना होटल तथा लज		२००	
१९	मध्यम सुविधा सम्पन्न होटल तथा लज		१५०	
२०	सामान्य सुविधा सम्पन्न होटल तथा लज		५०	
२१	चिया तथा नास्ता होटल		२५	
२२	चाट पसल		२५	
२३	काँचो कपडा		२५	
२४	रेडिमेट फेन्सी तथा जुत्ता, चप्पल		२५	
२५	जुत्ता पसल		२५	
२६	टेन्ट हाउस		२५	
२७	प्लास्टिक जन्य पसल		५०	
२८	शैक्षिक संस्था (नीजि तथा सामुदायिक विद्यालय, कम्प्यूटर तथा भाषा प्रशिक्षण केन्द्र)		५०	
२९	सञ्चार सेवा तर्फ(केवल तथा नेटवर्किङ्ग, इन्टरनेट सेवा प्रदायक, स्थानीय टेलिभिजन, एफ.एम.)		५०	
३०	स्टेशनरी तथा छपाखाना र प्रकाशन		२५	
३१	बैंक तथा वित्तीय संस्था		५०	
३२	सहकारी तथा विमा		२५	
३३	मनि ट्रान्सफर		२५	
३४	घुम्ती पसल		२५	
३५	तरकारी तथा फलफुल पसल		५०	

३६	तरकारी मण्डी		७५	
३७	माछा तथा मासु पसल		७५	
३८	हेयर सैलुन तथा व्यूटी पार्लर		५०	
३९	कस्मेटिक र चुरापोते पसल		२५	
४०	मदिरा पसल		७५	
४१	आर्ट व्यवसायी		५०	
४२	मेटल वर्कसप		७५	
४३	स्टिल, काठ, फर्निचर कार्पेट व्यवसायी		७५	
४४	मिल (कुटानी, पिसानी, पेलानी)		५०	
४५	किराना पसल		२५	
४६	डिपार्टमेन्ट स्टोर/ होलसेल व्यापारी		५०	
४७	खुद्रा तथा फुटकर पसल		२५	
४८	हार्डवेयर पसल		७५	
४९	सिसा पसल		५०	
५०	विद्युतिय पसल		२५	
५१	एग्रोभेट पसल		५०	
५२	कुखुरा, चल्ला तथा दाना वितरण व्यवसायी		२५	
५३	पान पसल		२५	
५४	फोटो स्टुडियो		२५	
५५	पुल हाउस		२५	
५६	चस्मा पसल		२५	
५७	ग्यास डिलर/अन्य डिलर		२५	
५८	ढुवानी सेवा		५०	
५९	जिमखाना		२५	
६०	गिफ्ट, खेलौना र माला पसल		२५	
६१	कवाडि संकलन केन्द्र		२००	
६२	अन्य छुट व्यवसायको प्रकृति हेरी		२५ देखि २००	
६३	घर तथा संरचना निर्माण तर्फ १ देखि ३ पावर ट्रेलर		१५०	
६४	घर तथा संरचना निर्माण तर्फ प्रति ट्र्याक्टर		५००	

६५	फोहरमैला जथाभावि फलेमा जरिवाना		**५०० देखि २५००**	**नयाँ थप**
	दण्ड जरिवाना जफत :- व्यवसायको हकमा			
	आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तिन महिना/असोज मसान्त भित्र नवीकरण गर्नु पर्ने र सो समय अवधिमा पनि नविकरण नगरेमा चालु आ.व. भित्र नवीकरण शुल्कको १० प्रतिशत र आर्थिक वर्ष समाप्त भएपछि पनि कर नबुझाएमा प्रत्येक आर्थिक वर्षको लागि लाग्ने शुल्कको २० प्रतिशत विलम्व / जरिवाना शुल्क लाग्ने छ।			
	अबैध रुपमा ढुङ्गा गिट्टि बालुवाको उत्खनन् ढुवानी तथा ओसारपसारको हकमा:- पहिलो पटक रु.५०००। दोहोरिए पटकै पिच्छे ५००० थप हुदै जाने।			

अनुसूची -१३ पर्यटन शुल्क

सिनं.	पर्यटनको प्रकार	चालु आ.व.का दरहरु	आ.व.०८१/८२ को प्रस्तावित दरहरु	कैफियत
प्रदेश कानुनले तोके बमोजिम हुने ।				

आ.व.२०८१/८२ को लागि अनुमानित आन्तरिक आय रु.

शिर्षक		आ.व.०७९/८० को यथार्थ	आ.व.०८०/८१ को अनुमान	आ.व.०८१/८२ को प्रक्षेपण
१.१	सम्पत्ती तथा भुमि कर	१२५३१८१	३३६६६००	२६७४०००
१.२	घरजग्गा बहाल कर	६७२९८९	२०४०००	५०००००
१.३	श्रोत उपयेग कर (ढुङ्गा,गिट्टि,वालुवा दहत्तरवहत्तर)	०	०	४०००००
१.४	रजिष्ट्रेशन दस्तुर	४१३८८४	६२२४००	४२५०००
१.५	नक्सा पास दस्तुर	६१६३१	३०००००	५६१०००
१.६	सिफारिस दस्तुर	५५२८९७	७१४०००	५२५०००
१.७	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	२४८४००	१२७०००	२०००००
१.८	नाता प्रमाणित दस्तुर	३४५००	५१०००	६००००
१.९	व्यावसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	६४९८५	१०२०००	१५००००
१.१०	अन्य दस्तुर	७३१५३४	१५३०००	१५५०००
१.११	रेडियो/एफएम सञ्चालन दस्तुर	०	१००००	०
१.१२	जडिबुटी कवाडी र जीवजन्तु कर	०	५००००	१०००००
	जम्मा	४०३४००१	५७०००००	५७५००००

आ.व.०८१/८२ को बजेट वक्तव्य

आदरणीय सभाध्यक्षज्यू, गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु

१ पैयूँ गाउँपालिकाको गरिमामय गाउँसभाको १४औं अधिवेशनमा आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को बजेट प्रस्तुत गर्न पाउँदा गौरव महसुस गरेको छु।

२ गाँउ सभाको १४ औं अधिवेशनका सभा अध्यक्षज्यू र गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु सबैमा मेरो हार्दिक नमस्कार एवम् अभिवादन व्यक्त गर्दछु ।

सभा सदस्यज्यूहरु,

३ नेपालको संवैधानिक इतिहासमा संविधान सभाबाट २०७२ सालमा जारी गरिएको नेपालको संविधान अनुसार संघ,प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीन तहको सरकारको परिकल्पना अनुसार दोस्रो कार्यकालको स्थानीय तह सदस्य निर्वाचन २०७९ को आधारमा उपाध्यक्ष पदको नेतृत्व सम्हाली दोस्रो कार्यकालको तेस्रो वर्षको सम्बोधन गर्न पांउदा म गौरवान्वित छु । यो अमुल्य अवसर दिनुहुने सम्पूर्ण पैयूँवासी नागरिकहरुलाई हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

४ यस अवसरमा नेपालमा नागरिक सर्वोच्चता र लोकतन्त्रको स्थापना तथा मुलुकको समृद्धि र अग्रगमनका लागि इतिहासको विभिन्न कालखण्डमा भएका आन्दोलन लगायत बलिदानीपूर्ण संघर्षमा आफ्नो अमुल्य जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात सहिदहरुप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । साथै लोकतन्त्र प्राप्तिका लागि विभिन्न चरणका आन्दोलनका क्रममा बेपत्ता भएका नागरिक,घाईते योद्धा र पिडितहरुप्रति उच्च सम्मान साथ घाइतेहरुको शीघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना व्यक्त गर्दछु । यसै गरी राष्टियता,लोकतन्त्र, गणतन्त्र र जनजीविकाको सवालमा नागरिक आन्दोलनको नेतृत्व गर्नुहुने सम्पूर्ण अग्रजहरुप्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्दै उहाँहरुको योगदानको स्मरण गर्दै त्यसको मुक्तकण्ठले प्रशंसा गर्न चाहान्छु ।

सभा सदस्यज्यूहरु,

५ दोस्रो कार्यकालको स्थानीय तह निर्वाचनमा निर्वाचित भई कार्यभार सम्हालेको दुई वर्ष अवधि पुरा भएको छ । यस निर्वाचनमा निर्वाचित भएसँगै अनुभवीहरुको अनुभव, पहिलो पटक निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुको उमङ्ग, उर्जा र इच्छाशक्तिको समिश्रण गरी “आधुनिक कृषि प्रविधि,पर्यटन र पूर्वाधार-पैयूँवासीको समृद्धिको आधार” भन्ने मुल नारामा लुकेको पैयूँको समृद्धिको खाकालाई चरितार्थ गरी आफ्नो श्रोत साधन र क्षमताले धाने सम्म नागरिकमैत्री सरकारको रुपमा उपस्थित भएको पैयूँ गाँउपालिकाको सर्वाङ्गीण विकासका पक्षमा स्थानीय सरकार संग नागरिकहरुको अपार अपेक्षा एवम् आशा रहेको छ । उक्त अपेक्षाहरुलाई पुरा गर्न उपलब्ध सीमित स्रोत र साधन तथा अवसरको उच्चतम उपयोग गरी कुशल परिचालनबाट न्यायोचित वितरण र संविधान प्रदत्त अधिकारहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयन मार्फत स्थानीय सरकारको अनुभुति हुनेगरी पैयूँको विकास र समृद्धिको आकांक्षालाई पूरा गर्न र यस वर्षको बजेट,नीति तथा कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउन पैयूँ गाँउपालिकाले सर्वपक्षिय भेला राखी सुझाव संकलन गरेको छ । गाँउपालिकाका सबै वडाका वडा स्तरीय भेलाबाट प्राप्त सुझावहरु, गाउँपालिकाका

विभिन्न विषयगत समितिका सुझावहरु र विभिन्न शाखाबाट माग गरीएका कार्यक्रम र सुझावहरु ग्रहण गरी समता, समानता र समावेसी हुने साथै स्थानीय सरकारको आभाष हुने गरी कार्यक्रमहरु ल्याउन जोड दिइएको छ ।

सभाध्यक्षज्यू,

अब म चालु आर्थिक बर्षको मुख्य मुख्य उपलब्धीहरु र संशोधित बजेट संक्षेपमा प्रस्तुत गर्दछु।

६ पैयूँ गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष ०८०/८१ मा आन्तरिक आय तर्फ ५७ लाख रुपैयाँ अनुमान गरिएकोमा हाल सम्म रु.३५ लाख ६० हजार ९सय ९६ रुपैयाँ संकलन भएको छ जुन अनुमानको ६२.४७ प्रतिशत हुन आउछ ।

७ चालु आर्थिक वर्ष ०८०/८१ का लागि रु.४१ करोड ७२ लाख ८२ हजार ७ सय विनियोजन भएकोमा हाल रु.४१ करोड ८० लाख २४ हजार ७ सय कायम भएको छ। जस मध्ये हाल सम्म २६ करोड ३४ लाख ५६ हजार २ सय २ मात्र खर्च भएको छ जुन विनियोजनको ६३.०२ प्रतिशत हो ।

८ पैयूँ गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष ०८०/८१ मा आर्थिक विकास तर्फ २ करोड १६ लाख १३ हजार रुपैयाँ विनियोजन भएकोमा रु.१ करोड ३ लाख ३५ हजार ५ सय २६ खर्च भएको छ जुन विनियोजनको ४७.८२ प्रतिशत हुन आउछ।

९ पैयूँ गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष ०८०/८१ मा सामाजिक विकास तर्फ २३ करोड ८२ लाख ५ हजार ४ सय रुपैयाँ विनियोजन भएकोमा रु.१६ करोड १ लाख ६९ हजार ५ सय ४७ खर्च भएको छ जुन विनियोजनको ६७.२३ प्रतिशत हुन आउछ।

१० पैयूँ गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष ०८०/८१ मा पूर्वाधार विकास तर्फ ८ करोड ४० लाख १ हजार ३ सय रुपैयाँ विनियोजन भएकोमा रु.३ करोड ८६ लाख ५५ हजार ९ सय २७ खर्च भएको छ जुन विनियोजनको ४६.०२ प्रतिशत हुन आउछ।

११ पैयूँ गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष ०८०/८१ मा कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्च तर्फ ६ करोड ८३ लाख ७५ हजार रुपैयाँ विनियोजन भएकोमा रु.५ करोड ७ लाख ३६ हजार ३ सय १४ खर्च भएको छ जुन विनियोजनको ७४.२ प्रतिशत हुन आउछ।

सभाध्यक्षज्यू, अब म आगामी आर्थिक वर्षको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका आधारहरु, दीर्घकालीन सोच,लक्ष्य र उद्देश्य प्रस्तुत गर्दछु ।

१२ नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक आवधिक योजनाले परिलक्षित गरेका विषयहरु, स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४ (परिमार्जित), राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४, संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त मार्गदर्शन,सर्वपक्षीय सुझावलाई समेत आधार लिएको छु।

१३ **"आधुनिक कृषि, प्रविधि, पर्यटन र पूर्वाधार - पैयूँबासीको संमृद्धिको आधार"** दीर्घकालीन सोच राखी दिगो, एकीकृत र सन्तुलित विकासका माध्यमबाट स्थानीय जनताहरुको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को बजेटको लक्ष्य रहेको छ।

१४ दिगो पूर्वाधारको निर्माण गर्नु, शिक्षा र स्वास्थ्यको गुणस्तर वृद्धि गर्नु रोजगारीको अवसर सिर्जना गर्नु, आधुनिकीकरण सहितको कृषि र पशुपालन तथा जडिबुटी उत्पादन, संरक्षण तथा बजारीकरणलाई प्रवर्द्धन गर्नु, बजेटको मुख्य उद्देश्य रहेको छ।

सभाध्यक्षज्यू,

अब म आगामी आर्थिक वर्षको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनबाट हुने उपलब्धिलाई छोटकरीमा प्रस्तुत गर्दछु।

१५ शैक्षिक क्षेत्रको गुणस्तरमा थप सुधार आउनेछ

१६ व्यवसायिक कृषि तथा पशुपालक कृषकहरुको संख्यामा उल्लेख्य वृद्धि भई कृषि उत्पादनमा आत्मनिर्भरता हुनेछ ।

१७ स्वास्थ्य सेवामा नागरिकहरुको विश्वास बढ्नेछ ।

१८ सडक सञ्जालको स्तरोन्नति हुनेछ ।

१९ स्थानीय बासिन्दाहरुको जीवनस्तरमा गुणात्मक परिवर्तन हुनेछ।

२० विकास निर्माणमा स्थानीय जनताको रचनात्मक सहयोग र सहभागिता वृद्धि भई समग्र गाउँपालिकाको आर्थिक तथा सामाजिक स्वरुप समुन्नत हुने दिशातर्फ उन्मुख हुनेछ।

सभाध्यक्षज्यू,

२१ आगामी आर्थिक वर्ष ०८१/०८२ का लागि बनेको नीति तथा कार्यक्रमले लक्षित गरेका क्षेत्रहरुलाई प्राथमिकतामा राखी निम्नानुसारका योजनाहरुमा बजेट विनियोजन गरेको छु ।

२२ **कृषि तर्फ** उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि, उत्पादनमा आधारित प्रोत्साहन, चिस्यान केन्द्र व्यवस्थापन साथै पशुपालन प्रवर्द्धन र पशु स्वास्थ्य सेवाका लागि रु. १ करोड १० लाख ६० हजार विनियोजन गरेकोछु।

२३ स्वास्थ्य सेवाका लागि गाउँपालिकाको तर्फबाट रु.७४ लाख ९७ हजार विनियोजन गरेको छु जस मध्ये पैयूँ आधारभूत अस्पताल सञ्चालनका लागि २५ लाख बजेट व्यवस्था गरेको छु भने विद्यालय स्वास्थ्य सेवा र उपाध्यक्षसँग सुत्केरी भेटघाट कार्यक्रमको लागि ७ लाख ५० हजार र अध्यक्षसंग जेष्ठ नागरिक स्वास्थ्य परिक्षण शिविर कार्यक्रमको लागि रु.३ लाख विनियोजन गरेको छु ।

२४ ७ नं. वडामा बर्थिङ सेन्टर निर्माणको लागि रु.१८ लाख विनियोजन गरेको छु

२५ **शिक्षा तर्फ** गाउँपालिकाबाट रु.१ करोड ९४ लाख २८ हजार ८ सय विनियोजन गरेको छु।

२६ प्रारम्भिक बालविकास केन्द्रका शिक्षिका र विद्यालय कर्मचारीहरुलाई चालु आर्थिक वर्षमा उपलब्ध गराइएको पारिश्रमिक निरन्तरताका लागि रु.८१ लाख ८९ हजार ८ सय विनियोजन गरेको छु ।

२७ गाउँपालिकामा सञ्चालित पैयूँ वहुमुखी क्याम्पस र हुवास वहुमुखी क्याम्पसको शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि तथा पूर्वाधार स्तरोन्नतिका लगि अनुदानका रुपमा उपलब्ध गराउनका लागि रु.१० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।

२८ युवा तथा खेलकुद र माथि उल्लिखित कार्यक्रम लगायत शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि तथा आवश्यक शैक्षिक गतिविधि सञ्चालन, व्यवस्थापनका लागि गाउँपालिकास्तरमा जम्मा रु. ९ लाख ४० हजार विनियोजन गरेको छु।

२९ **महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक शाखातर्फ** कुल रु.१५ लाख ३० हजार विनियोजन गरेको छु।

३० आपाङ्गता भएका व्यक्ति र आर्थिक रुपले विपन्न नागरिकलाई स्वास्थ्य वीमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न रु.४ लाख विनियोजन गरेको छु ।

३१ स्थानीय न्यायिक समितिलाई प्रभावकारी रुपमा अगाडि बढाउन रु. ७ लाख विनियोजन गरेको छु।

३२ **पूर्वाधार विकास तथा गाउँपालिका स्तरीय** कार्यक्रमको लागि रु.४ करोड ७ लाख ३० हजार विनियोजन गरेको छु ।

३३ वडास्तरीय योजना तथा कार्यक्रमका लागि रु.३ करोड १५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

३४ भौतिक पूर्वाधार लगायत अन्य क्षेत्रको मागमा आधारित योजना कार्यान्वयनका लागि रु.७० लाख विनियोजन गरेको छु ।

३५ पैयूँ गाउँपालिका स्वागत प्रवेशद्वार निर्माणका लागि रु. १० लाख विनियोजन गरेको छु ।

३६ सेदी खोला चेक ड्याम निर्माणका लागि रु. २० लाख विनियोजन गरेको छु ।

३७ गाउँपालिका क्षेत्रका खेतबारी नजिकका झाडी तथा बुट्यान फडानीको लागि रु.१० लाख विनियोजन गरेको छु।

३८ संघ तथा प्रदेश समपूरक योजनाका लागि रु. १ करोड २० लाख विनियोजन गरेको छु ।

३९ गाउँपालिका र वडा समेतको प्रशासनिक खर्चका लागि रु.६ करोड ४७ लाख विनियोजन गरेको छु ।

४० संघ तथा प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरण भई आएका योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाएको छु ।

४१ माथि उल्लिखित लगायतका आगामी आर्थिक वर्षमा सञ्चालन हुने योजना तथा कार्यक्रमहरुको सम्पूर्ण विवरण अनुसूचीहरुमा समावेश गरेको छु ।

सभाध्यक्षज्यू,

४२ अब म आर्थिक वर्ष ०८१/८२ का लागि पैयूँ गाउँपालिकाको अनुमानित आय व्ययको विवरण पेस गर्ने अनुमति चाहन्छु।

४३ यस गाउँपालिकाका लागि आ.व.०८१/८२ का लागि जम्मा रु.४१ करोड २ लाख ४० हजार ८ सयको अनुमानित आय पेस गरेको छु ।

४४ जसमध्ये नेपाल सरकारको वित्तीय समानीकरण अनुदानतर्फ रु.८ करोड ८ लाख, सशर्त अनुदानतर्फ रु.२१ करोड ५८ लाख ९५ हजार, समपूरक अनुदानतर्फ रु.६० लाख र राजश्व बाँडफाँड तर्फ रु.६ करोड ५८ लाख ९९ हजार ९ सय ९९ रहेको छ ।

४५ प्रदेश समानीकरण अनुदानतर्फ रु.९६ लाख ८२ हजार, विशेष अनुदानतर्फ रु.४० लाख, समपुरक अनुदानतर्फ रु.६० लाख र राजश्व बाँडफाँड तर्फ रु.२९ लाख ३६ हजार रहेको छ

४६ आन्तरिक आम्दानीतर्फ रु.५७ लाख ५० हजार र चालु वर्षमा रहने अनुमानित मौज्दाततर्फ रु.१ करोड ३२ लाख ७७ हजार ८ सय १ रहेको छ ।

सभाध्यक्षज्यू,

४७ यसै गरी म अब यस गाउँपालिकाको आ.व.०८१/८२ का लागि जम्मा रु.४१ करोड २ लाख ४० हजार ८ सयको अनुमानित व्यय पेस गरेको छु । जस मध्ये चालु तर्फ रु ३१ करोड २३ लाख ६४ हजार ८ सय (७६.१४ प्रतिशत) र पूँजीगत तर्फ रु.९ करोड ७८ लाख ७६ हजार (२३.८६ प्रतिशत) रहेको छ। विनियोजन भएका योजना तथा कार्यक्रमहरु अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ।

४८ स्थानीय सरकारले प्राप्त गरेका उपलब्धिहरुलाई समुन्नत बनाउँदै आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक सबै क्षेत्रको तीव्र विकास गरी आधुनिक कृषि प्रविधि पर्यटन र पूर्वाधार पैयूँबासीको समृद्धिको आधार भन्ने दीर्घकालीन लक्ष्य पूरा गर्ने अठोटका साथ आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरेको छु।

४९ बजेट तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनबाट समृद्ध पैयूँ स्थापित भई पैयूँबासीमा खुसी प्राप्ति हुँदै जानेछ।

५० प्रस्तुत बजेट तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा सबै क्षेत्रबाट सहयोग प्राप्त हुने विश्वास गर्दछु।

५१ अन्त्यमा, पैयूँको विकासमा योगदान पुऱ्याउने स्थानीय राजनैतिक दलहरु, निजी क्षेत्र र सहकारी क्षेत्रहरुप्रति आभार प्रकट गर्दछु । आ-आफ्नो क्षेत्रबाट महत्वपूर्ण भूमिका खेल्नुहुने राष्ट्रसेवक कर्मचारी, श्रमिक तथा श्रमजीवी, स्थानीय नागरिक समाज, बुद्धिजीवी, पत्रकार/सञ्चारकर्मी तथा पैयूँबासी जनतालाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

धन्यवाद ।

आषाढ ७, २०८१

यामकुमारी राना
उपाध्यक्ष

विनियोजन ऐन, २०८१

प्रस्तावनाः पैयूँ गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को सेवा र कार्यहरुको लागि सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न वाञ्छनीय भएकाले, नेपालको संविधानको धारा २२९ को उप-धारा(२) र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ बमोजिम यो ऐन बनेकोछ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः

(१) यस ऐनको नाम "पैयूँ गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन, २०८१" रहेको छ ।

(२) यो विधेयक २०८१ श्रावण १ गते देखि प्रारम्भ हुनेछ ।

२. आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को निमित्त सञ्चित कोषबाट रकम खर्च गर्ने अधिकारः

(१) आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को निमित्त गाउँ कार्यपालिका, वडा समिति, विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरुका निमित्त अनुसूची १ मा उल्लिखित चालु खर्च, पूँजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको रकम समेत गरी जम्मा रकम रु.४१,०२,४०,८००।(अक्षरेपी एकचालीस करोड दुई लाख चालिस हजार आठ सय मात्र) मा नबढाई निर्दिष्ट गरिए बमोजिम सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न सकिनेछ ।

३. विनियोजनः

(१) यस ऐनद्वारा सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न अधिकार दिएको रकम आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को निमित्त पैयूँ गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरुको निमित्त विनियोजन गरिनेछ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरुको निमित्त विनियोजन गरेको रकममध्ये कुनैमा बचत हुने र कुनैमा अपुग हुने देखिन आएमा गाउँ कार्यपालिकाले बचत हुने शीर्षकबाट नपुग हुने शीर्षकमा रकम सार्न सक्नेछ । यसरी रकम सार्दा एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा रकमको १० प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कुनै एक वा एकभन्दा बढी शीर्षकहरुबाट अर्को एक वा एकभन्दा बढी शीर्षकहरुमा रकम सार्न तथा निकासा र खर्च जनाउन सकिनेछ । चालू शीर्षकबाट पुँजीगत शीर्षकमा सार्न सकिने छ, पूँजीगत शिर्षकबाट चालू शिर्षकमा सार्न सकिने छैन । तर चालु तथा पुँजीगत खर्च व्यहोर्न एक स्रोतबाट अर्को स्रोतमा रकम सार्न सकिनेछ ।

(३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा स्वीकृत रकमको १० प्रतिशत भन्दा बढ्ने गरी कुनै एक वा एकभन्दा बढी शीर्षकहरुमा रकम सार्नु परेमा गाउँ सभाको स्वीकृति लिनु पर्नेछ।

अनुसूची- १
(दफा २ सँग सम्वन्धित)
सञ्चित कोषबाट विनियोजन हुने रकम रु.

क्र. सं	अनुदान संख्या	शीर्षकको नाम	चालु खर्च रु.	पुंजीगत खर्च रु.	वित्तीय व्यवस्था रु.	जम्मा रु.
१		गाउँ कार्यपालिका	३१२३३६४८००	९७८७६०००	०	४१०२४०८००
		प्रतिशत	७६.१४	२३.८६		१००

आ.व.२०८१/०८२ को लागि अनुमानित आय

क्र.स.	श्रोत		बजेट
१	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	**संघ तर्फ**	
		वित्तीय समानिकरण अनुदान	८०८०००००
		सशर्त अनुदान	२१५८९५०००
		समपुरक अनुदान	६००००००
		राजश्व बाँडफाँड	६५८९९९९
		संघ तर्फ कुल जम्मा	**३६८५९४९९९**
२		**प्रदेश तर्फ**	
		वित्तीय समानिकरण अनुदान	९६८२०००
		विशेष अनुदान	४००००००
		समपुरक अनुदान	६००००००
		राजश्व बाँडफाँड	२९३६०००
		प्रदेश तर्फ कुल जम्मा	**२२६१८०००**
३	आन्तरिक	**आन्तरिक तर्फ**	
		आन्तरिक आय	५७५००००
		बैंक मौज्दात	१३२७७८०१
		आन्तरिक आय तर्फ कुल जम्मा	**१९०२७८०१**
कुल जम्मा वजेट			**४१०२४०८००**

सशर्त, विषेश र समपुरक अनुदान वाहेक सभाबाट विनियोजन योग्य श्रोत

क्र.स.	श्रोत		बजेट
१	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	वित्तीय समानिकरण अनुदान *संघ*	८०८०००००
		वित्तीय समानिकरण अनुदान *प्रदेश*	९६८२०००
		राजश्व बाँडफाँड *संघ*	६५८९९९९
		राजश्व बाँडफाँड *प्रदेश*	२९३६०००
		जम्मा	**१५९३१७९९९**
२	आन्तरिक	आन्तरिक आय	५७५००००
		गतको बाँकी मौज्दात	१३२७७८०१
		जम्मा	**१९०२७८०१**
जम्मा			**१७८३४५८००**

विनियोजन योग्य स्रोतबाट विषय क्षेत्रगत बजेट विनियोजन (व्यय)

विषयगत क्षेत्र	रकम रु.
आर्थिक विकास (अनुसूची -१)	
कृषि	७५०००००
पशु सेवा	३५६००००
जम्मा	**११०६००००**
सामाजिक विकास (अनुसूची - २)	
शिक्षा	१९४२८८००
स्वास्थ्य	७४९७०००
जम्मा	**२६९२५८००**
पूर्वाधार विकास गाउँपालिका स्तरीय (अनुसूची -३)	**३५२३००००**
वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	**५५०००००**
संस्थागत विकास तथा सुशासन (अनुसूची -४)	
महिला वालबालिक तथा जेष्ठ नागरिक	१५३००००
न्यायीक समिति	७०००००
संस्थागत विकास	१२०००००
कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक (अनुसूची -५)	६४७०००००
जम्मा	**६८१३००००**
वडागत वजेट (अनुसूची -६)	**३१५०००००**
कुल जम्मा	**१७८३४५८००**

अनुसूची-१
कृषि शाखा

सि.नं	योजना तथा कार्यक्रम	विनियोजित वजेट
१	साना सिंचाइ कार्यक्रम	१४०००००
२	लागत साझेदारीमा एक वडा एक पहिचान कार्यक्रम (च्याउ,सुन्तला,तरकारी,अदुवा माछा)	७०००००
३	५० प्रतिशत साझेदारीमा फलफुलका विरुवा वितरण (सुन्तला, कफी, लिची र कागती)	३०००००
४	मौरी प्रवर्द्धन कार्यक्रम ५० प्रतिशत लागत साझेदारी	९०००००
५	गाउँपालिका स्तरीय संकलन केन्द्र स्थापना तथा हाटबजार सञ्चालन (सहकारी संस्था मार्फत)	५०००००
६	५० प्रतिशत लागत साझेदारीमा टनेल वितरण	५०००००
७	५० प्रतिशत लागत साझेदारीमा कृषि यन्त्र वितरण (मिनी ट्रेलर र कुटानी पिसानी मिल)	८०००००
८	आकस्मिक बाली संरक्षण कार्यक्रम	२०००००
९	माटो परिक्षण तथा निःशुल्क चुन वितरण कार्यक्रम	५००००
१०	एक विद्यालय एक करेसा वारी कार्यक्रम निरन्तरता (धर्मोदय मा.वि अनुदान)	१०००००
११	चिस्यान केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	२०००००
१२	तरकारी वालिमा कृषक पाठशाला कार्यक्रम	२५००००
१३	खेत वारी नजिकको झाडी तथा वुट्यान फडानी	१००००००
१४	अनुगमन तथा मुल्याङ्कन	१०००००
१५	कोदो उत्पादनमा प्रोत्साहन अनुदान	५०००००
जम्मा		**७५०००००**

पशु विकास शाखा

सि.नं	योजना तथा कार्यक्रम	विनियोजित वजेट
१	पशुसेवा शाखा औषधी खरिद	६०००००
२	आन्तरिक तथा वाह्य परजीवी नियन्त्रण तथा पशुपंछी शिविर सञ्चालन	१५००००
३	कृषि तथा पशु ब्यवसाय सम्वन्धी तालिम	१०००००
४	बजार अनुगमन	६००००
५	ब्यवसायीक माछापालन कृषकहरुलाई आधुनिक यान्त्रिकिकरण प्रवर्धन ५० प्रतिशत साझेदारी	३०००००
६	व्यासायीक भैसी पालन फर्महरुलाई प्रोत्साहन अनुदान	५०००००

७	व्यासायीक बाख्रा पालन फर्महरुलाई प्रोत्साहन अनुदान	५०००००
८	कृत्रिम गर्भाधान मिसन कार्यक्रम	१०००००
९	पशु बिमा कार्यक्रम	५०००००
१०	व्यावसायीक वंगुरपालक किसानलाई ५० प्रतिसत अनुदानमा वंगुरका पाठापाठी थप कार्यक्रम	३०००००
११	ल्याव व्यवस्थापन तथा सामग्री खरिद	१५००००
१२	कार्यक्रम संञ्चालन तथा अनुगमन खर्च	१०००००
१३	छाडा चौपाया व्यवस्थापन	२०००००
जम्मा		३५६००००

अनुसूची - २

स्वास्थ्य शाखा

सि.नं	योजना तथा कार्यक्रम	विनियोजित वजेट
१	अध्यक्ष संग जेष्ठ नागरिक स्वास्थ्य परिक्षण शिविर कार्यक्रम	३०००००
२	उपाध्यक्षसंग सुत्केरी भेटघाट कार्यक्रम	७५००००
३	मानसिक रोगीहरुलाई औषधी खरिद	२०००००
४	स्वास्थ्य संस्थाको सामाजिक परिक्षण	१०००००
५	पैयूँ आधारभुत अस्पतालको सेवा विस्तार तथा फार्मेसी सञ्चालन	१३०००००
६	भिडियो एक्सरे USG मेसिन खरिद	१२०००००
७	स्वास्थ्य संस्थाको लागी इन्भर्टर व्याट्री खरिद	४१००००
८	स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई प्रशासनीक खर्च (संस्था रु. ३००००र इकाई रु १५०००)	२५५०००
९	औषधी खरिद	१००००००
१०	स्वास्थ्य संथाको पानी तथा विजुली भुक्तानी	४०००००
११	आयूर्वेद औषधालयलाई आवस्यक औषधी तथा प्रसासनिक खर्च	२०००००
१२	गर्भवतीलाई USG सेवा सञ्चालन	५००००
१३	औजार तथा उपकरण खरिद	१५००००
१४	उत्कृष्ट स्वास्थ्य संस्था पुरस्कृत कार्यक्रम (प्रत्येक महिना एक संस्था)	१२०००
१५	ल्याव सञ्चालनको लागि आवस्यक सामग्री तथा केमिकल खरिद	१५००००
१६	महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविकालाई रिपोर्टिङ खर्च	२६४०००
१७	महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविकालाई यातायत खर्च	४३६०००
१८	स्वास्थ्य संस्थालाई डिजीटइजेसन तथा ल्याप्टप खरिद	३२००००
जम्मा		७४९७०००

शिक्षा युवा तथा खेलकूद शाखा

सि.नं	योजना तथा कार्यक्रम	विनियोजित वजेट
१	सामुदायिक विद्यालयको कक्षा (१-१०) मा अध्ययनरत सवै विद्यार्थिहरुका लागी ट्र्याक सुट वितरण	२000000
२	स्थानीय पाठ्यपुस्तक छपाई	८00000
३	बालविकास कर्मचारी तथा सहयोगीको थप तलव	८१८९८00
४	२ वटा वहुमुखि क्याम्पस सञ्चालन र व्यवस्थापन अनुदान	१000000
५	विज्ञान संकाय र नमुना विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	८00000
६	अंग्रेजी माध्ययमका पाठ्यपुस्तक खरीद तथा वितरण	१000000
८	शिक्षा शाखाको सफ्ट्वेयर खरिद	४00000
११	कक्षा १ देखी ३ सम्मको विद्यार्थी मुल्याङ्कन अभिलेखिकरण तथा व्यवस्थापन	२00000
१२	प्रधानाध्यापक प्रोत्साहन भत्ता	१३२000
१३	शिक्षक प्रोत्साहन सुविधा (वर्षे विदा कटौति वापत)	१२0७000
१८	कक्षा ३, ५ र ८ को उपलव्धि मापन परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	२00000
१९	प्रधानाध्यापक वैठक सञ्चालन र व्यवस्थापन	१२0000
२०	शिक्षा समिति वैठक सञ्चालन र व्यवस्थापन	८0000
२३	अध्यक्ष/उपाध्यक्षसँग विद्यार्थी कार्यक्रम	११0000
२४	गाउँ स्तरीय वाल क्लव गठन र अभिमुखिकरण कार्यक्रम	४0000
२५	शैक्षिक क्यालेण्डर निर्माण र छपाई	१५0000
	जम्मा:-	**१६४२८८00**
	युवा तथा खेलकुद तर्फ	
१	गाउँ युवा सञ्जाल गठन र अभिमुखिकरण कार्यक्रम	४0000
२	युवा तथा खेलकुद (युवा क्लव हरुलाई प्रस्तावना को आधारमा अनुदान)	५00000
३	खेलकुद सामग्री खरिद तथा वितरण	४00000
	जम्मा	**९४0000**
	बार्षिक शैक्षिक कार्यपात्रोमा उल्लेखित कार्यक्रमहरु	
१	आधारभुत र माध्यमिक तह स्तरीय प्रश्नपत्र निर्माण कार्यशाला	१२0000
२	आधारभुत तह स्तरीय नृत्य प्रतियोगिता	६0000
३	आधारभुत तह कक्षा-८, SEE र कक्षा १२ को अन्तिम परीक्षामा उत्कृष्ठ नतिजा हासिल गर्ने विद्यार्थि सम्मान तथा प्रोत्साहन कार्यक्रम	१३0000
४	माध्यमिक तहस्तरीय हाजिरीजवाफ प्रतियोगिता	५0000
५	आधारभुत तह (६-८) स्तरीय हाजिरीजवाफ प्रतियोगिता	५0000
६	आधारभुत तह (१-५) स्तरीय चित्रकला प्रतियोगिता	५0000

७	राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन र व्यवस्थापन	९०००००
८	आधारभुत तह (१-५) स्तरीय अंग्रेजी हिज्जे प्रतियोगिता	५००००
९	माध्यमिक तह (९-१२) स्तरीय वक्तृत्वकला प्रतियोगिता	५००००
१०	माध्यमिक तहस्तरीय अंग्रेजी हिज्जे प्रतियोगिता	५००००
११	आधारभुत तह (१-५) स्तरीय नेपाली र अंग्रेजी हस्तलेखन प्रतियोगिता	५००००
१२	गाउँपालिका स्तरीय परीक्षा सञ्चालन र व्यवस्थापन (अर्धवार्षिक र वार्षिक)	५०००००
	जम्मा:	**२०६००००**
	कुल जम्मा:-	**१९४२८८००**

अनुसूची - ३

पूर्वाधार विकास

क्र.स.	योजना तथा कार्यक्रम	रकम रु.
१	सेदीखोला चेक ड्याम निर्माण	२००००००
२	गाउँपालिका प्रवेश द्वार निर्माण	१००००००
३	वसपार्क निर्माण तथा व्यवस्थापन	३०००००
४	वर्थिङ सेन्टर भवन निर्माण (इकाङ)	१८०००००
५	हातेमालोचोक गल्छिना प्रशासकीय भवन जाने सडक स्तरोन्नती	३५०००००
६	पैयूँ आधारभुत अस्पताल मोटरबाटो स्तरोन्नती	५०००००
७	डि.पि.आर. निर्माण	३०००००
८	कभर्डहल निर्माण (साझेदारी)	२००००००
९	सडक सौर्यवत्ती जडान	१५०००००
१०	आरन सुधार कार्यक्रम	५०००००
११	वायोमेट्रिक इक्यूप्मेन्ट (सामाजिक सुरक्षाको भता वितरणको लागि)	१३००००
१२	सरौखोला सिर्वानी हाडिखर्क ग्यामी भोर्ले सडक (प्रदेश समपुरक)	६००००००
१३	ठिलवेसी भर्मा कुभिण्डे घुम्सुङ्ग हुदै पर्यटकिय स्थल न्यौपानेगाउँ जाने सडक पैयूँ-2, पर्वत (संघ समपुरक)	६००००००
१४	मागमा आधारित	७००००००
१५	औद्योगिक ग्रामको लागि जग्गा खरिद	७०००००
१६	आर्थिक सहायता	२००००००
-	**जम्मा**	**३५२३००००**

वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

क्र.स.	योजना तथा कार्यक्रम	रकम रु.
१	फोहोरमैला व्यवस्थापन	५०००००
२	फोहोरमैला व्यवस्थापनको लागि ट्याक्टर खरिद	२५०००००

३	विपद व्यवस्थापन	२५00000
	जम्मा	**५५00000**
	कुल जम्मा	**४0७३0000**

अनुसूची - ४
महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक शाखा

सि.नं	योजना तथा कार्यक्रम	विनियोजित वजेट
१	अपाङ्गता भएका व्यक्ति र विपन्न नागरिकलाई स्वास्थ्य वीमा कार्यक्रम	४00000
२	दलित, जनजाती, अपाङ्गताहरुको लागि आयआर्जन कार्यक्रम	२00000
३	अपाङ्गता शिविर तथा बैठक सञ्चालन	५0000
४	लोकसेवा तयारी कक्षा सञ्चालन	३00000
५	लैङ्गीक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण परिक्षण	८0000
६	वाल क्लव तथा वाल सञ्जाल गठन तथा परिचालन	५0000
७	जेष्ठ नागरिक मिलन केन्द्र व्यवस्थापन	१00000
८	कला भाषा संकृति संरक्षण तथा प्रवर्धन	३५0000
	जम्मा	**१५३0000**

न्यायीक समिति

सि.नं	योजना तथा कार्यक्रम	विनियोजित वजेट
१	इजलास कक्ष व्यवस्थापन	३00000
२	न्यायीक समिति र टोलसंयोजकहरुका लागि क्षमता अभिवृद्ध तालिम	२00000
३	न्यायीक समिति/उजुरी र मेलमिलप समिति वैठक सञ्चालन व्यवस्थापन	२00000
	-	**७00000**

संस्थागत विकास तथा सुशासन

सि.नं	योजना तथा कार्यक्रम	विनियोजित वजेट
१	डिजिटल नागरिक वडा पत्र	३00000
२	विद्युतीय हाजिरी /LED Board, Office Automation	३00000
३	सूचना प्रविधि तथा विभिन्न सफ्वेयर खरिद	३00000
४	पुस्तक तथा सामग्री खरिद	३00000
-	**जम्मा**	**१२00000**

अनुसूची - ५

कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्च

सि नं	कार्यक्रमको नाम	रकम
१	पारिश्रमिक कर्मचारी तलब ग्रेड महंगी भत्ता पोशाक स्थानीय भत्ता लगाएत	१८५०००००
२	पदाधिकारी सेवा सुबिधा	८००००००
३	पानी तथा बिजुली	५०००००
४	संचार महसुल	६०००००
५	सवारी साधन मर्मत खर्च	१२०००००
६	ब्याक हो लोडर तथा टयाक्टर संचालन	२७०००००
७	विमा तथा नविकरण	३०००००
८	मेशिनरी औजार मर्मत संभार तथा संचालन खर्च	५०००००
९	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री विषयगत शाखासमेत	२००००००
१०	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री वडा	३५०००००
११	विविध दिवसिय कार्यक्रम	५०००००
१२	भ्रमण खर्च	१००००००
१३	सभा संचालन खर्च	४०००००
१४	अन्य भाडा	५०००००
१५	भैपरी आउने चालु	१००००००
१६	पत्रपत्रिका छपाइ तथा सुचना प्रकाशन	५०००००
१७	विविध खर्च	१५०००००
१८	ईन्धन (पदाधिकारी)	१००००००
१९	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	५०००००
२०	पत्रकारीता प्रबर्द्धन	५०००००
२१	करार सेवा शुल्क	१५५०००००
२२	अन्य भत्ता	१५०००००
२३	कर्मचारी कल्याणकारी कोष	१००००००
२४	कार्यालय व्यवस्थापन	१५०००००
जम्मा		**६४७०००००**

अनुसूची - ६

वडागत योजनाहरु

वडा नं १		
क.स.	**योजनाको नाम**	**वजेट**
१	टकलाक मा.वि. कक्षाकोठा मर्मत र फर्निचर ब्यवस्थापन	४०००००
२	सुचिकृत बेरोजगार सँग साझेदारी योजना	४०००००
३	बाहावी सिंचाई टंकी निर्माण	४०००००
४	सिंगारकोष देउराली देखी मगर गाउँ बाटो निर्माण	४०००००
५	वायखर्क सडक बाल र भित्री बाटो निर्माण	३५००००
६	विपन्न परिवारको शौचालय निर्माण	२४००००
७	शिवालय मन्दिर गाइगोठ निर्माण	२०००००
८	साविक ५ नं वडा सामुदायिक भवन	२०००००
९	स्वास्थ्य चौकी सभाहल निर्माण	२०००००
१०	ढुंगेखर्क देवीथान मन्दिर पैदलमार्ग निर्माण	२०००००
११	कालिका मन्दिर प्रवेश द्वार निर्माण	२०००००
१२	खर्क देखी फलेवास गोरेटो बाटो	२०००००
१३	रातोछहरा सिंचाई कुलो मर्मत	१५००००
१४	सार्वजनिक स्थलहरुमा बेन्च, धारा, फोहोर संकलन रिङ निर्माण	१०००००
१५	सडक बत्ति मर्मत तथा थप	१०००००
१६	कटहरबारी सिंचाई टंकी निर्माण	१०००००
१७	चौर सामुदायिक भवन	१०००००
१८	पाँचमुरे सिंचाई कुलो मर्मत	१०००००
१९	हैते गंह्रा कुलो मर्मत	१०००००
२०	खर्केली देखी ठुलाचौर गोरेटो बाटो	५००००
२१	बर्दिलाङ गैह्राबारी खेत संरक्षण	५००००
२२	बाँधपंधेरा सानोथुम्का सिंचाई कुलो मर्मत	५००००
२३	ढुंगेखर्क दलित बस्ती सिंढी बाटो निर्माण	५००००
२४	सिस्नेरी कटहरबारी सिंचाई कुलो मर्मत	५००००
२५	टकलाक टार सिंचाई	५००००
२६	बर्दिलाङ बायखर्क सिंचाई	३००००
२७	खर्केली कुलो मर्मत	३००००
	जम्मा	**४५०००००**

वडा नं. २

क.सं.	योजनाको नाम	बजेट
१	मर्दिखोला कलभर्ट देखी दुलापानी कुवा सम्म पैदल मार्ग	२०००००
२	गाउँबेशी कृषक समुहलाई अदुवा बेसार कागती सुन्तला कफि खेती प्रवर्दन	१२००००
३	ठुलीबेशी छतिवन सिंचाई कुलो मर्मत	५००००
४	**निकर्गा मोटरबाटो मर्मत**	४०००००
५	कुबिन्डे खोला देखि कुबिन्डे गाउँ हुदै बिव मन्दिर जाने सिंढी बाटो निर्माण	२०००००
६	निकर्गा जाने बाटोमा प्रतिक्षालय र झोलुङ्गे पुल सँगको बाटो मर्मत	१३००००
७	निकर्गा तल्लो टारी कुलो मर्मत	७००००
८	**घोम्सुङ मन्दिर देखि उपल्लो गउँ सम्म जाने सिढि बाटो निर्माण**	१०००००
९	भर्मा राधा कृष्ण मन्दिर मर्मत	१३००००
१०	फलाम्दी बगर सिंचाई कुलो मर्मत	१०००००
११	बडरे कुलो सिंचाई	१०००००
१२	ठुलीबेशी खाने पानी टंकी निर्माण	२०००००
१३	ठूलीबेशी बडरे गोरेटो बाटो मर्मत	१०००००
१४	बौदीखोला ठुलीबेशी कुलो (ख) छतिवन ठुलिबेशी गोरेटो बाटो मर्मत	७००००
१५	आम्बोट चाहरे सिंचाई कुलो निर्माण	१०००००
१६	अर्थुन बजारको महिला भवन मा ट्रस्ट र तारबार निर्माण	२०००००
१७	अर्थुन मुल सडक देखि अर्नास जाने पैदल मार्ग	२०००००
१८	पैयूँ बहुमुखी क्याम्पस अनुदान	१०००००
१९	उज्यालो वडा अभियान	१०००००
२०	सार्बजनिक सुनुवाई	५००००
२१	गुरासे गैरा सिंचाई कुलो सरसफाई	५००००
२२	बोके खोला पुरपारी कुलोमा स्ल्याब निर्माण	५००००
२३	उपल्लो चिन्दे खर्क बंगालेको घर देखि भलिबल ग्राउन्ड सम्म पैदल मार्ग	१०००००
२४	तल्लो चिन्देखर्क भलिबल ग्राउन्ड देखि गैरा सम्म पैदल मार्ग	१०००००
२५	ढाँड आमबोट मोटर बाटो र कलभर्ट निर्माण	५५००००
२६	बिपन्न नागरिकको शौचालय निर्माण	१०००००
२७	निर्मल जनसेवा मा.वि. भवनको रङ्ग रोगन	३०००००
२८	उपभोक्ता समिति र टोल बिकास समितिको क्षमता अभिबृद्दि तालिम	५००००
२९	तल्लो चिन्देखर्क महिला सामुदायिक भवन देखि तोसेबारी पैदल मार्ग	१०००००
३०	कृषि क्षेत्र	२०००००
३१	भैपरी	१८००००
	जम्मा	**४५०००००**

वडा नं ३

क्र.सं.	योजनाको नाम	बजेट
१	वेल कुलो निर्माण	१०००००
२	निन्नेकोटे कुलो निर्माण	५००००
३	बालनयन उपल्लो गोहपुक मोटरबाटो	२०००००
४	उपल्लो गोहपुक गोरेटो बाटो	५००००
५	सिम्ले पौवा निर्मा	५००००
६	रोगाहा खापा ईन्टेक निर्माण	५००००
७	तल्लो गोहपुक गोरेटो बाटो	५००००
८	पाँचमुरे कुलो बाँध निर्माण	५००००
९	धनुबाँसे सिंचाई कुलो	५००००
१०	सौर सिंचाई कुलो	५००००
११	सत्ताईसे कुलो बाध निर्माण	५००००
१२	वराहथान सिंचाई टंकी मर्मत	२५०००
१३	केलुङ डाँडा कुलो	५००००
१४	क्वादी ईन्टेक मर्मत	३००००
१५	जैसी टोल खरिपाटा गोरेटो बाटो	७५०००
१६	आँपडाँडा गोरेटो बाटो साविक ३	३००००
१७	अम्लिकोट खानेपानी व्यवस्थापन	१५००००
१८	पिपलमुनी सिंचाई पोखरी निर्माण	१०००००
१९	वेउलीवासे खेत कुलो निर्माण	५००००
२०	केलुङ्ग खेत प्रतिक्षालय	१५००००
२१	घरिथोक गोरेटो बाटो	१०००००
२२	गोमान सिंङ्ग कुलो निर्माण	५००००
२३	सिब्दिखोला बाँध निर्माण	५००००
२४	झर्ल्याङ्दी मोटरबाटो स्तरोन्नती	१५००००
२५	लाकुरी गोरेटो बाटो	२५०००
२६	रामपुरे डाँडा गोरेटो बाटो	५००००
२७	मचन्तला डर माथी गोरेटो बाटो	५००००
२८	मान्नेगैरा कुलो निर्माण	५००००
२९	सिब्दी खोला दमैडाँडा गोरेटो बाटो	७५०००
३०	चिउरीडाँडा गोरेटोबाटो	५००००
३१	झर्ल्यङ्दी कुलो निर्माण	५००००
३२	खाणमन्दीर मर्मत	५००००

३३	खोप्रेगैरा गोरेटो बाटो	२५०००
३४	बेदुवाडाँडा मोटरबाटो संरक्षण	५००००
३५	मोटरबाटो देखी नेपानेबारी गोरेटोबाटो	५००००
३६	कुलाईनिथान बाँसटारी गोरेटो बाटो	५००००
३७	स्वास्थ्यचौकी ब्यवस्थापन	२५०००
३८	खप्राक सिंचाईकुलो निर्माण	१०००००
३९	झ्याल्टुङ साठीमुरी कुलो	५००००
४०	चन्द्रेश्वर शिवालय मन्दीर गोरेटोबाटो	१०००००
४१	चिलुवा चिदिगैरा गोरेटोबाटो	१०००००
४२	मान्नेगैरा गोरेटोबाटो	५००००
४३	वल्लो चिलुवा गोरेटोबाटो	७५०००
४४	डुँड शिवमन्दिर पौवा मर्मत	७५०००
४५	नामसारी सिंचाईकुलो	५००००
४६	बउर-बगाले गोरेटोबाटो	२०००००
४७	कुलाईनथान कुलो संरक्षण	५००००
४८	बउर कल्भर्ट निर्माण	२०००००
४९	द्वारेडाँडा गोरेटोबाटो	३००००
५०	कुलामाथी कुलो निर्माण	५००००
५१	सिरुबारी गोरेटोबाटो	५००००
५२	युवा तथा खेलकुद	१५००००
५३	पालुस्थान मावि रङ्गरोगन	३०००००
५४	भाषा संस्कृती संरक्षण	१०००००
५५	पञ्चेबाजा ब्यवस्थापन शिब्दीखोला	१०००००
५६	खानेपानी मर्मत	३००००
५७	विद्युत ब्यवस्थापन	१०००००
५८	भैपरी	११००००
५९	सार्वजनिक सुनुवाई	३००००
६०	ड्रोन खरिद	४००००
	जम्मा	**४५०००००**
	वडा नं ४	
क.सं.	**योजनाको नाम**	**बजेट**
१	जनै मन्तर्ने चौपारी संरक्षण (पौवा निमार्ण) पिउने पानी	१५००००
२	आँगेखेत गैरादेखी खोला सम्म नाली निमार्ण	१०००००

३	सानो स्वामी चापसेरा गल्छिाना चापसेरा सिँचाई कुलो	१५००००
४	सानो स्वामी मन्दिर संरक्षण तथा वाद्यवादन सामाग्रि खरिद	१०००००
५	ईलाका प्रशासन देखि भित्री बजारमा लाईन जडान	७००००
६	पर्वत योग साधना केन्द्र घेराबार तार जालीको व्यवस्था	५००००
७	मर्दिखोला पुलनेर सार्वजनिक शौचालय मर्मत	३००००
८	वडा कार्यालय देखि मर्दिखोला सम्म ढल निकास	५००००
९	जन सेवा सं मा.वि. देखि बहुमुखी क्याम्पस जाने बाटो ढलान	३०००००
१०	हुवास बहुमुखी क्याम्पस अनुदान	१०००००
११	पाट्नेथर मोटरबाटो देखि दार्सिङ सम्म ठाडो सिंढी बाटो	१०००००
१२	शब्दचिन्तन मन्दिर व्यवस्थापन तथा मन्दिर जाने सिँढी बाटो	१०००००
१३	शब्दचिन्तन बोर्डिङ देखि मुल सडक गहते जाने सिँढी बाटो तथा रेलिङ	५००००
१४	आधारभुत अस्पताल जाने बाटो को रेलिङ निर्माण	५००००
१५	आलेचोक पछाडि कुवा मर्मत	२००००
१६	नायक आमा समूहको लागि आवश्यक सामाग्री खरिद	५००००
१७	तल्लो कोखे देखि माथिल्लो कोखे सम्म सिँढी बाटो	१०००००
१८	बेलको रुख मुनी गोरेटो बाटो निर्माण	५००००
१९	माथिल्लो धरमपानी प्रतिक्षलय निर्माण	१५००००
२०	हुवास किक्रिक खोरन्डाँडा मोटर साईकल मार्ग	२५००००
२१	सानोस्वामी बेलबारी गोरेटोबाटो मर्मत	१०००००
२२	चिदिगैरा देखि दाउँदली सम्म गोरेटो बाटो निर्माण	१०००००
२३	बडरे सिंचाई कुलो मर्मत	१०००००
२४	ढावगैरा देखि पलासे सम्म सिँढी बाटो	५००००
२५	पैयूँ कालिका प्रा.वि.कक्षाकोठा मर्मत	५००००
२६	छेडुवादेखि खोपकेन्द्र हुँदै ठूलडाँडा गोरेटो बाटो	१०००००
२७	तल्लो धरमपानी सानो चौपारीमा पौवा निर्माण	१०००००
२८	छेडुवा कुलो देखि उपल्लो धरमपानी जाने गोरेटो बाटो	१०००००
२९	मोटरबाटो देखि अमलडाँडा भित्री सिंढी बाटो तथा मोटर साईकल मार्ग	८००००
३०	दर्लामी डाँडा पाट्नेथर सिँढी बाटो	१०००००
३१	पुछारघर देखि अमलडाँडा सम्म गोरेटो बाटो	५००००
३२	गेडिखोला मोटर बाटो देखि काफ्ले बस्ती सम्म सिँढी बाटो	५००००
३३	ठूलो पँधेरामा पौवा निर्माण	१०००००
३४	बडहरे डाँडा मोटर साईकल मार्ग	५००००
३५	सौरीकोट स्कुलको पुरानो भवन मर्मत	१५००००

३६	बालज्योती स्कुल पछाडि देखि ढावा सम्म गोरेटो बाटो	५००००
३७	रिप भञ्याङ विशाल घर हुँदै कागती खेती जाने बाटो	१०००००
३८	गरिब विपन्न परिवारमा शौचालय निर्माण	३०००००
३९	तरकारीको बिउविजन खरिद	१०००००
४०	टोल विकास संस्था तथा उपभोक्ता समिति आवश्यक सामाग्री खरिद	३०००००
४१	विविध तथा भैपरी	२०००००
४२	सानो स्वामी पुल देखि मुल सडक सम्म मोटर साईकल मार्ग	५००००
४३	थुम्की भट्टराईडाँडा सिँढी बाटो	१०००००
	जम्मा	**४५०००००**
	वडा नं ५	
क्र.सं.	**योजनाको नाम**	**बजेट**
१	५ नम्बर वडा भित्रका सबैटोलका पदमार्गहरु	१००००००
२	विपन्न नागरिकको आवास निर्माण कार्यक्रम	६०००००
३	वडा कार्यालय भवन निर्माण	४०००००
४	बाल उद्यान तथा पार्क निमार्ण भोटेखर्क फिल्थुम	३०००००
५	प्रतिक्षालय निमार्ण (३ वटा)	३०००००
६	भुर्तेलथोक भञ्याङ पोखरी निर्माण	२०००००
७	पियाखेत कात्तिके तल्लोबानीडाडा सडक स्तरोन्नती	२०००००
८	उज्यालो वडा अभियान	२०००००
९	पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत	२०००००
१०	फिल्थुम कुलामाथी भोटेखर्क मोटर साईकल मार्ग (रिङरोड)	२०००००
११	सार्वजनिक तथा विपन्न नागरिकको शौचालय निर्माण	१५००००
१२	विद्युत महशुल	१५००००
१३	भुसालथोक - मर्दिखोला सडक स्तरोन्नती निरन्तरता	१०००००
१४	विरुवा केटिचौर आप (तल्लो विरुवा) सिंचाई कुलो निर्माण	१०००००
१५	गुरुङ गाउँ मण्डली प्रतिक्षालय निर्माण	१०००००
१६	वडा कार्यालय व्यवस्थापन तथा सार्वजनिक सुनुवाई	१०००००
१७	आरुगैरा देखि दलित बस्ती नयाँ सडक निर्माण	१०००००
१८	बालमैत्री स्थानिय शासन प्रवर्द्धन कार्यक्रम	१०००००
-	**जम्मा**	**४५०००००**
	वडा नं ६	
क्र.सं.	**योजनाको नाम**	**बजेट**
१	सार्वजनिक सुनुवाई	५००००

२	बालमैत्री स्थानीय शासन	१०००००
३	वडा स्तरीय विद्युत व्यवस्थापन	१०००००
४	वडा कार्यालय ब्यवस्थपा	२०००००
५	दुविल्ला खोला सित्ले खानेपानी मर्मत	५००००
६	वडा स्तरीय विउविजन वितरण	६५०००
७	लक्ष्मी आधारभुत विद्यालय सिंढी बाटो निर्माण	५००००
८	मेदिखोला पारी सिंचाईकुलो मर्मत	५००००
९	मेदिखोला स्वामी नेर पुल पिल्लर निर्माण	५००००
१०	सपौदि पौवा निर्माण	१०००००
११	भारती पँधेरा माथि बारी सिंढीबाटो निर्माण	१०००००
१२	सुदाय सोली घोप्टे गोरेटो बाटो निर्माण	१०००००
१३	अर्गानिक खाद्य तथा प्याकेजिङ उद्योगलाई अनुदान	३५०००
१४	स्वास्थ्य चौकी जाने क्वार्दी खोला कल्भर्ट निर्माण	३३५०००
१५	चिदेगैरा अर्चले बस्ती गोरेटो बाटो निर्माण	१०००००
१६	गौतमथर सिंढीबाटो निर्माण	१०००००
१७	धुवादी सिद्दखर्क सिढीबाटो निर्माण	१५००००
१८	कटुवा झो.पु जलुकेनी घडेरी थुम्का गोरेटोबाटो निर्माण	५००००
१९	लम्साल चौपारी मोटरबाटो ढलान	३५००००
२०	सित्ले दलित बस्ती ट्रस्ट निर्माण	१०००००
२१	जैविरे बस्ती संरक्षण	५००००
२२	कड्यान चौर साधने मगर डाँडा खानेपानी निर्माण योजना	४०००००
२३	चौर गोरेटो बाटो निर्माण	५००००
२४	तालपाटा डाँडाबारी तिलाहारे आलेपोखरी जुरे ढुंगा गवरेटो बाटो निर्माण योजना	१०००००
२५	वडा स्तरीय वस्ती संरक्षण	३५००००
२६	उपल्लो क्वार्दी झौरीखेत कुलो मर्मत	१०००००
२७	हाडीखर्क खानेपानी निर्माण योजना	१०००००
२८	उपल्लो सिरवानी सिंढी बाटो निर्माण योजना	१५००००
२९	काडेपानी रानाटोल खानेपानी निर्माण योजना	२०००००
३०	यज्ञश्वर आ.वि. ग्राउन्ड तार जाली	१५००००
३१	उपल्लो क्वार्दी पाटापाटी कुलो मर्मत	६५०००
३२	भारती थुम्का भल नियन्त्रण	५००००
३३	वरको रुख काँहु डाँडाकाँहु मोटर बाटो नाली ब्यवस्थापन	३०००००
३४	वडा स्तरीय फर्मदर्ता कृषकहरुका लागि अभिमुखीकरण कार्यक्रम	५००००

३५	वडा स्तरीय मोटरबाटो ससरसफाई	१५००००
	<u>जम्मा</u>	<u>४५०००००</u>
	वडा नं ७	
क्र.सं.	**योजनाको नाम**	**बजेट**
१	भोर्ले-हिले-भुर्तेलथोक गौरवको सडक	१००००००
२	उत्पादनसँग लगानी एक परीचालन भोर्ले बुहुउद्देश्यीय कृषक समूह (कार्यक्रम निरन्तर)	३५००००
३	चालालुङ्ग ढाँड - वडा कार्यालय सडक स्तरोन्नती	१५००००
४	चण्डी मन्दीर निर्माण हिले	२०००००
५	कालीका मन्दिर सडक सोलिङ्ग तथा स्तरोन्नती	१५००००
६	टोल नं ६ को समाग भवन निर्माण साझेदारी	३०००००
७	रिसीलखोला -विरौटा -चालालुङ्ग गाउँ गोरेटोबाटो	१५००००
८	आमा समूहलाई सहयोग कार्यक्रम	१०००००
९	विपन्न परिवारको शौचालय निर्माण ३ वटा	९००००
१०	कोलपाटा -पंगेनीथर- पोखरी गोरेटोबाटो	२०००००
११	धर्मोदय मावि खानेपानी ब्यवस्थापन	१५००००
१२	हाडीखर्क गाउँदेखी मन्दिर जाने गोरेटोबाटो	१२००००
१३	चोरगौडा कुवा - टुनेगैरा-ह्याब्रिङ गोरेटोबाटो	५००००
१४	हिले समीडाँडा गोरेटोबाटो निरन्तरता	१०००००
१५	मटलाकुलो मर्मतसम्भार	१०००००
१६	ठकुरीटोल-कटहरे गोरेटोबाटो हिले	१०००००
१७	चालालुङ्ग पँधेरो मर्मत निर्माण	५००००
१८	काहुलेगैरा गोरेटोबाटो	५००००
१९	भोर्ले झरना कुलो निर्माण थुम्का सिस्नेघारी	२०००००
२०	ईकाङ्ग भोर्ले पँधेरो समिति निर्माण	५००००
२१	बालमैत्री कार्यक्रम	५००००
२२	लुतडाँडा घुम्ती-माईथानडाँडा - दाङसिङगाउँ गोरेटवबाटो	१०००००
२३	वडाकार्यालय ब्यवस्थापन मर्मत फर्निचर	१५००००
२४	अर्बालुङ्ग - खोलाखर्क गोरेटोबाटो	८००००
२५	जनतामावि कार्यालय च्यानलगेट निर्माण साझेदारीश्	५००००
२६	जुनोटीस डिजिज तालिम तथा पशु औषधि खरिद	१०००००
२७	हिले स्वास्थ्य ईकाइ देखी डाँडापाटा गोरेटो बाटो	५००००
२८	बर - धैरेनीडाँडा - घोप्टेढुङ्गा गोरेटोबाटो	५००००
२९	ज्येष्ठनागरिक सम्मान कार्यक्रम	५००००

३०	भोर्ले चौपारीमुनी खेलमैदान निर्माण निरन्तरता	६००००
३१	धाराघर देखी दलितबस्ती सिरान समम सडक निर्माण	१०००००
	जम्मा	**४५०००००**

सशर्त अनुदान तर्फका कार्यक्रमहरु

क.स.	कार्यक्रम /कार्यक्रम	खर्च शीर्षक	बजेट रु.
	कृषि तर्फका कार्यक्रम		
१	कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य तथ्याकं अध्यावधिक कार्यक्रम	२६३३२	६००००
२	कृषि तथा पशु सेवाका एक गाँउ एक प्राविधिकहरुको तलव भत्ता	२६३३२	५१६०००
३	कृषि स्नातक करार	२६३३२	५२५०००
४	किसान सूचीकरण कार्यक्रम	२६३३२	१०००००
५	आ.व. २०८१/०८२ मा नँया सुन्तलाजात पकेट विकास कार्यक्रम संचालन प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण कार्यक्रम	२६३३२	१२०००००
	जम्मा		**२४०१०००**
	पशु तर्फका कार्यक्रम		
१	रेबिज नियन्त्रण कार्यक्रम	२६३३२	८००००
२	एक पालिका एक भेटेरिनरी डाक्टर	२६३३२	५२५०००
३	इपिडेमियोलोजिकल रिपोर्टिङ्ग	२६३३२	१२०००
४	जुनोटिक रोगहरू, AMR सम्बन्धि पैरवी तथा अभिमूखिकरण कार्यक्रम,AMR Day,Rabies Day	२६३३२	२००००
५	महामरी/आकास्मिक रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	२६३३२	८००००
	जम्मा	-	**७१७०००**
	शिक्षा तर्फका कार्यक्रम		
१	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	२६३३२	८०००००
२	शैक्षिक सुशासनका लागि सस्थागत क्षमता विकास, विद्यार्थी परीक्षण मुल्याङ्कन, शिक्षक मेन्टरिङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण	२६३३२	७८१०००
३	विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिकालागि छनौट भएका (कक्षा ६-१२ मा अध्ययनरत) विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	२६३३२	१५३०००
४	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	२६३३२	२३२०००
५	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान	२६३३२	२४४२५०००

क.स.	कार्यक्रम /कार्यक्रम	खर्च शीर्षक	बजेट रु.
	शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारी,प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)		
६	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड व्यवस्थापन	२६३३२	६४१०००
७	विपद्का समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि सिकाइ आपुरण तथा द्रुत सिकाइ योजना (ReAL) कार्यान्वयन	२६३३२	४०००००
८	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	२६३३२	३०८९०००
९	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	२६३३२	१५२००००
१०	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (स्थानीय विषय/मातृभाषाको समेत)	२६३३२	१५६२०००
११	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ समाग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाइ अनुदान	२६३३२	५६३०००
१२	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	२६३३२	३४६८०००
१३	आधारभूत तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारीहरु समेत)	२६३३२	१०३०६५०००
१४	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	२६३३२	९१२००००
१५	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	२६३३२	११५००००
	जम्मा		**१५०९६९०००**
	स्वास्थ्य तर्फका कार्यक्रम		
१	स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य चौकी, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, अस्पताल तथा आयुर्वेद औषधालयहरुमा कार्यरत स्थायी कर्मचारीहरुको स्वीकृत दरवन्दी अनुसारको तलव, महगी भत्ता र पोषाक भत्ता	२६३३२	२७९०००००
२	पोषण कार्यक्रम	२६३३२	४७६०००
३	स्थानीय तहको साझेदारीमा नियमित खोप सुदृढीकरण, पूर्ण खोप सुनिश्चतता र दीगोपनाका लागि स्वास्थ्यकर्मिबाट वडामा घरधुरी सर्वेक्षण, पालिकाबाट वडा भेरिफिकेसन, अनुगमन तथा प्रमाणीकरणको सुपरिवेक्षण तथा व्यवस्थापन खर्च	२६३३२	३०६०००
४	परिवार योजना सेवा	२६३३२	१२५०००

क.स.	कार्यक्रम /कार्यक्रम	खर्च शीर्षक	बजेट रु.
५	एच.पी.भी. खोप अभियान तथा नियमित खोपमा शुरुवात को लागि कार्यक्रम संचालन तथा ब्यबस्थापन (स्वास्थ्यकर्मीको तालिम, महिला स्वास्थ्यस्वयंमसेविका/ स्वयंसेवक को अभिमुखीकरण, विद्यालय शिक्षक को बैठक र पालिका तथा वडा खोप समन्वय समितिको बैठक) खर्च	२६३३२	२२७०००
६	आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधि खरिद	२६३३२	१०९३०००
७	आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम (आयुर्वेद औषधालय)	२६३३२	५५००००
८	पोषणमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धन	२६३३२	३०००००
९	नियमित तथ्याङ्कको गुणस्तर वृद्धिका लागि स्वास्थ्य संस्थाहरूको मासिक बैठक, डाटा भेरिफिकेशन तथा भ्यालिडेशन एवम् अर्धबार्षिक र बार्षिक समिक्षा	२६३३२	२३००००
१०	मृगौला प्रत्यारोपण गरेका, डायलाइसिस गराइरहेका, क्यासर रोगी र मेरूदण्ड पक्षघातका विरामीहरूलाई औषधि उपचार खर्च बापत मासिक रु ५ हजार दरले उपलब्ध गराइने रकम	२६३३२	१५०००००
११	समुदायलाई क्षयरोग सम्बन्धी अभिमुखिकरण एवम् घरदैलो क्षयरोग खोजपडताल कार्यक्रम। क्षयरोगका जोखिम समुह तथा स्वास्थ सेवाको पहुच कम भएका समुदायमा सकृय क्षयरोग खोजपडताल कार्यक्रम। घरपरिवारका सदस्यहरूको सम्पर्क परिक्षण, एवं पाँच वर्ष मुनिका बालबालिमा क्षयरोग रोकथाम सम्बन्धी टी.पि.टी. कार्यक्रम।	२६३३२	९३०००
१२	IMNCI को सचेतनात्मक कार्यक्रम	२६३३२	१०००००
१३	राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम (पोसाक प्रोत्साहन र यातायात खर्च)	२६३३२	१२१००००
१४	स्वास्थ्य चौकी (आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र) को न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम (अभिमुखीकरण, समिक्षा, फलो अप , अनुगमन तथा सुदृधिकरण समेत)	२६३३२	११३०००
१५	आकस्मिक अवस्थामा औसधि एवं ल्याब सामाग्री ढुवानी, रेकर्डिङ तथा रिपोर्टिङका लागि फर्म फरमेट छपाइ, ई-टि.बि रजिस्टरअध्यावधिक, विश्व क्षयरोग दिवस सम्बन्धी कार्यक्रम, स्थलगत अनुशिक्षण तथा सुपरिवेक्षण, क्षयरोगका कार्यक्रमको अर्ध बार्षिक समिक्षा तथा कोहर्ट विश्लेषण	२६३३२	१२५०००
१६	किशोरकिशोरी स्वास्थ्य सेवा	२६३३२	८४०००
१७	स्थानिय तह मार्फत मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम सन्चालन	२६३३२	१०४००००

क.स.	कार्यक्रम /कार्यक्रम	खर्च शीर्षक	बजेट रु.
१८	स्थानिय तह तर्फ मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा, गर्भवती उत्प्रेरणा सेवा, रक्तसंचार, न्यानो झोला, सुरक्षित निशुल्क गर्भपतन र नवजात शिशुको निशुल्क उपचार कार्यक्रम	२६३३२	६३२०००
१९	प्रजनन् रुग्णता स्वास्थ्य सेवा	२६३३२	५७०००
२०	बिश्व रक्तचाप दिवस तथा आत्महत्या न्यूनीकरण दिवस मनाउने	२६३३२	२००००
	जम्मा		**३६१८१०००**
	प्रधानमन्त्री रोजगार तर्फका कार्यक्रम		
१	रोजगारी सृजना (नेपाल सरकार)	२६३३२	१०८००००
२	रोजगार संवाद मञ्चको सञ्चालन	२६३३२	३००००
३	रोजगारीमा खटिनु पूर्व अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन	२६३३२	३५०००
४	रोजगार सहायकको तलब	२६३३२	५०००००
५	रोजगार संयोजकको स्थानीय भत्ता	२६३३२	१४२०००
६	रोजगार सेवा केन्द्रको लागी मसलन्द खर्च	२६३३२	१०००००
७	रोजगार संयोजकको तलव	२६३३२	५६८०००
८	रोजगार संयोजकको पोसाक	२६३३२	१००००
९	रोजगार सहायको स्थानीय भत्ता	२६३३२	१०००००
१०	स्थानीय तहको रोजगार रणनीति तर्जुमा/ अध्यावधिक/ कार्यान्वयन तथा आन्तरीक रोजगारी प्रवर्द्धन अभियान सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन	२६३३२	१०००००
११	रोजगार सहायकको पोशाक भत्ता	२६३३२	१००००
१२	सञ्चालित रोजगार आयोजनाहरुको अनुगमन/निरिक्षण	२६३३२	१०००००
१३	श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान सम्बन्धी क्रियाकलाप संचालन	२६३३२	१०००००
१४	प्राविधिक सहायकको स्थानीय भत्ता	२६३३२	१०००००
१५	रोजगारी सृजना (आई.डि.ए.)	२६३३२	२६७२०००
१६	अन्य विविध खर्च (चिया, पानि लगायत अन्य विविध)	२६३३२	२४०००
१७	प्राविधिक सहायकको पोसाक	२६३३२	१००००
१८	प्राविधिक सहायकको तलव	२६३३२	५०००००
१९	गुनासो सुनुवाइ कार्यक्रम	२६३३२	२०००००
	जम्मा		**६३८१०००**
	लघुउद्यम तर्फका कार्यक्रम		
१	सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा बृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समुहमा प्रबिधि हस्तान्तरण	२६३३२	१४००००
२	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन	२६३३२	२४००००

क.स.	कार्यक्रम /कार्यक्रम	खर्च शीर्षक	बजेट रु.
	निर्देशिका, २०७७ बमोजिम उद्यमीको स्तरोन्नती (आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्ताजगी र एडभान्स सीप विकास तालिम कार्यक्रम)		
३	अति गरिब परिवारहरुको लागि कम्तिमा १० जनाको लागि हुने गरी साझा सुविधा केन्द्रको स्थापना।	२६३३२	५०००००
४	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम लघु उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना गर्ने	२६३३२	९२००००
	जम्मा		**१८०००००**
	गरिबसँग विश्वेश्वर तर्फ कार्यक्रम		
१	गरिबसँग विश्वेश्वर कार्यक्रमको लागि सामाजिक परिचालकको मसलन्द खर्च	२६३३२	२००००
२	गरिबसँग विश्वेश्वर कार्यक्रमको लागि सामाजिक परिचालकको पारिश्रमिक	२६३३२	३९००००
३	गरिबसँग विश्ववेश्वर कार्यक्रम लागु भएका स्थानीय तहमा कार्यक्रम सञ्चालन खर्च	२६३३२	३०००००
४	गरिबसँग विश्वेश्वर कार्यक्रमका सामाजिक परिचालको पोशाक खर्च	२६३३२	२००००
	जम्मा		**७३००००**
	पञ्जीकरण तर्फका कार्यक्रम		
१	स्थानीय तहका फिल्ड सहायकको लागत साझेदारी अन्तर्गत संघीय सरकारले व्यहोर्ने ७ महिनाको पारिश्रमिक बापतको रकम (बाँकी ६ महिनाको सम्बन्धित स्थानीय तहले व्यहोर्ने)	२६३३२	२३१०००
२	एम.आई.एस.अपरेटर र फिल्ड सहायक पोशाक भत्ता	२६३३२	२००००
३	स्थानीय तहका MIS Operator को लागत साझेदारी अन्तर्गत संघीय सरकारले व्यहोर्ने ७ महिनाको पारिश्रमिक बापतको रकम (बाँकी ६ महिनाको सम्बन्धित स्थानीय तहले व्यहोर्ने)	२६३३२	२४४०००
	जम्मा		**४९५०००**
	खानेपानी तथा सरसफाई स्वच्छता तर्फका कार्यक्रम		
१	स्वीकृत कार्यविधि बमोजिम स्थानीय तहहरुबाट WASH Plan बनाउने कार्य	२६३३२	**२०००००**
	भौतिक पूर्वाधार तर्फका कार्यक्रम		
१	ठुलडाँडा, धरमपानी पैयूँकोट अधुरो पदमार्ग निर्माण, पैयूँ गापा-4	२६३३६	९००००००

क.स.	कार्यक्रम /कार्यक्रम	खर्च शीर्षक	बजेट रु.
	पर्वत		
२	सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम :- पर्वत जिल्ला क्षेत्र नं. १ अन्तर्गत पैयूं गाउँपालिका- २९० वटा	२६३३६	१५२१०००
३	घांग्रेको झो.पु पैयूं १, अर्थुन वेउलिवास झो.पु. पैयूं २, चिसा पानी घाट झो.पु. पैयूं ५, कटुवाघाट झो.पु. पैयूं ६, काभ्राभन्ज्यांग दोभान्घात पैयूं ७, दुड़ेघाट झो.पु. पैयूं ७, गेदिखोला आलेपुल पैयूं-4, सिसौली डूडेघाट पैयूं-6 पैयूं गाउँपालिका, पर्वत	२६३३६	१००००००
४	पालुस्थान र छहरे झरना पर्यटकीय स्थल प्रवर्द्धन कार्यक्रम पैयु गापा ३ र ५	२६३३६	४५०००००
	जम्मा	-	**१६०२१०००**
	संघीय सशर्त अनुदान जम्मा	-	**२१५८९५०००**
	संघीय समपुरक अनुदान तर्फ		
१	ठि्लवेसी भर्मा कुभिण्डे घुम्सुङ्ग हुदै पर्यटकिय स्थल न्यौपानेगाउँ जाने सडक पैयूँ-2, पर्वत	२६३३४	६००००००
७७	**कुल जम्मा**		**२२१८९५०००**
	प्रदेश तर्फ		
१	सरौखोला सिरवानी हाँडिखर्क ग्यामी भोर्ले सडक पैयूँ- 6,7 पर्वत (समपुरक अनुदान)		६००००००
२	गल्छिना धरमपानी पैयूँकोट पदमार्ग पैयूँ - 4 (विशेष अनुदान)		४००००००
	जम्मा	-	**१००००००००**
८०	**संघ र प्रदेशको कुल जम्मा**	-	**२३१८९५०००**

गाउँसभाको १४ औं अधिवेशनका निर्णयहरु

बैठक संख्या- १

१ सभाध्यक्ष श्री तोरण मल्ल ठकुरीज्यूबाट गाउँसभाको बैठकमा प्रस्तुत अनुसूची -१ बमोजिमको पैयूँ गाउँपालिकाको आगामि आ.व.०८१/८२ को बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम उपर छलफल गरी सर्वसम्मत पारित गरियो ।

बैठक संख्या- २

१ उपाध्यक्ष श्री यामकुमारी रानाद्वारा गाउँसभामा प्रस्तुत अनुसूची -१ बमोजिमको **आर्थिक विधेयक, २०८१** सर्वसम्मत पारित गरियो ।

२ उपाध्यक्ष श्री यामकुमारी रानाद्वारा गाउँसभामा प्रस्तुत अनुसूची -२ बमोजिमको आ.व.०८१/८२ को बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम सर्वसम्मत पारित गरियो ।

३ उपाध्यक्ष श्री यामकुमारी रानाद्वारा गाउँसभामा प्रस्तुत अनुसूची -३ बमोजिमको विनियोजन विधेयक, २०८१ सर्वसम्मत पारित गरियो ।

बैठक संख्या- ३

१ उपाध्यक्ष श्री यामकुमारी रानाद्वारा गाउँसभामा प्रस्तुत अनुसूची-१ वमोजिमको खानेपानी तथा सरसफाई र स्वच्छता विधेक, २०८१ उपर छलफल गरी सर्वसम्मत पारित गरियो।

बैठक संख्या- ४

१ सभाध्यक्ष श्री तोरण मल्ल ठकुरीज्यूबाट गाउँसभामामा प्रस्तुत आ.व.०८०/८१ को पैयूँ गाउँकार्यपालिकाको सम्पूर्ण बैठकका निर्णयहरु अनुमोदन गर्ने निर्णय गरियो ।

२ सभाध्यक्ष श्री तोरण मल्ल ठकुरीज्यूबाट गाउँसभामामा प्रस्तुत आ.व.०८०/८१ का लागि १२ औं र १३ औं गाउँसभाले विनियोजन गरेका अनुसूची -१ बमोजिमका योजना तथा कार्यक्रमहरु संशोधन गरी आ.व.०८०/८१ को हाल सम्मको अनुसूची- २ बमोजिमको आय व्यय अनुमोदन गरियो ।

पैयूँ गाउँपालिकाका पदाधिकारीहरु

क्र.स.	नाम	पद	सम्पर्क नं.
१	श्री तोरण मल्ल ठकुरी	अध्यक्ष	९८५६०२१५८१
२	श्री यामकुमारी राना	उपाध्यक्ष	९८४६०८३७८६
३	श्री मिन प्रसाद न्यौपाने	१ नं. वडा अध्यक्ष	९८५७६४४९२१
४	श्री नरभुपाल काफ्ले	२ नं. वडा अध्यक्ष	९८५७६३११८८
५	श्री चन्द्रबहादुर थापा	३ नं. वडा अध्यक्ष	९८४९४३८३०६
६	श्री टुकलाल न्यौपाने	४ नं. वडा अध्यक्ष	९८५७०३२३६४
७	श्री नारायण भुर्तेल	५ नं. वडा अध्यक्ष	९८५६०८२८८२
८	श्री गंगाधर अधिकारी	६ नं. वडा अध्यक्ष	९८४३५४७५२०
९	श्री तोयनाथ शर्मा	७ नं. वडा अध्यक्ष	९८४७६४८५४१
१०	श्री मिठु क्षेत्री	३ नं. वडा महिला सदस्य	९८४१६३९६२८
११	श्री चन्द्रकला न्यौपाने	६ नं. वडा महिला सदस्य	९८६११८३६४४
१२	श्री सर्मिला नेपाली	४ नं. वडा दलित महिला सदस्य	९८४७४३१९९२
१३	श्री उमादेवी वि.क.	५ नं. वडा दलित महिला सदस्य	९८६४४४६५९२
१४	श्री फुलमाया सुनार	अल्पसंख्यक तथा दलित	९८१७११७१२०
१५	श्री बबिता हिताङ	अल्पसंख्यक तथा दलित	९७६५५९६७९६
१६	श्री बेलमाया गुरुङ	१ नं. वडा महिला सदस्य	९८२५१२८११९
१७	श्री यताकुमारी श्रेष्ठ	२ नं. वडा महिला सदस्य	९८४६१७८७५९
१८	श्री पेमाकुमारी भण्डारी	४ नं. वडा महिला सदस्य	९८६२११८३८४
१९	श्री लिला भुसाल	५ नं. वडा महिला सदस्य	९८६७१२६५३०
२०	श्री देवी सापकोटा	७ नं. वडा महिला सदस्य	९८४७६७३५१४
२१	श्री पूर्णमा नेपाली	१ नं. वडा दलित महिला सदस्य	९८२५११५९०९
२२	श्री ईश्वरी सार्की	२ नं. वडा दलित महिला सदस्य	९८२९१३०६२४
२३	श्री रेजिना सुनार	३ नं. वडा दलित महिला सदस्य	९७४५९८११८२
२४	श्री मनकुमारी वि.क.	६ नं. वडा दलित महिला सदस्य	९८६०५३००८५

क्र.स.	नाम	पद	सम्पर्क नं.
२५	श्री डिलमाया सुनार	७ नं. वडा दलित महिला सदस्य	९८२५११५९२८
२६	श्री टिकाराम न्यौपाने	१ नं. वडा खुला सदस्य	९८४७५९६३७८
२७	श्री ठानदेउ न्यौपाने	१ नं. वडा खुला सदस्य	९८२४९९८४२१
२८	श्री थमबहादुर थापा	२ नं. वडा खुला सदस्य	९८६२३९४९३८
२९	श्री गोमन सिंह थापा	२ नं. वडा खुला सदस्य	९८४६७२०२५०
३०	श्री गिरी प्रसाद काफ्ले	३ नं. वडा खुला सदस्य	९८४६७०१७८५
३१	श्री हिमलाल भट्टराई	३ नं. वडा खुला सदस्य	९७४२३३९४४६
३२	श्री नुमाखर बस्याल	४ नं. वडा खुला सदस्य	९८४७६७३१६५
३३	श्री ललित प्रताप सेन	४ नं. वडा खुला सदस्य	९८०४१९८३८८
३४	श्री ओमप्रकाश भुर्तेल	५ नं. वडा खुला सदस्य	९८५७६३०७१७
३५	श्री टाम प्रसाद तिवारी	५ नं. वडा खुला सदस्य	९८६६०६२९०९
३६	श्री विनय विक्रम राना	६ नं. वडा खुला सदस्य	९८५६००९२९२
३७	श्री विष्णु प्रसाद भण्डारी	६ नं. वडा खुला सदस्य	९७४८७६१५२६
३८	श्री पदम बहादुर आले	७ नं. वडा खुला सदस्य	९८४३८८६४५४
३९	श्री हरिप्रसाद पैनी	७ नं. वडा खुला सदस्य	९८६९१७४७८१

पुनश्च: वडा नं. ७ बाट निर्वाचित वडा सदस्य श्री हरिप्रसाद पैनी हाल जिल्ला समन्वय समिति पर्वतको सदस्य पदमा निर्वाचित हुनुभएको छ ।

गाउँपालिका कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरु

सि. न.	कर्मचारीको नाम	पद	सेवा	ठेगाना	सम्पर्क नं.
१	ई.राजिव रिमाल	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	प्रशासन	कुश्मा न.पा.१०, पर्वत	९८५७६२०५४३
२	सुरज अधिकारी	प्रशासकीय अधिकृत सातौं	प्रशासन	गल्याङ न.पा. स्याङ्जा	९८४६६२७२७६
३	सरिता डुम्रे	लेखा अधिकृत सातौं	लेखा	वालिङ्ग न.पा.	९८४६१८२३३७
४	अनिल कमल न्यौपाने	ईन्जिनियर सातौं	प्राविधिक	पैयूँ गा.पा-५, पर्वत	९८४१७२८७३०
५	गोविन्दराज सुवेदी	शिक्षा अधिकृत सातौं	प्रशासन	फलेवास १	९८४६८५२३९२
६	गिरिराज रोका मगर	शिक्षा अधिकृत सातौं	प्रशासन	स्वर्गद्वारी न.पा. प्यूठान	९८६३१५०४३५
७	सम्जना आचार्य	प्रशासकीय अधिकृत सातौं	प्रशासन		९८४६७७८०२८
८	देवी प्रसाद भुर्तेल	ज.स्वा.नि.	स्वास्थ्य	पैयूँ गा.पा.-५ पर्वत	९८५७६३०५१४
९	युवराज सुवेदी	ले.अ. छैटौं	लेखा	तुलसिपुर.१६,दाङ	९८५७६२३१९७
१०	विष्णु कुमारी क्षेत्री	सि.अ.न.मी	स्वास्थ्य	पैयूँ गा.पा-३, पर्वत	९८५६०७१२१०
११	विश्वास अधिकारी	कृषि स्नातक	कृषि	भानु न.पा. ११ तनहूँ	९८४०५३८४२२
१०	लालबाबु यादव	भेटेरिनरी डाक्टर	भेटेरिनरी	लक्ष्मिपुर ५ धनुसा	९८०१६७३५६३
११	विकास सुवेदी	आ.ले.प. पाँचौं	लेखा	कु.न.पा.१२, पर्वत	९८६७६६६६७३
१२	शालिक रिजाल	सहायक पाँचौं	लेखा	पैयू गा.पा-४, पर्वत	९८४१०७८३३९
१३	सुवास पौडेल	कम्प्युटर अपरेटर	विविध	फलेवास न.पा-४, पर्वत	९८४३४०२५७९
१४	कल्पना देवी शर्मा	प्रा.स.	शिक्षा	विहादी-३, पर्वत	९८६०६९७६५६
१५	राजेन्द्र तिवारी	प्राविधिक पाँचौ	प्राविधिक	पैयूँ गा.पा.३	९८५७६३०६६३
१६	कमल बस्याल	प्राविधिक पाँचौ	प्राविधिक	पैयूँ गा.पा. ४	९७६२८६७८८६
१७	मुकुन्द गौतम	MIS अपरेटर	विविध-	पैयू गा.पा-६, पर्वत	९८५६०५५५३०
१८	राजेश हमाल	सहायक चौथो(निजी सचिव)	प्रशासन	पैयूँ गा.पा.-७, पर्वत	९८५६०७३४२३
१९	प्रवीण बुढा मगर	खा.पा.स.टे	प्राविधिक	बन्गाड कुपिण्डे न.पा-११ सल्यान	९८६६८४७१०४

सि. न.	कर्मचारीको नाम	पद	सेवा	ठेगाना	सम्पर्क नं.
२०	सुवास भट्टराई	अ.स.ई	इन्जिनियर	विहादी गा.पा-६,पर्वत	९८५७६४४६५५
२१	शारदा शर्मा	प्राविधिक सहायक	प्राविधिक	फलेवास न.पा.५, पर्वत	९८६९२११८९४
२२	रचना नेपाली	प.स्वा.प्राविधिक	पशु सेवा	प्यूठान न.पा. ३, प्यूठान	९८६६२०३९५३
२३	हिमाल शर्मा	प.स्वा.प्राविधिक	पशु सेवा	वुढिगंगा गा.पा. ५, वाजुरा	९८६५९५०७९४
२४	उमादेवी डुम्रे	स.म.वि.नि.	विविध	वालिङ न.पा.१४, स्याङ्जा	९८६५३९८३५१
२५	कमला शर्मा	सहायक चौथो	प्रशासन	बा.न.पा १४, बाग्लुङ	९८४७६३३०१५
२६	निर्मला भट्टराई	रोजगार सहायक	प्रशासन	विहादी गा.पा.६ पर्वत	९८६४५५६५७२
२७	सोनी श्रेष्ठ	उद्यम विकास सहजकर्ता	विविध	कुश्मा न.पा. ५ पर्वत	९८६६४६८९३८
२८	वन्दना सापकोटा	अमिन	प्राविधिक	पैयू गा.पा. ६	९८६७९७१८३२
२९	मात्रिका देवी पौडेल	फिल्ड सहायक	-	पैयूँ गा.पा-६, पर्वत	९८४३४०५४१६
३०	मनोज कुमार भारती	कार्यालय सहायक	-	पैयूँ गा.पा.-६ पर्वत	९७६२५४६१७१
३१	विमला न्यौपाने	का.स	-	पैयूँ गा.पा-१, पर्वत	९८२४१६७०४४
३२	चेतकुमारी कुँवर	का.स	-	पैयू गा.पा-०४, पर्वत	९८२८३२९३१०
३३	झनक कुमारी चौधरी	का.स	-	पैयू गा.पा-०४, पर्वत	९८१६१६९१७८
३४	याम बहादुर थापा	का.स	-	पैयू गा.पा-०४, पर्वत	९८०६१६००८०
३५	टोपबहादुर राना	का.स.	-	पैयूँ गा.पा.-२ पर्वत	९८४७७७१९८८
३६	रमाकान्त तिवारी	का.स.	-	पैयूँ गा.पा.-३ पर्वत	९८४७७४९४८१
३७	रामप्रताप सेन	सवारी चालक	-	पैयूँ गा.पा.-३ पर्वत	९८०६१०९०८४
३८	दिपक सुनार	सवारी चालक	-	पैयू गा.पा.- १ पर्वत	९८६१०६४३७७
३९	सुवास सेन	हेभी सवारी चालक	-	पैयू गा.पा.- २ पर्वत	९८१९४४९१५१
४०	पिताम्वर भुर्तेल	सरसफाई कर्मचारी	-	पैयू गा.पा.- ५ पर्वत	९८६११८३६४०

वडामा कार्यरत वडा सचिव र प्राविधिक सहायक कर्मचारीहरुको विवरण:

सि.न.	कर्मचारीको नाम	पद	सेवा	कार्यरत कार्यालय	सम्पर्क नं.
१	सुवास पौडेल	वडा सचिव	वडा सचिव	१ नं वडा कार्यालय, टकलाक पर्वत	९८५७६५५००१
२	रिताकुमरी रिजाल	अ.स.इ	प्राविधिक	२ नं वडा कार्यालय, त्रिवेणी पर्वत	९८५७६३०९६०
३	प्रेम प्रसाद भुसाल	अ.स.इ	प्राविधिक	३ नं वडा कार्यालय, वेउलीबास पर्वत	९८४७४३०७३७
४	सविना चापागाई	वडा सचिव	प्रशासन	४ नं वडा कार्यालय, हुवास	९८५६०४६९१२
५	टुका कुमारी शर्मा	प्रा.स	प्राविधिक	५ नं वडा कार्यालय, चिसापानी पर्वत	९८६७६६३६२९
६	विक्रम भुसाल	सहायक पाँचौ	प्रशासन	६ नं वडा कार्यालय, सरौंखोला पर्वत	९८५६०७०४९३
७	रामबहादुर बलामी	सहायक पाँचौ	प्रशासन	७ नं वडा कार्यालय, भोर्ले पर्वत	९८५७६५५००७
८	टिका भट्टराई न्यौपाने	का.स	-	१ नं वडा कार्यालय, टकलाक पर्वत	९८६७७७३८४२
९	उमाकान्त बस्याल	का.स	-	१ नं वडा कार्यालय, टकलाक पर्वत	९८४७६४८४६४
१०	अम्लिसा काफ्ले	का.स	-	२ नं वडा कार्यालय, त्रिवेणी पर्वत	९८१४१८००३६
११	लक्ष्मी प्रधान	का.स	-	३ नं वडा कार्यालय, हुवास पर्वत	९८४६७२०३६१
१२	ईन्द्र कुमारी न्यौपाने	का.स	-	४ नं वडा कार्यालय, हुवास	९८६७२६०५७५
१३	दुर्गाप्रसाद भुर्तेल	का.स	-	५ नं वडा कार्यालय, चिसापानी पर्वत	९८४७५३८९८०
१४	ताराकुमारी राना	का.स	-	६ नं वडा कार्यालय, सरौंखोला पर्वत	९८४७६७९१३३
१५	ललिता गुरुङ	का.स	-	७ नं वडा कार्यालय, भोर्ले पर्वत	९८६६३४५५३४

पैयूँ हटिया आयुर्वेद औषधालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरणः

सि.न.	कर्मचारीको नाम	पद	सेवा	कार्यरत कार्यालय	सम्पर्क नं.
१	दिनेश आले	कविराज निरीक्षक	स्वास्थ्य	पैयूँ हटिया आयुर्वेद औषधालय	९८५६०५४१९८
२	सुनिता चौधारी	बैद्य	स्वास्थ्य	आयुर्वेद औषधालय	९८२६५७२६३६
३	सिता काफ्ले	का.स		पैयूँ हटिया आयुर्वेद औषधालय	९७१३९४८४२७
४	मैना प्रधान	का.स		पैयूँ हटिया आयुर्वेद औषधालय	९७६२५९३८३७

गरिवसँग विश्वेश्वर कार्यक्रम

क्र.स.	नाम	पद	सेवा	कार्यस्थान	ठेगाना	सम्पर्क नं.
१	देवीसरा गौतम तिवारी	सा.प.	-	वडा नं. ६	पैयूँ गा.पा.-६	९८४९३६६२५४
२	भागिरथी पाण्डे भुसाल	सा.प	-	वडा नं. ७	पैयूँ गा.पा.-७	९८६७६२७६८८

विद्यालयका प्रधानाध्यापकतर्फ

सि नं.	कर्मचारीको नाम	पद	सेवा	कार्यरत विद्यालय	ठेगाना	सम्पर्क नं.
१	यामप्रसाद भुसाल	प्र.अ.	शिक्षा	टकलाक मा .वि.	पैयूँ गा.पा. १ पर्वत	९८४७७००६३८
२	हरिप्रसाद भुसाल	प्र.अ.	शिक्षा	देउराली प्रा .वि.	पैयूँ गा.पा. १ पर्वत	९८४७१७८५८८
३	सावित्रा कुमारी भट्टराई	प्र.अ.	शिक्षा	नमुना सरस्वती प्रा.वि.	पैयूँ गा.पा. १ पर्वत	९८०६५८४२८२
४	रुमा रस्पाली राना	प्र.अ.	शिक्षा	बाल प्रतिभा प्रा .वि.	पैयूँ गा.पा. १ पर्वत	९८४६२६८८०८
५	हिमलाल बसेल	प्र.अ.	शिक्षा	निर्मल जनसेवा मा .वि.	पैयूँ गा.पा. २ पर्वत	९८५७६३०७५३
६	दुर्गाबहादुर थापा	प्र.अ.	शिक्षा	जनपृय आ.वि.	पैयूँ गा.पा. २ पर्वत	९८४७६४८२९२

सि नं.	कर्मचारीको नाम	पद	सेवा	कार्यरत विद्यालय	ठेगाना	सम्पर्क नं.
७	धनबहादुर थापा	प्र.अ.	शिक्षा	खेल्ने पोखरी प्रा .वि.	पैयूँ गा.पा. २ पर्वत	९८६७७४२७८३
८	पूर्णचन्द्र काफ्ले	प्र.अ.	शिक्षा	पालुस्थान मा .वि.	पैयूँ गा.पा. ३ पर्वत	९८५७६३०७०८
९	देउ वहादुर विश्वकर्मा	प्र.अ.	शिक्षा	दीपज्योती प्रा .वि.	पैयूँ गा.पा. ३ पर्वत	९८४७४०७८३६
१०	पम्फा न्यौपाने	प्र.अ.	शिक्षा	सिन्दुरे प्रा .वि.	पैयूँ गा.पा. ३ पर्वत	९७४६५२४८३८
११	बोधराज शर्मा	प्र.अ.	शिक्षा	बालनयन प्रा .वि.	पैयूँ गा.पा. ४ पर्वत	९८४७६७३९०४
१२	टिकाराम काफ्ले	प्र.अ.	शिक्षा	जनसेवा सं.मा.वि.	पैयूँ गा.पा. ३ पर्वत	९८६९०९१०९०
१३	टकबहादुर थापा	प्र.अ.	शिक्षा	पैयूँ कालिका प्रा.वि.	पैयूँ गा.पा. ३ पर्वत	९८४६४४४२००
१४	रेशमलाल न्यौपाने	प्र.अ.	शिक्षा	बाल ज्योति प्रा .वि.	पैयूँ गा.पा. ४ पर्वत	९८५७६३१४२२
१५	तेजेन्द्रप्रसाद न्यौपाने	प्र.अ.	शिक्षा	क्यमुने भञ्याङ मा.वि.	पैयूँ गा.पा. ५ पर्वत	९८४७६७३६५२
१६	जगन्नाथ भूर्तेल	प्र.अ.	शिक्षा	देउराली आ .वि.	पैयूँ गा.पा. ५ पर्वत	९८४७६४४७९४
१७	सूर्यप्रसाद न्यौपाने	प्र.अ.	शिक्षा	बानीडाँडा प्रा .वि.	पैयूँ गा.पा. ५ पर्वत	९८५७६३१०१९
१८	खगेन्द्रप्रसाद तिवारी	प्र.अ.	शिक्षा	बिनु मा .वि.	पैयूँ गा.पा. ६ पर्वत	९८४६५५५७५६
१९	चक्रपाणी सापकोटा	प्र.अ.	शिक्षा	यज्ञश्वर आ .वि.	पैयूँ गा.पा. ६ पर्वत	९८५७६३०५३१
२०	कमलराज तिवारी	प्र.अ.	शिक्षा	भगवती प्रा.वि.	पैयूँ गा.पा. ६ पर्वत	९८६७६६३८१८
२१	तुलसी देवी शर्मा	प्र.अ.	शिक्षा	लक्ष्मी भवन प्रा .वि.	पैयूँ गा.पा. ६ पर्वत	९८६६५७७१९०
२२	गंगादेवी उच्चै	प्र.अ.	शिक्षा	बालकल्याण प्रा .वि.	पैयूँ गा.पा. ७ पर्वत	९८४७१९४८५४

सि नं.	कर्मचारीको नाम	पद	सेवा	कार्यरत विद्यालय	ठेगाना	सम्पर्क नं.
२३	नीलकण्ठ अधिकारी	प्र.अ.	शिक्षा	धर्मोदय मा .वि.	पैयूँ गा.पा. ७ पर्वत	९८५७६७३७३६
२४	सुस्मिता भट्टराई पंगेनी	प्र.अ.	शिक्षा	कन्याजित प्रा.वि.	पैयूँ गा.पा. ७ पर्वत	९८४३५६१७६९
२५	यममाया गुरुङ	प्र.अ.	शिक्षा	जनकल्याण प्रा .वि.	पैयूँ गा.पा. ७ पर्वत	९८१४१६५४१५
२६	डम्मरबहादुर मल्ल	प्र.अ.	शिक्षा	मण्डली प्रा .वि.	पैयूँ गा.पा. ७ पर्वत	९८४७६३४५३३
२७	केशप्रसाद शर्मा	प्र.अ.	शिक्षा	जनता मा .वि.	पैयूँ गा.पा. ७ पर्वत	९८४७६७३६९९

पुनस्चः देउराली प्रा.वि., सिन्दुरे प्रा.वि. र बालज्योति प्रा.वि.अन्य विद्यालयमा मर्ज भएका छन्।

संस्थागत विद्यालयतर्फ

सि.नं	कर्मचारीको नाम	पद	सेवा	कार्यरत विद्यालय	ठेगाना	सम्पर्क नं.
१	पुण्य प्रसाल भुसाल	प्रिन्सिपल	शिक्षा	शब्द चिन्तन ई.वोडिङ्ग स्कुल	पैयुँ गा.पा. ४	९८६७२६६२७७
२	हेमन्त काफ्ले	प्रिन्सिपल	शिक्षा	पर्वत ई.वोडिङ्ग स्कुल	पैयुँ गा.पा. ४	९८४९८४६८९९
३	भरतराज काफ्ले	प्रिन्सिपल	शिक्षा	धौलागिरी ई.वोडिङ्ग स्कुल	पैयुँ गा.पा. २	९८४३०६८५५३
४	उर्मिला थापा	प्रिन्सिपल	शिक्षा	N.I.B. ई. बोडिङ्ग स्कुल	पैयुँ गा.पा. २	९८४७०२४३२३
५	मनोज थापा	प्रिन्सिपल	शिक्षा	भू.पू.सैनिक बोडिङ्ग स्कुल	पैयुँ गा.पा. ३	९८१९१७५०७७
६	मधु राना	प्रिन्सिपल	शिक्षा	फ्युचर स्टार ई.बोडिङ स्कुल	पैयूँ गा.पा.७	९८०५२८९८२५

स्वास्थ्य चौकी प्रमुखतर्फ

सि.नं.	कर्मचारीको नाम	पद	सेवा	कार्यरत इकाई	ठेगाना	सम्पर्क नं.
१	पूर्ण प्रसाद न्यौपाने	सि.अ.हे.व.अ.	स्वास्थ्य	त्रिवेणी. स्वा.चौकी	पैयूँ-गा.पा.-५	९८५६०३२८७२
२	चन्द्रबहादुर गुरुङ	सि.अ.हे.ब.अ.	स्वास्थ्य	भोर्ले, स्वा.चौकी	पैयूँ गा.पा. ७	९८४७६४३६५७
३	अरविन्द्रकुमार साहतेली	हे.अ.	स्वास्थ्य	सरौखोला, स्वा.चौकी	माधवनारायण न.पा.१, रौतहट	९८६५२४५९०२
४	सन्जु कुमारी साह	हे.अ.	स्वास्थ्य	वेउलीवास,स्वा.चौकी	मलंगवा .२ सर्लाही	९८४९६११०५८
५	अम्बिका यादव	हे.अ.	स्वास्थ्य	टकलाक, स्वा.चौकी	सोन्मा गा.पा.१,महोत्तरी	९८२१८३५०४६
६	हुमबहादुर क्षेत्री	सि.हे.अ.	स्वास्थ्य	हुवास, स्वा.चौकी	पैयूँ गा.पा.६ पर्वत	९८४६८०२३९४
७	महेशकुमार यादव	अ.हे.ब.	स्वास्थ्य	चिसापानी, आ.स्वा.के.	औरही न.पा.५,महोत्तरी	९८४४४३१५७७
८	तिर्थ वहादुर आले	अ.हे.ब.	स्वास्थ्य	भुर्तेलथोक, स्वा.इकाई	पैयूँ गा.पा. ६	९८४७०३७१९४
९	चित्रा गुरुङ	सि.अ.न.मि	स्वास्थ्य	हिले, स्वा.इकाई	पैयूँ गा.पा. ७	९८४७६७३५२७
१०	अञ्जु भुसाल	अ.हे.ब.	स्वास्थ्य	सौरीकोट सा.स्वा.ई.	विहादी गा.पा.	९८६३२९४१७०

ईलाका प्रशासन / ईलाका प्रहरी कार्याल

क्र.स.	नाम	पद	सेवा	कार्यस्थान	सम्पर्क नं.
१	थर्कबहादुर कुवर क्षेत्री	शाखा अधिकृत	प्रशासन	ई.प्रशासन कार्यालय हुवास,पर्वत	९८५७६४४१३४
२	अर्जुन पौडेल	कार्यालय प्रमुख	नेपाल प्रहरी	ई.प्रहरी कार्यालय हुवास, पर्वत	९८५७६५५२६५

पैयूँ गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन

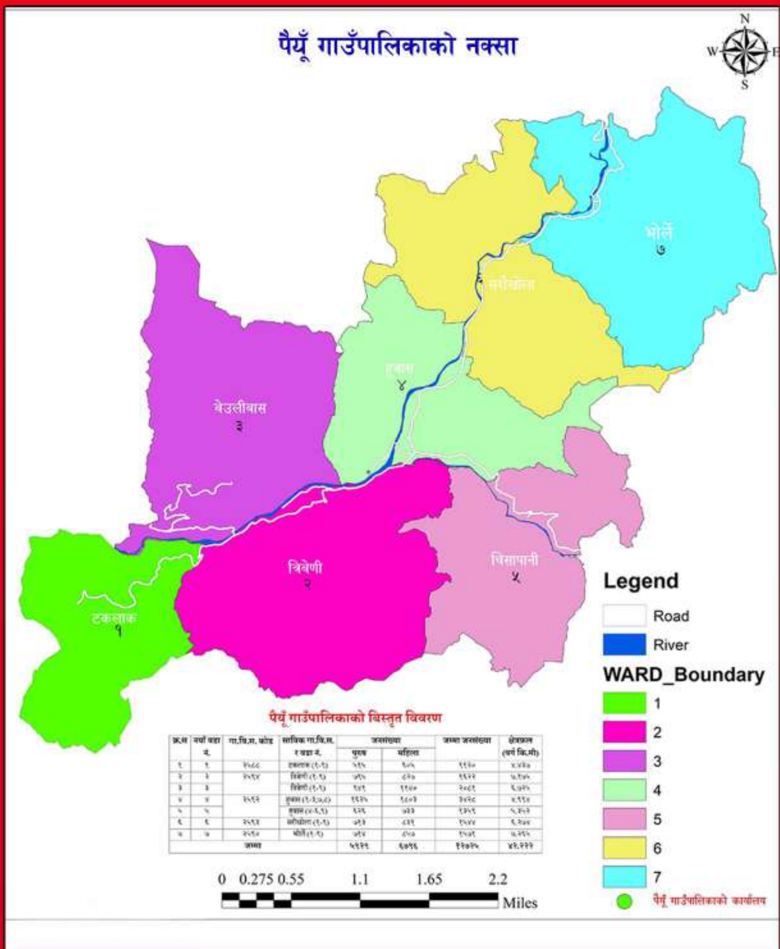
पैयूँ गाउँपालिकाको नक्सा
N
S
W
E
भोर्ले
७
हुवास
४
बेउलीबास
३
त्रिवेणी
२
चिसापानी
५
टकलाक
१
Legend
Road
River
WARD_Boundary
1
2
3
4
5
6
7
पैयूँ गाउँपालिकाको कार्यालय
पैयूँ गाउँपालिकाको बिस्तृत विवरण
0 0.275 0.55 1.1 1.65 2.2
Miles